

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W ZIELONEJ GÓRZE

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA ŚWIEBODZIN**

na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2027 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PLANU URZĄDZENIA LASU

Prognozę opracowano

w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.

Prognozę wykonał:

Starszy taksator

mgr inż. DARIUSZ WAWRZAK

sekretariat@gorzow.buligl.pl
www.gorzow.buligl.pl

Sprawdził:

Akceptuje:

Gorzów Wielkopolski 2017

Spis treści:

Część opisowa	5
1. Streszczenie <i>Prognozy</i>.	6
1.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów.	9
2. Informacje ogólne.	13
2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko.	13
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i>.	14
2.3. Zawartość planu urządzenia lasu.	15
2.4. Główne cele planu urządzenia lasu.	18
2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu.	19
2.6. Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny.	23
2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień <i>Planu</i> oraz częstotliwość jej przeprowadzania.	26
2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.	28
3. Opis, analiza i ocena stanu środowiska leśnego i celów ochrony.	28
3.1. Ogólna charakterystyka obszaru Nadleśnictwa.	28
3.1.2. Dominujące funkcje lasów.	29
3.2. Walory przyrodniczo – leśne nadleśnictwa.	29
3.2.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i typy gleb.	29
3.2.3. Powietrze.	31
3.2.5. Drzewostany.	33
3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa.	39
3.3.1. Rezerwat przyrody.	40
3.3.2. Parki krajobrazowe.	46
3.3.3. Obszary chronionego krajobrazu.	48
3.3.4. Obszary Natura 2000.	50
3.3.5. Użytki ekologiczne.	59
3.3.6. Ochrona gatunkowa.	59
3.3.7. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko.	66
3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. ..	67
3.4.1. Obszary Natura 2000.	67

3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia.....	82
3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej.	82
3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną.	82
3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu</i>	83
3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji <i>Planu</i>	83
4. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko i obszary Natura 2000.....	84
4.1. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko.	84
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	84
4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.....	95
4.1.5. Oddziaływanie na wodę.....	102
4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	103
4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz.	103
4.1.9. Oddziaływanie na klimat.	104
4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.....	104
4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko.	106
4.2. Oddziaływanie <i>Planu</i> na specjalne obszary ochrony siedlisk.....	106
4.4. Oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów Natura 2000.	124
4.4.1. Oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów SOO.....	124
5. Rozwiązania i wnioski do planu.	125
5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań <i>Planu</i> na środowisko.	125
5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w planie, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru.	126
Spis rycin:.....	130
Spis tabel:.....	131
Część tabelaryczna	138

Część opisowa

1. Streszczenie *Prognozy*.

Podstawowymi dokumentami formalno-prawnymi opracowania *Prognozy* jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 353) oraz Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 11 lutego 2016 r., a także opinia sanitarna wydana przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 stycznia 2016 r., dotyczące określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w *prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027*.

Prognozę sporządzono do „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Świebodzin na okres od 1.01.2018 do 31.12.2027 r.” zwanego dalej *Planem*.

Plan został opracowany na 10 lat zgodnie z wymogami ustaw, rozporządzeń, instrukcji oraz wytycznych, z uwzględnieniem:

- przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej,
- celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

Plan zawiera następujące części:

- opis lasów i gruntów, zawierający szczegółowe dane inwentaryzacyjne oraz zaprojektowane wskazania gospodarcze,
- elaborat zawierający opisanie ogólne stanu lasu, analizę gospodarki leśnej w minionym okresie, podstawy gospodarki przyszłego okresu oraz sposoby ich realizacji,
- zestawienie tabelaryczne zadań do wykonania na kolejne 10-lecie,
- program ochrony przyrody, zawierający kompleksowy opis stanu przyrody, podstawowe zadania oraz sposoby realizacji tych zadań,
- mapy tematyczne.

Plan jest zasadniczym dokumentem z zakresu leśnictwa, na podstawie którego prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Sporządzenie tego dokumentu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym w stosunku do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, którymi zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu i nadzoruje jego wykonanie.

Jednym z głównych celów *Planu* jest spełnianie określonych wymogów dotyczących prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W *Prognozie* przeanalizowano cele ochrony środowiska, które zawierają różnego rodzaju konwencje, dyrektywy oraz polityki i programy w nawiązaniu do zapisów zawartych w *Planie*. Przeanalizowano również powiązania *Planu* z dokumentami dotyczącymi obszaru Nadleśnictwa, aby wykluczyć łączny negatywny wpływ na środowisko.

W *Prognozie* przedstawiono metody, jakie posłużyły do wykonania analiz wpływu zapisów *Planu* na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedstawiono również propozycje dotyczące monitorowania zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Do ogólnej charakterystyki obszaru Nadleśnictwa oraz opisu jego walorów przyrodniczo-leśnych wykorzystano dane zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie.

Do istniejących form ochrony przyrody należą:

- Rezerваты przyrody (5)
- Parki krajobrazowe (1)
- Obszary Natura 2000 (4)
- Pomniki przyrody (14)
- Użytki ekologiczne (4)
- Obszary Chronionego Krajobrazu (5)
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt oraz grzybów.

Analiza zaplanowanych zabiegów wykazała, że Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na powyższe formy ochrony, a jednocześnie należy zauważyć że realizacja zapisów Planu będzie miała wpływ pozytywny.

Szczególną uwagą objęto obszary Natura 2000, które usytuowane są w zasięgu Nadleśnictwa:

- Specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):
- **Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008**
- **Dolina Leniwej Obry PLH080001**
- **Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042**
- **Nietoperek PLH080003.**

Tab. 1 Zestawienie zbiorcze powierzchni obszarów Natura 2000 w Nadleśnictwie Świebodzin.

	Powierzchnia [ha]	% pow. nadleśnictwa
Sumaryczna powierzchnia obszarów Natura 2000	5 133,16	9,1

Na podstawie niektórych elementów charakteryzujących drzewostany (gatunki panujące, struktura wiekowa, typy siedliskowe lasu, powierzchnia drzewostanów bliskorębnych i rębnych) przedstawiono stan środowiska na gruntach Nadleśnictwa położonych w zasięgu obszarów Natura 2000.

Pośród obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną wymieniono realizację użytkowania rębego w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami gatunków chronionych, zmianę w wyniku realizacji ustaleń Planu struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów ze stwierdzonymi siedliskami przyrodniczymi i roślinami chronionymi lub miejscami przebywania zwierząt, ewentualne stosowanie składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

Do głównych problemów ochrony przyrody, istotnych podczas realizacji Planu, zaliczono:

- brak planów ochrony obszarów Natura 2000: **PLH080003, PLH080042, PLH080001, PLH080008**, przy czym należy zaznaczyć że doraźne obligatoryjne zadania ochronne wyznaczono dla: **PLH080001, PLH080008**;

- brak szczegółowych oficjalnych wytycznych dotyczących sposobu ochrony poszczególnych gatunków lub siedlisk przyrodniczych;

- brak dokładnej inwentaryzacji.

Podkreślono, że prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest możliwe na podstawie i zgodnie z zapisami zawartymi w *Planie*, dlatego też odstąpienie od realizacji tych ustaleń niosłoby bardzo niekorzystne zmiany w środowisku.

Podczas analizy przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko rozpatrzono:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną, na którą składa się różnorodność gatunkowa, genetyczna i ekosystemów – przeanalizowano wpływ ustaleń *Planu* na chronione siedliska przyrodnicze (dobór składu gatunkowego, rodzaje planowanych zadań w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych);
- oddziaływanie na ludzi – wskazano obszary w *Planie*, które mogą być pomocne w podkreślaniu walorów turystyczno-rekreacyjnych Nadleśnictwa;
- oddziaływanie na zwierzęta i rośliny – na podstawie list gatunkowych oraz planowanych zabiegów w drzewostanach określono przewidywany wpływ *Planu* i wskazano gatunki, dla których należy zastosować środki łagodzące;
- oddziaływanie na wodę – wskazano zapisy *Planu*, które przyczyniają się do ograniczenia degradacji stosunków wodnych (pasy ochronne wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, wytyczne dla Nadleśnictwa przedstawione w programie ochrony przyrody);
- oddziaływanie na powietrze, powierzchnię ziemi, klimat – nie stwierdzono możliwego wpływu na te elementy środowiska;
- oddziaływanie na krajobraz – podkreślono kształtowanie przestrzeni podczas planowania cięć rębnych, dbanie o estetykę ściany lasu, o urozmaicenie gatunkowe i wiekowe drzewostanów;
- oddziaływanie na zasoby naturalne – realizacja zapisów *Planu* zapewnia trwałość lasów i ciągłość ich użytkowania;
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – ustalenia *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na te elementy, przedstawienie informacji w programie ochrony przyrody oraz w opisach taksacyjnych (np. opisanie obiektów historycznych) przyczynią się do ochrony tych miejsc.

W *Prognozie* szczegółowo przeanalizowano wpływ realizacji ustaleń *Planu* na przedmioty ochrony, dla których ochrony powołano obszary Natura 2000.

Oddziaływanie *Planu* na SOO: **Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008, Dolina Leniwej Obry PLH080001, Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042, Nietoperek PLH08003**, określono na podstawie analiz wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki, dla których ochrony powołano obszary. Wykazano, że realizacja *Planu* przyczyni się do polepszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz nie pogorszy warunków bytowania zwierząt. *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony wyżej wymienionych obszarów Natura 2000. Ponadto należy zauważyć że realizacja zapisów *Planu* będzie miała wpływ pozytywny na wypełnienie zadań dla SOO.

Przeanalizowano również wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000. Wykazano, że ustalenia zawarte w tym dokumencie nie naruszają *spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000*.

Na podstawie analizy działań zawartych w *Planie* wytypowano obszary możliwego negatywnego wpływu zabiegów oraz przedstawiono propozycje ograniczenia tego wpływu. Zwrócono uwagę na dostosowanie typów drzewostanów do siedlisk przyrodniczych, przedstawiono propozycje dotyczące zachowania stanowisk gatunków chronionych oraz ochrony obiektów historycznych.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Wariantowanie było rozpatrywane na etapie ustaleń Komisji Założeń Planu (KZP), przy sporządzaniu optymalnego projektu użytkowania zasobów drzewnych, przy tworzeniu programu ochrony przyrody, przy ustaleniach dotyczących końcowych prac kameralnych. Ostateczne ustalenia przyjęto podczas Narady Techniczno – Gospodarczej (NTG). Pewnym modyfikacjom realizacja ustaleń *Planu* zostanie poddana również na podstawie wniosków wynikających z niniejszej *Prognozy*.

Wynik przeprowadzonej *Prognozy* pozwala stwierdzić, że realizacja *Planu* nie będzie prowadziła do znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko oraz obszary Natura 2000. Ponadto należy stwierdzić, że realizacja *Planu* będzie miała pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze.

1.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów.

Użyte w *Prognozie* skróty i terminy oznaczają:

Prognoza	Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świebodzin na okres od 01.01.2018 r. do 31.12. 2027 r.;
Plan	Projekt Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świebodzin na okres od 01.01.2018 r. do 31.12. 2027 r.;
Borowacenie (pinetyzacja)	Jedna z form degeneracji drzewostanu; wyróżnia się na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny i świerka w górnej warstwie drzew wyróżnia się: - slabe , jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi: - ponad 80 % na siedliskach borów mieszanych - 50 - 80 % na siedliskach lasów mieszanych - 10 - 30 % na siedliskach lasowych - średnie , jeżeli udział sosny lub świerka wynosi: - ponad 80 % na siedliskach lasów mieszanych - 30 - 60 % na siedliskach lasowych. - mocne , jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym wynosi na siedliskach lasowych ponad 60 %.
KDO	Drzewostany w klasie do odnowienia, w których rozpoczęto proces odnowienia z zastosowaniem rębni złożonych (w zasadzie w ubiegłym okresie gospodarczym), lecz nie spełniające kryteriów klasy odnowienia, tzn. wymagające uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć rębniami złożonymi. Okres uprzątnięcia w drzewostanach w klasie do odnowienia odpowiada, w przybliżeniu, okresowi odnowienia. Przy opisywaniu drzewostanów w klasie do odnowienia, podobnie jak w klasie odnowienia opisuje się najpierw starodrzew, a następnie istniejące młode pokolenie.
KO	Drzewostany w klasie odnowienia, w zasadzie w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia, które - ze względu na sposób gospodarowania rębniami złożonymi

oraz formę odślaniania młodego pokolenia – podlegają równocześnie użytkowaniu i odnowieniu pod osłoną, i w których co najmniej 50% powierzchni (a w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi i stopniowymi – co najmniej 30%) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie gatunkami głównymi o pełnej przydatności hodowlanej. Do drzewostanów w klasie odnowienia mogą również być zaliczone drzewostany młodsze, o niskim zadrzewieniu, przedplonowi lub silnie uszkodzone, objęte przebudową z zastosowaniem rębni złożonych, w których jednocześnie występuje młode pokolenie, dostosowane do lokalnych warunków, utrwalone i o pełnej przydatności hodowlanej, pochodzące z odnowienia sztucznego lub naturalnego, o pokryciu nie mniejszym niż 50%, a w drzewostanach użytkowanych rębniami stopniowymi i gniazdowymi – co najmniej 30%. Podczas taksacji drzewostanów w klasie odnowienia opisuje się najpierw starodrzew, a następnie młode pokolenie.

Klasa wieku drzewostanu Umowny okres, zwykle 20-letni, umożliwiający zbiorcze grupowanie drzewostanów wg ich wieku. W praktyce leśnej wprowadzono pojęcie klas i podklas wieku, przyjmując następujące oznaczenia:

- I klasa wieku obejmuje:
 - podklasę Ia – wiek od 1-10 lat
 - podklasę Ib – wiek od 11-20 lat
- II klasa wieku obejmuje:
 - podklasę IIa – wiek od 21-30 lat
 - podklasę II b – wiek od 31-40 lat
- III klasa wieku obejmuje:
 - podklasę IIIa – wiek od 41-50 lat
 - podklasę IIIb – wiek od 51-60 lat
- IV klasa wieku obejmuje:
 - podklasę IVa – wiek od 61-70 lat
 - podklasę IVb – wiek od 71-80 lat
- V klasa wieku obejmuje:
 - podklasę Va – wiek od 81-90 lat
 - podklasę Vb – wiek od 91-100 lat

W drzewostanach starszych niż sto lat nie stosuje się podziału na podklasy, a więc:

- VI klasa – wiek od 100-120 lat
- VII klasa – wiek od 121-140 lat itd.

KZP Komisja Założeń Planu;

Monotypizacja Polega na ujednoczeniu składu gatunkowego lub struktury wiekowej. Jest jedną z głównych form degeneracji ekosystemów leśnych. Monotypizację określa się dla kompleksów powyżej 200 ha z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów:

1- 40 lat, 41 - 80 lat, powyżej 80 lat oraz podziału drzewostanów na sosnowe + świerkowe i pozostałe. Monotypizację wyróżnia się, gdy drzewostany jednogatunkowe lub jednowiekowe występują w zasadzie na zwartych powierzchniach (ok. 100 ha). Formę tą należy wyróżniać głównie dla sosny i świerka oraz rozdzielać na:

- a) monotypizację częściową, gdy:
 - udział drzewostanów jednego gatunku i jednej (20-letniej) klasy wieku wynosi 50 – 80 %,
 - udział jednej klasy wieku drzewostanów różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80 %,
- b) monotypizację pełną, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80 %.

Neofityzacja	Sztuczna uprawa lub samoistne wnikanie gatunków drzew i krzewów obcych.
NTG	Narada Techniczno – Gospodarcza;
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
SOO	Specjalny obszar ochrony (siedlisk);
DS	Dyrektywa Siedliskowa (habitatowa);
KPZL	Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
POP	Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa;
Baza danych	baza w formacie .mdb (<i>MS Access</i>) zawierająca szczegółowe dane opisu lasu wykonanego w trakcie prac nad planem urzędzenia lasu, zawierająca również planowane zabiegi gospodarcze;
SILP	System Informatyczny Lasów Państwowych – baza danych i oprogramowanie służące bieżącej pracy, planowaniu oraz czynnościom kontrolnym w Nadleśnictwie;
TSL	Typ siedliskowy lasu – podstawowa jednostka w klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmująca wszystkie powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych wykazujących podobne, potencjalne możliwości produkcyjne; diagnoza typów siedliskowych lasu jest wykorzystywana przy planowaniu i doborze gatunków drzew, preferowanych w danych warunkach siedliska; typy siedliskowe mogą różnić się składem florystycznym, strukturą, trwałością, żyznością i wilgotnością gleby, klimatem, ukształtowaniem terenu i jego budową geologiczną;
TD	Typ drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy; najczęściej zapisywany jest np. w postaci So - Db, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z udziałem sosny.
Rębnia	Określa zasady wykonywania całego zespołu czynności, które mają na celu stopniową przemianę pokoleń w lesie w sposób zapewniający równoczesne usuwanie drzew lub drzewostanów, tworzenie najkorzystniejszych warunków dla

zainicjowania i rozwoju nowego pokolenia drzew pożądaných gatunków, kształtowanie odpowiedniej budowy drzewostanu, zapewnienie naturalnej różnorodności biologicznej i trwałości w zmieniających się warunkach środowiska; w zależności od sposobu cięcia, stwarzającego różne możliwości osłony odnowienia przez starodrzew, rozróżnia się dwie grupy rębni, tj. **rębnię zupełną** oznaczoną symbolem I i **rębnię złożone** oznaczone symbolami II – V;

- Rb I** Zalecana dla gatunków światłożądnych – odznacza się jednorazowym usunięciem całego drzewostanu z określonej powierzchni, z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestoi lub biogrup drzewostanu rębego; na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzennie rozgraniczone uprawy równoległe; rodzaje rębni – Rb Ia (do 6 ha), Ib (do 4 ha), Ic (do 2 ha);
- Rb II** Odznacza się regularnie rozłożonym użytkowaniem drzewostanu na określonej powierzchni i prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, w średnim lub długim okresie odnowienia; odnowienie naturalne przeważnie gatunków ciężkonasiennych, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego; wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny (wyjątkowo dalsze lata dobrego urodzaju), a powstałe odnowienie łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami (gatunkami światłożądnymi po cięciu uprzątającym) tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości; rębnia częściowa może być stosowana również w drzewostanach złożonych z gatunków światłożądnych odnawianych naturalnie i sztucznie w krótkim okresie odnowienia;
- Rb III** Polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie gniazd o wielkości od 5 – 50 arów, z osłoną górną lub bez osłony - zależnie od wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew; powstające - pod osłoną boczną lub górną - odnowienie naturalne lub sztuczne, wymagające osłony w okresie młodocianym tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy przewyższające wysokością o 1-3 m późniejsze odnowienie naturalne bądź sztuczne powstające na powierzchni między gniazdami;
- Rb IV** Polega na stosowaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych i tworzeniu ośrodków odnowienia, poszerzanych następnie cięciami brzegowymi w ciągu zazwyczaj długiego okresu odnowienia, które prowadzą do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przeredzenia drzewostanu; w rębni tej wykorzystuje się kilka lat nasiennych; efektem tych rębni są drzewostany mieszane, różnowiekowe o złożonej budowie przestrzennej;
- Rb V** Polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu (powierzchni kontrolnej); proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu; drzewostan zagospodarowany rębnią przerębową powinien cechować się równomiernym rozmieszczeniem zapasu na całej powierzchni, zwarcim pionowym lub schodkowym oraz maksymalnym wypełnieniem przestrzeni koronami drzew w różnym wieku;
- CP** Czyszczenia późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie młodnika

(zasadniczo 10 – 20 lat), mające na celu utrzymanie zwarcia, kształtowanie składu gatunkowego i form zmieszania zgodnie z warunkami naturalnymi oraz zapewnienie stabilności szybko przyrastającego wówczas drzewostanu; jeżeli podczas zabiegu pozyskiwane są sortymenty drzewne, są to czyszczenia z masą – CP-P

TW Trzebieże wczesne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzewania drzewostanu (zasadniczo 20 – 40 lat); celem TW jest kształtowanie jakości i produktywności drzewostanu, który powinien wówczas osiągnąć pożądany skład gatunkowy zgodny z celem hodowlanym, cechować się wysoką liczbą drzew dorodnych i pełnym zadrzewieniem;

TP Trzebieże późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzałości drzewostanu (zasadniczo od 41 lat); celem TP jest doprowadzenie drzewostanu do etapu finalnego, jakim jest drzewostan dojrzały do odnowienia; drzewostan taki powinien cechować się pożądanym składem gatunkowym, wysoką jakością i pełnym zadrzewieniem;

Siedliska i gatunki „naturowe” Siedliska i gatunki wymienione w Załączniku I lub II Dyrektywy Siedliskowej, a także w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, dla ochrony których tworzy się obszary Natura 2000;

Ocena wartości obszaru dla gatunków Ocena wartości obszaru dla ochrony danego gatunku jest wypadkową kryteriów: populacja (jej wielkość), stan zachowania cech siedliska przyrodniczego ważnego dla gatunku, izolacja oraz dodatkowych czynników mogących mieć wpływ na zachowanie gatunku, jak rodzaj działalności człowieka na terenie obszaru i w jego pobliżu, stosunki własnościowe, status prawny obszaru, a także ekologiczne związki między typami siedlisk i gatunków:

A – znakomita;

B – dobra;

C – znacząca.

2. Informacje ogólne.

2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko.

Podstawowe dokumenty formalno – prawne opracowania prognozy:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353) – dział IV (art. 46 - 58) – zwana dalej *Ustawą OOOŚ*;
- Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, z dnia 11 lutego 2016 r. dotyczące określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świebodziń na lata 2018-2027.
- Pismo Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim, z dnia 21 stycznia 2016 r. wnoszące o sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świebodziń na lata 2018-2027.

Zgodnie z *Ustawą OOS* (art. 46) „przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: (...) planów (...) w dziedzinie (...) leśnictwa (...), wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...).”

Ogólny zakres informacji, jakie powinna zawierać *Prognoza* określa art. 51, ust. 2 powyższej ustawy.

Na podstawie ustaleń pomiędzy Ministerstwem Środowiska oraz przedstawicielami Komisji Europejskiej dla planów urządzenia lasu będących w końcowym opracowaniu przyjęto zakres i stopień szczegółowości *Prognozy*, z następującymi elementami:

- a) informacje o zawartości, głównych celach planu urządzenia lasu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Art. 53 *Ustawy OOS* stwierdza, że zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w *Prognozie* zostaje uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym.

2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy*.

Do określenia przewidywanego oddziaływania ustaleń *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000 w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa zastosowano metody eksperckie z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy.

Dla scharakteryzowania stanu środowiska sporządzono odpowiednie tabele i zestawienia porównawcze, a także stosowne analizy dotyczące lasów całego nadleśnictwa oraz odrębnie gruntów w zasięgu każdego z obszarów Natura 2000.

Przy sporządzaniu *Prognozy* wykorzystano dane zebrane na potrzeby opracowanego *Planu*, które zostały zamieszczone w elaboracie, programie ochrony przyrody oraz opisie taksacyjnym lasu. Informacje te dotyczą głównie lokalizacji siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych.

Głównym elementem, który potencjalnie może mieć znaczący wpływ na środowisko są planowane zabiegi gospodarcze określone dla poszczególnych drzewostanów, dlatego też podstawową metodą analizy jest porównanie rozmieszczenia tych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego.

Przygotowując metodykę opracowania *Prognozy* przyjęto, że analizy powinny zapewnić:

- identyfikację potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych,
- identyfikację i eliminację na obecnym etapie opracowywania *Planu* konkretnych zadań gospodarczych, których negatywne skutki środowiskowe mogłyby być w sprzeczności z wymogami prawa,
- wskazanie metod ograniczania możliwego negatywnego wpływu zadań gospodarczych ujętych w *Planie*,
- określenie listy wskaźników i mierników pozwalających monitorować i oceniać prawidłowość realizacji *Planu*,
- określenie obszarów niepewności analizy w ramach opracowywania *Prognozy*.

Do analiz wykorzystano:

- zestawienie danych uzyskanych z bazy programu TAKSATOR zawierających rodzaj planowanych zabiegów w drzewostanach, w których zlokalizowano siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin lub miejsca bytowania zwierząt;
- materiały kartograficzne.

W pierwszej kolejności dokonano wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, czyli wydzielen, w których zinwentaryzowano stanowiska gatunków chronionych oraz siedliska przyrodnicze i wskazania gospodarcze zawarte w *Planie* w stosunku do tych wydzielen. Następnie szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanego zabiegu na określony drzewostan, siedlisko przyrodnicze lub miejsce występowania gatunku chronionego. Do tego celu posłużyły tabele pomocnicze zawierające sumaryczne zestawienie powierzchni ważniejszych planowanych zabiegów gospodarczych, czyli niektórych zadań z zakresu hodowli lasu (odnowień), wskazań gospodarczych dotyczących użytkowania rębного i przedrębного. Część danych przedstawiono graficznie za pomocą diagramów obrazujących wielkość powierzchni zabiegów.

W podobny sposób przeprowadzono odrębne analizy w obszarach Natura 2000.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i opisanu ogólnym lasów Nadleśnictwa.

2.3. Zawartość planu urządzenia lasu.

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. w skład planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa wchodzi:

- 1) dane inwentaryzacji lasu (część inwentaryzacyjna),
- 2) analiza gospodarki leśnej w minionym okresie,
- 3) program ochrony przyrody,
- 4) część planistyczna.

Do prac inwentaryzacyjnych zalicza się następujące grupy czynności:

- 1) prace siedliskowe;
- 2) prace przygotowawcze;
- 3) taksacja lasu, czyli sporządzenie opisu taksacyjnego lasu wraz ze wstępnym oszacowaniem miąższości drzewostanów i określeniem wskazań gospodarczych;
- 4) inwentaryzację zasobów drzewnych dla obrębu leśnego wraz z rozdziałem miąższości do klas wieku i poszczególnych drzewostanów;
- 5) opracowanie wyników inwentaryzacji lasu, w tym:
 - sporządzenie map przeglądowych lub sytuacyjno-przeglądowych obrazujących wyniki prac siedliskowych i prac przygotowawczych,
 - sporządzenie zestawień zbiorczych danych inwentaryzacyjnych (w formie tabel i wykazów);
- 6) sporządzenie opisu ogólnego nadleśnictwa.

Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie (gospodarczym) przedstawiona jest w formie:

- 1) referatu nadleśniczego,
- 2) koreferatu wykonawcy projektu planu urządzenia lasu wraz z oceną oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu,
- 3) referatu kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu,
- 4) informacji naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP w Zielonej Górze,

- 5) końcowej oceny dokonanej przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

Program ochrony przyrody dla nadleśnictwa obejmuje:

- 1) kompleksowy opis stanu przyrody w nadleśnictwie,
- 2) podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
- 3) mapy tematyczne.

W skład części planistycznej wchodzi:

- 1) podstawy gospodarki przyszłego okresu, zawarte w części planistycznej ogólnego opisu nadleśnictwa, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych oraz przewidywane sposoby ich realizacji,
- 2) wskazania gospodarcze zawarte w opisie taksacyjnym lasu,
- 3) określenie etatów cięć użytkowania głównego,
- 4) wykaz projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć,
- 5) zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego),
- 6) zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu, w tym zalesień gruntów przeznaczonych do zalesienia (określonych w art. 14, ust. 2 ustawy o lasach), odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników,
- 7) określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, z przedstawieniem tych zadań na mapach przeglądowych,
- 8) określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, z przedstawieniem tych zadań na mapie przeglądowej,
- 9) określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji.

Zakres i wymagana forma wydruku map i opisów taksacyjnych została ustalona na KZP oraz w szczegółowych wymaganiach przedmiotu zamówienia dla Nadleśnictwa Świebodzin. Zgodnie z wytycznymi *Plan* opracowano w poniższym układzie:

- dla Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych:
 - ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat z tabelami i zestawieniami);
 - opraciony oddzielnie program ochrony przyrody, z mapami walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1 : 25 000;
 - opisy taksacyjne;
 - obrębowe wykazy cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu oraz powierzchniowy i miąższościowy rozmiar zadań gospodarczych dla leśnictw;
 - mapy gospodarcze w skali 1 : 5 000, w formacie A-1, z naniesionymi działkami zrębowymi;
 - mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000: drzewostanów, drzewostanów i cięć, cięć rębnych, typów siedliskowych lasu, ochrony przeciwpożarowej, ochrony lasu, gospodarki łowieckiej, obszarów chronionych i funkcji lasu, zagospodarowania rekreacyjnego, nasiennictwa i selekcji;
 - mapa sytuacyjna w skali 1 : 50 000 obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa;
- dla Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych:

- elaborat z tabelami i zestawieniami,
- opraciony oddzielnie program ochrony przyrody, z mapami walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1 : 25 000,
- mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000: drzewostanów, drzewostanów i cięć, cięć rębnych, typów siedliskowych lasu, ochrony przeciwpożarowej, ochrony lasu, gospodarki łowieckiej, obszarów chronionych i funkcji lasu, zagospodarowania rekreacyjnego, nasiennictwa i selekcji;
- mapa sytuacyjna w skali 1 : 50 000 obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa,
- wykazy cięć.

➤ dla leśnictw:

- opisy taksacyjne łącznie z wykazami cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu, wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego, informacje z POP, mapę i zestawienie drzewostanów zaprojektowanych do przebudowy, książki ochrony przyrody, walorów kulturowych i monitoringu,
- mapy gospodarczo - przeglądowe drzewostanów i cięć rębnych obszaru leśnictwa w skali 1 : 10 000.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są wskazania gospodarcze, będące podstawą do określenia zadań gospodarczych na okres obowiązywania planu urządzenia lasu.

Wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia celów i założeń *Planu*. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny, w związku z tym prawidłową ocenę ich wpływu na środowisko można przeprowadzić tylko przy znajomości tego poziomu.

Tab. 2 Przedstawienie stopnia szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń *Planu*.

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla poszczególnych obrębów	Możliwe w przypadku zatwierdzenia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów – oznaczałoby to negatywny wpływ na zasoby przyrody	Określa ilość przewidzianego do pozyskania drewna jako nieprzekraczalny etat miąższościowy użytków rębnych oraz obligatoryjny powierzchniowy etat użytków przedrębnych w całym okresie obowiązywania <i>Planu</i>
Rozmiar pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Brak spodziewanego wpływu wielkości rozmiaru na środowisko	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10-leciu (nie mniej niż)
Odnawianie	Do konkretnego wydzielenia	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem lasu lub błędnego ustalenia typu lasu	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem; grunt leśny, w myśl ustawy o lasach, powinien być najpóźniej w ciągu 5 lat od

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
			wycięcia odnowiony
Rębnia I	Do konkretnego wydzielenia	Znacząco negatywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk zależnie od liczby stanowisk; pozytywne w przypadku niektórych gatunków i siedlisk; mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w zależności od terminu realizacji	Użytkowanie rębnią I (zupelną – max. 4,0 ha) wiąże się z usunięciem do 95% miąższości drzewostanu; odnowienie przeważnie sztuczne
Rębnia II, III	Do konkretnego wydzielenia	Mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w zależności od terminu realizacji	Rębnia częściowa, gniazdowa i stopniowa – odnowienie pod osłoną: Rb IIIa odnowienie sztuczne, w pozostałych rębniach naturalne
Składy gatunkowe upraw (TD)	Zapis odnoszący się do typów siedliskowych lasu lub typów siedlisk przyrodniczych	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu	Zaplanowane dla każdego TSL lub siedliska przyrodniczego składy gatunkowe są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu
Zalecenia zamieszczone w programie ochrony przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleni	Zapisy z programu ochrony przyrody mają na celu realizowanie pozytywnego wpływu gospodarki leśnej na środowisko	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu, itp.

2.4. Główne cele planu urządzenia lasu.

Do głównych celów i zadań urządzania lasu, zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* z 2011 r. należą:

- 1) inwentaryzacja i ocena stanu lasu, w tym gleb, siedlisk i drzewostanów oraz określenie i kształtowanie naturalnych relacji między nimi;
- 2) rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach oraz opracowanie programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa;
- 3) rozpoznanie funkcji lasu w powiązaniu z zagospodarowaniem przestrzennym;
- 4) dokonanie podziału lasów – wg pełnionych funkcji i przyjętych celów gospodarowania – na gospodarstwa (w tym: specjalne, lasów ochronnych oraz lasów wielofunkcyjnych z dominującą funkcją produkcyjną, zwanych dalej lasami gospodarczymi), z wyróżnieniem drzewostanów do przebudowy, na potrzeby regulacji użytkowania głównego, optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz realizacji długookresowych i średniookresowych celów hodowlanych;
- 5) określenie długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach;

- 6) projektowanie pożądanej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej lasu oraz budowy piętrowej drzewostanów;
- 7) kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzonej jednostce;
- 8) ustalenie etatów cięć użytkowania rębnego i przedrębne;
- 9) ustalenie możliwości lokalizacji etatu cięć użytkowania rębne w wielkości przyjętej za optymalną;
- 10) ustalenie zadań gospodarczych na dziesięciolecie i określenie sposobów ich realizacji;
- 11) określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- 12) ustalenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;
- 13) określenie potrzeb w zakresie remontów i budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji (bez szczegółowych projektów);
- 14) zobrazowanie przestrzenne (wizualizacja) urządzonego obiektu, funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz zadań gospodarki leśnej;
- 15) sporządzenie ogólnego opisu lasów, w tym danych dotyczących: warunków przyrodniczych i ekonomicznych, analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, celów i zasad gospodarki przyszłej, projektowanych sposobów realizacji gospodarki leśnej, zadań na najbliższe dziesięciolecie oraz programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa.

Wszystkie te zagadnienia, z różną szczegółowością, zostały w *Planie* podjęte i omówione.

Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, którymi kierowano się podczas opracowywania *Planu* (podane również w elaboracie) to:

- zwiększenie zasobów leśnych poprzez planowanie pozyskania drewna w zależności od przyrostu miąższności, racjonalne użytkowanie nie przewyższające możliwości produkcyjnych siedliska;
- zwiększenie odporności ekosystemów leśnych poprzez popieranie różnorodności genowej, gatunkowej i strukturalnej, wykorzystywanie procesów naturalnych i dostosowywanie gatunków do warunków siedliskowych;
- zapewnienie odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych tak w okresie bieżącym, jak i w przyszłości, przy zachowaniu pozytywnego wpływu na środowisko oraz minimalizowaniu możliwego negatywnego oddziaływania;
- popieranie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych przez preferowanie odnowień naturalnych, wprowadzanie gatunków rodzimych, ochronę cennych biotopów;
- zachowanie funkcji ochronnych lasów;
- utrzymanie innych funkcji społeczno – ekonomicznych.

2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu.

➤ Konwencja o różnorodności biologicznej

Celami niniejszej Konwencji, ratyfikowanej przez Polskę w 1996 r. (Dz. U. z 2002 r., Nr 184, poz. 1532) są: *ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie* (art. 1).

Podstawowym wymogiem dla ochrony różnorodności biologicznej jest ochrona ekosystemów i naturalnych środowisk *in situ* oraz utrzymanie i restytucja zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnych środowiskach.

Strony konwencji w miarę możliwości i potrzeb zobowiązane są m. in. do:

- a) opracowania (...) programów dotyczących ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (art. 6);
- b) identyfikacji procesów i kategorii działań, które mają lub mogą mieć znaczny negatywny wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej oraz monitoringu ich skutków (art. 7);
- c) stosowania środków dotyczących wykorzystania zasobów biologicznych w celu uniknięcia lub zmniejszenia negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną (art. 10).

➤ **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)**

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Dz. U. z 2003 r., Nr 2 poz. 17), tzw. Konwencja Bońska, została sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. wspólnota Europejska jest stroną Konwencji od dnia 1 listopada 1983 roku, a Polska od 1 maja 1996 roku.

Celem Konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, czyli takich, *z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice państwowe w różnych cyklach życiowych.*

Konwencja zawiera wykaz gatunków zagrożonych wyginięciem, wobec których strony Konwencji są zobowiązane m. in. do:

- a) ochrony, a jeżeli to możliwe odtworzenia ich siedlisk;
- b) zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu na dane gatunki.

W większości przypadków ochrona gatunków jest tożsama z ochroną lub – w miarę możliwości – odtwarzaniem ich siedlisk. Równocześnie jednak kładzie się nacisk na działania eliminujące lub kompensujące wpływ różnego rodzaju przeszkód na wędrówki zwierząt.

➤ **Konwencja o ochronie dzikiej europejskiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska)**

Konwencja podpisana i ratyfikowana przez Polskę w 1996 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263, z późn. zm.), wskazuje dziką faunę i florę jako naturalne dziedzictwo o wartości estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej, które powinno być zachowane i przekazane przyszłym pokoleniom, uznaje zasadniczą rolę dzikiej fauny i flory w utrzymaniu równowagi biologicznej, stwierdzając, że liczebność wielu gatunków dzikiej fauny i flory ulega obecnie poważnemu zmniejszeniu, a niektórym z nich zagraża wyginięcie.

Zgodnie z art.1 celem Konwencji jest *ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw oraz wspieranie działania w tym zakresie.*

Konwencja wskazuje m. in. na konieczność:

- uwzględnienia potrzeby ochrony obszarów chronionych w politykach dotyczących planowania i rozwoju tak, aby uniknąć lub zmniejszyć pogarszanie się ich stanu;
- zwracania szczególnej uwagi na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania.

➤ **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - Dyrektywa Ptasia (Dz. U.E. L 20 z 2010 r.)**

Zapisy dyrektywy dotyczą ochrony wszystkich gatunków ptaków występujących w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, utrzymania ich populacji na odpowiednim poziomie oraz zachowania, utrzymania lub odtwarzania biotopów i siedlisk. W dyrektywie wyszczególniono gatunki, dla których powinny być tworzone obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

➤ **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory – Dyrektywa Siedliskowa (Dz. U.E. L 206 z 1992 r.)**

Zapisy dyrektywy mówią o utworzeniu spójnej europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Ta sieć umożliwi „zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu lub, w stosownych przypadkach, ich odtworzenie”.

Dyrektywa obliguje do podejmowania odpowiednich działań w celu uniknięcia na „specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie”.

W dyrektywie wyszczególnione zostały typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunki roślin i zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (SOO).

Z tytułu Dyrektywy Siedliskowej wyznaczone zostały specjalne obszary ochrony siedlisk: Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008, Dolina Leniwej Obry PLH080001, Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042, Nietoperek PLH080003.

➤ **Krajowy Program Zwiększania Lesistości – zaktualizowany przez Ministerstwo Środowiska w 2014 r.**

Zwiększanie lesistości kraju stanowi jeden z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30 % w roku 2020 i 33 % po roku 2050. Należy zaznaczyć, że decyzje o zalesieniu muszą być zgodne z planami zagospodarowania przestrzennego gminy, a na obszarach chronionych zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z ich kompetencjami. Stanowi instrument polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju.

➤ **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań**

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 r. nadrzędnym celem krajowej strategii jest *zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rodzaju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.*

Dla osiągnięcia tego celu w strategii zadeklarowano szereg działań obejmujących całą przyrodę, bez względu na formę jej użytkowania (obszary objęte ochroną i użytkowane gospodarczo) oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia, które mają sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej.

Działania operacyjne strategii korespondujące w sposób pośredni i bezpośredni z zapisami *Planu* zawarte są w dziale „**ŚRODOWISKO**”, w następujących sferach i celach:

- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu” w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona gatunków zagrożonych i ginących”:
 - ochrona ginących gatunków roślin i zwierząt, z uwzględnieniem ich regionalnej zmienności;
- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu” w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona siedlisk i ekosystemów”:
 - ochrona ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski;
 - racjonalizacja sieci obszarów i obiektów chronionych oraz sposobu zarządzania nimi;
- w sferze „leśnictwo”
 - uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych;
 - zachowanie pełni zmienności drzew leśnych;
 - pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych;
 - skuteczna ochrona i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno – błotnych w lasach;
 - ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu;
 - ochrona obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej;
 - zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach zarządzania, zagospodarowania i ochrony lasu.

➤ **Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020**

Dokument ten został zatwierdzony przez Radę Ministrów uchwałą nr 213 z dnia 6 listopada 2015 roku. Celem nadrzędnym dokumentu jest poprawa „stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju”. Wśród celów szczegółowych wyróżniono:

- podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej;
- doskonalenie systemu ochrony przyrody;
- zachowanie i przywracanie siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych gatunków;
- utrzymanie i odbudowa funkcji ekosystemów będących źródłem usług dla człowieka;
- zwiększanie integracji działalności sektorów gospodarki z celami ochrony różnorodności biologicznej;
- ograniczenie zagrożeń wynikających ze zmian klimatu oraz presji ze strony gatunków inwazyjnych;
- zwiększenie udziału Polski na forum międzynarodowym w zakresie ochrony różnorodności biologicznej.

➤ **Polityka Leśna Państwa**

Polityka Leśna Państwa (PLP) została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 22 kwietnia 1997 roku, jako program ramowy wskazujący ogólną docelową wielkość zalesień w Polsce przy jednoczesnej optymalizacji struktury lasów w krajobrazie przez ochronę i pełne wykorzystanie możliwości siedlisk. Wyznaczone kierunki działań mają na celu m. in. wzmocnienie funkcji ekologicznych lasów tj.:

- stabilizację obiegu wody w przyrodzie;

- ochronę przeciwpowodziową;
- ochronę przed ruchami masowymi (lawiny, osuwiska);
- ochronę gleb przed erozją;
- kształtowanie klimatu globalnego i lokalnego, w tym ograniczenie stepowienia;
- tworzenie warunków do zachowania potencjału biologicznego wielkiej liczby gatunków, ekosystemów i wartości genetycznych organizmów;
- polepszanie warunków dla zdrowia i życia ludności oraz produkcji rolniczej.

Sposoby osiągnięcia wyżej wymienionych celów w ujęciu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały uwzględnione w *Planie* poprzez realizację zadań planowania urządzeniowego, dotyczących szczególnie:

- inwentaryzacji i oceny stanu lasu,
- rozpoznania walorów przyrodniczych w lasach oraz określenia sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przyrody,
- zebrania informacji w sprawie programu ochrony przyrody, w tym dotyczących obszaru Natura 2000, wraz z aktualizacją i weryfikacją dotychczasowego programu ochrony przyrody,
- sformułowania celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- projektowania pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej),
- określenia kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przyrody,
- zobrazowania przestrzennego - w formie odpowiednich map – podstawowych danych o urządzanym obiekcie, dotyczących w szczególności: obszarów chronionych i funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz wybranych zadań gospodarki leśnej,
- sporządzenia ogólnego opisu lasów, zawierającego m.in. ogólną charakterystykę urządzanego obiektu, analizę stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przyszłej, program ochrony przyrody.

Mając na uwadze zapisy prawa międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego sporządzono mapy tematyczne, na których przedstawiono walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe Nadleśnictwa Świebodzin. Drzewostany w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego scharakteryzowano jako ekosystemy referencyjne i wyłączone z użytkowania rębego oraz przedrębego z uwzględnieniem odstępstw przewidzianych przepisami prawa (np. plany ochrony rezerwatów przyrody). Ochrona zwierząt i siedlisk jest realizowana z uwzględnieniem wytycznych dla obszarów Natura 2000 będących w zasięgu Nadleśnictwa. Ponadto *Plan urządzenia lasu* uwzględnia w szczególności cele gospodarki leśnej określone w Ustawie o lasach, a tym samym realizuje cele ochrony środowiska ustanowione na poszczególnych szczeblach.

2.6. Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny.

1) Program Ochrony Środowiska (POŚ) dla Województwa Lubuskiego na lata 2017 – 2020.

Dokument ten został przyjęty Uchwałą nr XXIX/450/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 roku. Program jest podstawą działań Samorządu Województwa Lubuskiego w zakresie polityki ekologicznej. Stanowi aktualizację poprzedniego Programu na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku. Zapisy zamieszczone w POŚ są zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa (PEP).

W celu realizacji zagadnień dotyczących zasobów przyrodniczych (różnorodność biologiczna, flora i fauna, w tym obszary chronione) przewiduje się m.in.:

- zachowanie różnorodności biologicznej poprzez przywracanie, utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków;
- racjonalizację korzystania z zasobów przyrodniczych;
- ograniczenie defragmentacji obszarów przyrodniczych pod wpływem antropopresji;
- ograniczenie skutków zdarzeń naturalnych tj.: pożary lasów, susze, powodzie;
- zwiększenie powierzchni objętych ochroną przyrodniczą i krajobrazową;
- podniesienie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym.

Cel strategiczny – Ochrona, odtwarzanie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności.

Cele szczegółowe:

OP 1. Pogłębianie wiedzy o zasobach przyrodniczych województwa.

OP 2. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych.

OP 3. Ochrona i odtwarzanie różnorodności biologicznej systemów leśnych.

OP 4. Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych.

OP 5. Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych.

OP 6. Identyfikacji zagrożeń lasów i zapobieganie ich skutkom.

OP 7. Ochrona krajobrazów i ochrona korytarzy ekologicznych.

2) Strategia rozwoju województwa lubuskiego 2020.

W Załączniku do Uchwały nr XXXII/319/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 listopada 2012 r. „Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020” scharakteryzowano walory przyrodnicze regionu i główne ograniczenia w ich wykorzystywaniu.

Za jeden z największych atutów uważany jest kapitał przyrodniczy, tj. duża lesistość, imponująca liczba jezior oraz czyste, nieskażone powietrze. Tak wysoka jakość kapitału przyrodniczego jest jednym z ważnych elementów podnoszących jakość życia mieszkańców regionu, a także stanowi szansę rozwoju turystyki. Walory przyrodnicze, wśród których na pierwszy plan wysuwa się rozwój turystyki wymagać będzie poprawy dostępności obszarów atrakcyjnych przyrodniczo, łącznie z odpowiednim zapleczem logistycznym, m.in. w postaci parkingów, punktów informacji.

3) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024.

Cele tj. m.in.:

1. Ochrona różnorodności biologicznej polega na ochronie zasobów przyrody i krajobrazu.
2. Dobór gatunków dostosowanych do wymogów siedliska.
3. Unikanie wprowadzania gatunków obcych szczególnie tych uznawanych za inwazyjne.
4. Zachowanie trwałości lasów oraz jego różnorodności biologicznej.

4) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 - 2020.

Cel ekologiczny:

- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez właściwe kształtowanie ich struktury gatunkowej i wiekowej;
- rozwój obszarów prawnie chronionych poprzez ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazowej;
- zrównoważony rozwój turystyki poprzez promowanie walorów przyrodniczych i kulturowych powiatu;
- ochrona mieszkańców przed powodzią i suszą.

Cele określone w w/w dokumentach powiązane z *Planem* dotyczą – „racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych”, do zadań należy „ochrona i powiększanie zasobów leśnych”, a przedsięwzięcia zakładają „opracowanie planów urządzenia lasu”.

Innego typu dokumentami planistycznymi powiązanymi z *Planem* są **plany ochrony, plany zadań ochronnych dla form ochrony przyrody** wynikające z Ustawy o ochronie przyrody.

W obszarze oddziaływania *Planu* są to rezerваты oraz obszary Natura 2000.

Rezerваты znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin, które posiadają zatwierdzone plany ochrony:

1) „Nad Jeziorem Trześniowskim”:

Akt prawny: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1633).

2) „Buczyna Łagowska”:

Akt prawny: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Buczyna Łagowska”(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1620).

3) „Pawski Ług”:

Akt prawny: Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Lubuskiego z dnia 2 lutego 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody o nazwie „Pawski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2004 r., Nr 8, poz.133).

4) „Dębowy Ostrów”:

Akt prawny: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dębowy Ostrów” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1657),

oraz określone zadania ochronne:

5) „Pniewski Ług”:

Akt prawny: Zarządzenie Nr 17/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”.

Niżej wymienione obszary Natura 2000 znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin mające plany zadań ochronnych:

1) Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008:

Akt prawny: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 kwietnia 2014 r. plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko – Sulęcińskie PLH080008 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 898) oraz dokonano zmiany treści aktu prawnego ww. planu zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1070).

2) Dolina Leniwej Obry PLH080001:

Akt prawny: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 24 marca 2014 r. plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 778).

Pewne powiązanie z *Planem* mają także plany urządzenia lasu dla nadleśnictw sąsiadujących. Powiązanie następuje jedynie poprzez ustalenie granicy pomiędzy nadleśnictwami. Zapisy w *Planie* w żaden sposób nie odnoszą się do sąsiednich nadleśnictw, podobnie jak zapisy planów innych nadleśnictw nie odnoszą się wprost do Nadleśnictwa Świebodzin.

W pozostałych przeanalizowanych dokumentach i opracowaniach nie stwierdzono związków z ustaleniami *Planu*.

2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień *Planu* oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

Prowadzenie monitoringu środowiska na podstawie Zarządzenia nr 22 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 10 grudnia 2012 r. w sprawie „Ramowych wytycznych w zakresie monitoringu wpływu realizacji planu urządzenia lasu na środowisko”.

Monitoring skutków zrealizowanych zadań z zakresu gospodarki leśnej pod kątem ich wpływu na środowisko:

1) *Na poziomie leśnictwa.*

- a. powykonawcza kontrola wykonania zabiegów gospodarczych,
- b. uzależnienie podpisania protokołu właściwego wykonania prac, od wykonania zaleceń z zakresu ochrony przyrody,
- c. zgłaszanie ewentualnych nieprawidłowości w wykonaniu zabiegów do nadleśnictwa,
- d. coroczny monitoring rezerwatów i pomników przyrody, wg Instrukcji ochrony lasu - cz. IV, pkt 2,
- f. monitoring zasadności utrzymywania strefowej ochrony zwierząt.

2) *Na poziomie nadleśnictwa.*

- a. systematyczne kontrole terenowe wykonywane przez specjalistę ds. ochrony przyrody, w obiektach podlegających monitoringowi,
- b. systematyczne kontrole terenowe wykonywane przez inżyniera nadzoru (we współpracy ze specjalistą ds. ochrony przyrody),

c. monitoring i zwalczanie szkodnictwa leśnego (w tym dot. ochrony przyrody) przez straż leśną,
d. doraźne kontrole terenowe wykonywane przez nadleśniczego i zastępcę,

f. końcowe sprawozdanie z przeprowadzonego monitoringu, po zakończeniu realizacji planu urządzenia lasu, w ramach Analizy gospodarki ubiegłego okresu (należy tu ująć sprawozdanie z działań odnośnie ochrony gatunków i obiektów wymienionych w załączniku nr 1, a także wyszczególnienie zrealizowanych przedsięwzięć, dla których nie planowano konkretnej lokalizacji, np. pozostawianie kęp i drzew dziuplastych, mała retencja. itp.)

3) *Na poziomie RDLP w Zielonej Górze.*

a. przez specjalistę ds. ochrony przyrody:

- bieżące wsparcie merytoryczne,
- bieżące lustracje obiektów podlegających monitoringowi,
- doraźne kontrole terenowe i formalno-prawne oraz kontrole problemowe,

b. przez Wydział Urządzania Lasu i Stanu Posiadania (ZU):

- bieżące wsparcie merytoryczne,
- uzupełnianie geoportalu RDLP o aktualne formy ochrony przyrody,
- przygotowanie i zreferowanie przez naczelnika wydziału ZU podsumowania z monitoringu skutków realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, podczas Narady Techniczno-Gospodarczej,
- uwzględnianie obiektów chronionych w ramach wydawanych zgód, opinii, wytycznych i innych działań administracyjnych,

c. przez wydział właściwy do spraw kontroli w RDLP:

- uwzględnianie i ocenianie działań związanych z ochroną obiektów oraz sprawowanym monitoringiem w lustracjach terenowych, kontrolach problemowych i doraźnych,
- okresowa kontrola pełna monitoringu realizowanego przez nadleśnictwa – w 10 - tym roku obowiązywania planu u.l. Możliwa jest również, po decyzji dyrektora RDLP, kontrola w pięcioletnich odstępach czasowych,

d. doskonalenie zasad i skuteczności monitoringu oraz koordynacja działań nadleśnictw,

e. opracowanie nowego wzoru książki walorów przyrodniczo-kulturowych, tak aby umożliwiała ona pełny monitoring gatunków i obszarów chronionych,

f. wdrażanie zaleceń wynikających z audytów firm certyfikujących gospodarkę leśną RDLP,

g. analiza gospodarki expirującego planu u.l., pod kątem jej wpływu na środowisko, na podstawie referatu nadleśniczego oraz koreferatu wykonawcy planu oraz podsumowania realizacji monitoringu skutków realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, sporządzonego przez naczelnika ZU w RDLP,

h. końcowa ocena realizacji planu urządzenia lasu, przedstawiająca wyniki monitoringu skutków ustaleń tego planu na środowisko i obszary Natura 2000, dokonana przez dyrektora RDLP .

➤ **Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP w Zielonej Górze**

Wydział przeprowadza okresowe, w zasadzie raz na dziesięć lat (w trakcie obowiązywania planu urządzenia lasu) kontrole kompleksowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa, m.in.

realizacja planu urządzenia lasu, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody. Wydział w miarę potrzeby, wykonuje kontrole problemowe.

➤ **Wydziały merytoryczne RDLP w Zielonej Górze**

Wydziały wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.

➤ **Nadleśnictwo**

W nadleśnictwie realizacja zadań planu urządzenia lasu kontrolowana jest wewnętrznie w każdym leśnictwie, przez kierownictwo jednostki.

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w *Planie* (pozostawienie pasów ochronnych, biogrup);
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębny w drzewostanach, co do których podano w *Prognozie* zalecane terminy przeprowadzenia zabiegów;
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw na siedliskach przyrodniczych;
- prowadzenie ewidencji występowania nowych stanowisk gatunków prawnie chronionych, siedlisk chronionych, obiektów cennych przyrodniczo;
- wymienianie stanowisk gatunków prawnie chronionych w waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa i bieżącą aktualizację tej waloryzacji;
- korzystanie z Książki ochrony przyrody, walorów kulturowych i monitoringu dla leśnictw, stanowiącej element całościowej bazy przyrodniczej.

2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

3. Opis, analiza i ocena stanu środowiska leśnego i celów ochrony.

Szczegółowe dane dotyczące stanu środowiska w zasięgu Nadleśnictwa Świebodzin zostały umieszczone w programie ochrony przyrody oraz w opisanium ogólnym planu urządzenia lasu.

3.1. Ogólna charakterystyka obszaru Nadleśnictwa.

3.1.1. Położenie Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Świebodzin położone jest w zachodniej części kraju. Usytuowane jest w północnej części Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze. Graniczy na N z Nadleśnictwami: Sulęcín, Międzyrzecz i Trzciel podległymi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Na E sąsiaduje z Nadleśnictwem Babimost, na S z Nadleśnictwem Sulechów, na W z Nadleśnictwami: Bytnica oraz Torzym.

Położenie wg regionalizacji przyrodniczo – leśnej.

Zgodnie z podziałem Polski na regiony przyrodniczo – leśne¹ Nadleśnictwo położone jest w:

Mezoregion Puszczy Rzepińskiej

Kraina III – Wielkopolsko - Pomorska

Mezoregion Pojezierza Łagowskiego

Położenie wg regionalizacji fizyczno – geograficznej.

¹ Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

Według „Geografii fizycznej Polski”² Nadleśnictwo położone jest w:

Obszar: Europa Zachodnia

Podobszar: Pozaalpejska Europa Środkowa

Prowincja: Niż Środkowoeuropejski

Podprowincja: Pojezierze Południowobałtyckie

Makroregion: Pojezierze Lubuskie

Mezoregion: Pojezierze Łagowskie

Bruzda Zbąszyńska.

3.1.2. Dominujące funkcje lasów.

Dla celów planowania urządzeniowego lasy nadleśnictwa zostały podzielone w zależności od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych, na 3 podstawowe grupy lasów: rezerwy, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze.

W opisie taksacyjnym główną (dominującą) funkcję lasu określa się podając rezerwat, las ochronny, a brak informacji o zaliczeniu do rezerwatów lub lasów ochronnych oznacza zaliczenie do lasów gospodarczych. Kategorie ochronności podaje się zgodnie z decyzją Ministra Środowiska o uznaniu za las ochronny.

Tab. 3 Zestawienie powierzchni rezerwatów, lasów ochronnych i gospodarczych

Funkcja lasu	Obręb Łagów	Obręb Ołobok	Obręb Świebodzin	Nadleśnictwo Świebodzin
	ha	ha		ha
Rezerwy (pow. leśna)	186,90	-	1,84	188,74
Wielofunkcyjne lasy ochronne	2 377,08	551,31	1 612,66	4 541,05
obronne	459,73			459,73
glebochronne	1 032,51	139,22	209,51	1 381,24
uzdrowiskowe	202,83			202,83
nasienne	61,80			61,80
wodochronne	325,05	412,09	1 403,15	2 140,29
stałe pow. badawcze i doświadczalne	295,16			295,16
Wielofunkcyjne lasy gospodarcze	5 727,54	6 417,15	6 043,41	18 188,10

3.2. Walory przyrodniczo – leśne nadleśnictwa.

3.2.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i typy gleb.

Obszar Nadleśnictwa Świebodzin należy do obszarów nizinnych. Wysokości na tym terenie nie przekraczają 300 m n.p.m. (wartość uznawana za graniczną dla nizin). Najwyższe wzniesienia wysokości bezwzględnej występują na terenie obrębu Łagów, gdzie wahają się w przedziale 120 – 227 m n.p.m. (Bukowiec 227 m n.p.m.).

Geologicznie obszar Nadleśnictwa leży w zasięgu zlodowacenia północnopolskiego, w stadiale głównym, w fazie leszczyńskiej, częściowo również w fazie poznańskiej i fazie pomorskiej. Większość utworów geologicznych na tym terenie pochodzi głównie z czwartorzędu (neogen). Są to zarówno ukształtowane w plejstocenie piaski zwałowe, sandrowe piaski i żwiry moren czołowych, glina zwałowa, jak i pochodzące z holocenu utwory związane z torfami, murszami, piaskami

² J. Kondracki. 1988. *Geografia fizyczna Polski*. PWN. Warszawa.

rzecznymi holoceniowymi, a także polami piasków eolicznych przykrywających starsze utwory. Na omawianym terenie sporadycznie występują także utwory trzeciorzędowe (paleogen). Są to piaski, mułki i węgle brunatne, zlokalizowane w pobliżu Sieniawy.

Nadleśnictwo Świebodzin położone jest pod względem geomorfologicznym na terenie dwóch obszarów. Północno-zachodnią część obrębu Łagów i obrębu Świebodzin oraz północno-wschodnią część obrębu Ołobok zaliczamy do Wzgórz Ośnieńsko-Sulechowskich. Wzgórza te stanowią zaburzone pod naciskiem lodowca osady czwarto- i trzeciorzędowe, tworzące wzgórza i pagórki moreny czołowej (przeważnie spiętrzanej). Część południową obrębu Łagów, większość obrębu Ołobok oraz środkową część obrębu Świebodzin zaliczamy do Równiny Torzyskiej. Jest to rozległy sandr z wyrzuszającymi się spod piasków kępami morenowymi. Dokładną charakterystykę budowy geomorfologicznej przedstawiono w operacie glebowo-siedliskowym.

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin w wyniku przeprowadzonych prac glebowo-siedliskowych w latach 1996 -1997 wyróżniono kilkanaście typów i podtypów gleb (wg klasyfikacji *Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego z 2000 r.*). Na podstawie danych wynika, że w Nadleśnictwie dominują gleby rdzawe – 71%, gleby brunatne - 20%, gleby bielcowe - ok. 3%. Ponadto na gleby płowe przypada – 1,5%, czarne ziemie – 1,1% oraz gleby murszowe, gleby torfowe – po 0,7% powierzchni łąsnej.

Gleby Nadleśnictwa Świebodzin zostały szczegółowo opisane na mapach i w operacie siedliskowym opracowanym przez BULiGL oddział w Poznaniu (1998 r.).

3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.

Wody powierzchniowe.

Cały obszar Nadleśnictwa należy do dorzecza rzeki Odry. Sieć wodna w lasach jest gęsta i skomplikowana, kierunki spływów prowadzą w różne strony ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu, w wielu miejscach można spotkać tereny bezodpływowe na podłożu gliniastym i ilastym. Ważnym elementem sieci wodnej są liczne jeziora i bagna. Uzupełnieniem sieci wodnej są małe zbiorniki wodne (stawy) oraz śródleśne oczka wodne.

Północno-wschodnia, wschodnia i południowo-wschodnia część obrębu Łagów oraz północno-zachodnia i zachodnia część obrębu Świebodzin odwadniane są głównie przez rzekę Paklicę w kierunku północnym, do rzeki Obry, uchodzącej do Warty.

Pozostała część lasów odwadniana jest w kierunku południowym i zachodnim.

W kierunku południowym lasy odwadniane są rzekami:

- Obra - Gniła Obra - Obrzyca – Odra;
- Borkowski Potok - Ołobok – Odra.

W kierunku zachodnim lasy odwadniane są do rzeki Pliszki, która odprowadza wody bezpośrednio do Odry.

Zróźnicowanie kierunku odpływu wód powierzchniowych jest bezpośrednio związane z urozmaiconą rzeźbą terenu, w wielu miejscach, szczególnie na terenie obrębu Łagów, wykształciły się lokalne tereny bezodpływowe.

Nadleśnictwo Świebodzin zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski (MPHP), (opr. przez IMiGW w Warszawie, 2007 r.) położone jest według bazy danych hydrograficznych dla obszaru całego kraju w granicach obszaru dorzecza Odry oraz obejmuje: Region Wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, Region Wodny Środkowej Odry oraz Region Wodny Warty.

Obszar Nadleśnictwa położony jest na wododziale Odry i Warty i dlatego występują tu źródła niewielkich rzek. Głównymi ciekami są : Paklica, Pliszka, Łagowa i Lubinica. Rzeka Pliszka wypływa

z Jeziora Malcz. Jej głównym dopływem jest Łagowa (wypływająca z Jeziora Łagowskiego) oraz Konotop (płyne z okolic Kosobudza). Z Jeziora Niesłysz w kierunku północnym wypływa rzeka Rakownik, dopływ Paklicy. Rzeka ta płynie w rynn timerze polodowcowej i uchodzi do Obry w Międzyzrzeczu. Przez teren Nadleśnictwa przepływa Obra Leniwa, do której dopływa rzeka Lubinica, płynąca z okolic Świebodzina. Ważnym elementem sieci wodnej jest Kanał Ołobok wypływający z Jeziora Niesłysz oraz Kanał Niesulicki łączący Jezioro Niesłysz z Jeziorem Paklicko Wielkie.

Nadleśnictwo Świebodzin jest liderem pod względem ilości jezior na terenie RDLP Zielona Góra. W północnej części obrębu Łagów występują jeziora rynnowe. Typowe cechy tego rodzaju jezior to wydłużony, wąski kształt, urozmaicona rzeźba dna i wysokie brzegi. Jedno z nich, Jezioro Trześniowskie (Ciecz), pod względem głębokości (58,8 m) zajmuje 10 miejsce w Polsce. Jest to jednocześnie najgłębsze jezioro województwa lubuskiego. Ponadto w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się inne jeziora tj. m.in.: Łagowskie, Lubinieckie (Poznańskie), Jeziorko (Złoty Potok), Niesłysz (Niesulickie), Wilkowskie (Wilkowo), Ołobockie (Ołobok, Czerniak), Lubich, Niedźwiedno, Trzeboch (Łąkie), Ciborze, Pień (Czarny Dół), Lubie (Nowa Wioska), Goszcza, Paklicko Wielkie.

Wody podziemne.

Tereny Nadleśnictwa Świebodzin wg Regionalizacji hydrogeologicznej Polski dla regionów wodnych (Nowicki, Sadurski; 2007) położone są w granicach:

Prowincja Odry

- Region Środkowej Odry
 - Subregion Środkowej Odry Północny (SŚOPł);
- Region Warty
 - Subregion Warty Nizinny (SWN).

Natomiast wg Regionalizacji zwykłych wód podziemnych Polski (Kleczkowski A.S., 1990), Nadleśnictwo leży w granicach:

Prowincja hydrogeologiczna nizinna:

- Pasma zbiorników czwartorzędowych.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin znajduje się *Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 144* o nazwie *Dolina kopalna Wielkopolska*. Warstwy wodonośne występują w obrębie utworów wodnolodowcowych lub interglacjalnych o zwierciadle napiętym, zalegające na różnej głębokości. Cechą charakterystyczną tego zbiornika jest całkowita lub częściowa izolacja od powierzchni utworami słaboprzepuszczalnymi, przeważnie glinami lub ilami. Zbiornik zasilany jest przez infiltrację opadową na wychodniach utworów piaszczystych oraz okna hydrogeologiczne. Pod względem ochrony przed zanieczyszczeniami zbiornik należy do obszarów wymagających wysokiej ochrony (OWO; część wschodnia nadleśnictwa).

Ochrona zbiorników ma na celu niedopuszczenie do zanieczyszczenia wód oraz zapobieganie i przeciwdziałanie szkodliwym wpływom na obszary ich zasilania. Powinna ona polegać głównie na pełnym skanalizowaniu i budowie sieci wodociągowej w miejscowościach. Ponadto uznaje się za tereny wodochronne lasy w sąsiedztwie wód powierzchniowych.

3.2.3. Powietrze.

Na jakość powietrza składają się naturalne procesy i zjawiska zachodzące w atmosferze oraz emisje substancji związanych z działalnością człowieka. Zanieczyszczenie powietrza nie jest

ograniczone tylko do miejsca jego powstania, a zasięg jego oddziaływania jest często trudny do określenia. Dlatego w celu zmniejszenia wpływu emisji antropogenicznej na środowisko konieczne jest podejmowanie działań proekologicznych. Główny kierunek inicjatyw jest skierowany na redukcję emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z procesów technologicznych oraz ograniczenie "niskiej emisji".

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin mamy do czynienia z emisją liniową czyli komunikacyjną związaną z transportem samochodowym oraz emisją powierzchniową (rozproszoną) czyli sumą emisji z palenisk domowych, lokalnych kotłowni, niewielkich zakładów rzemieślniczych, oczyszczania ścieków w otwartych urządzeniach i składowania odpadów.

Obszar Nadleśnictwa kwalifikuje się do klasy strefy A czyli stężenia dopuszczalne zanieczyszczeń nie zostały przekroczone.

Na podstawie opracowania „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim za rok 2016” stan powietrza w strefie lubuskiej przedstawia się następująco:

- pod kątem ochrony roślin uwzględniając zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki, tlenkami azotu i ozonem – zaliczono do klasy A,
- pod kątem ochrony zdrowia uwzględniając zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu, kadm, arsenem, niklem, ołowiem, benzenem, tlenkiem węgla, ozonem oraz pyłem zawieszonym PM_{2,5} – zaliczono do klasy A,
- pod kątem ochrony zdrowia uwzględniając zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM₁₀ oraz benzo(a)pirenem – zaliczono do klasy C.

Scharakteryzowanie strefy w klasie C kwalifikuje obszar do opracowania programów ochrony powietrza.

3.2.4. Klimat.

W oparciu o częstość występowania różnych typów pogody „Regiony Klimatyczne Polski” (Woś A., 1999) wyróżnił regiony klimatyczne kraju. Zgodnie z tym opracowaniem Nadleśnictwo Świebodzin położone jest w **regionie XIV - Lubuskim**.

Region obejmuje swym zasięgiem Ziemię Lubuską. Na tle innych regionów klimatycznych charakteryzuje się najczęstszym występowaniem dni gorących, słonecznych, bez opadów. Na omawianym obszarze rzadko występują dni z przymrozkami.

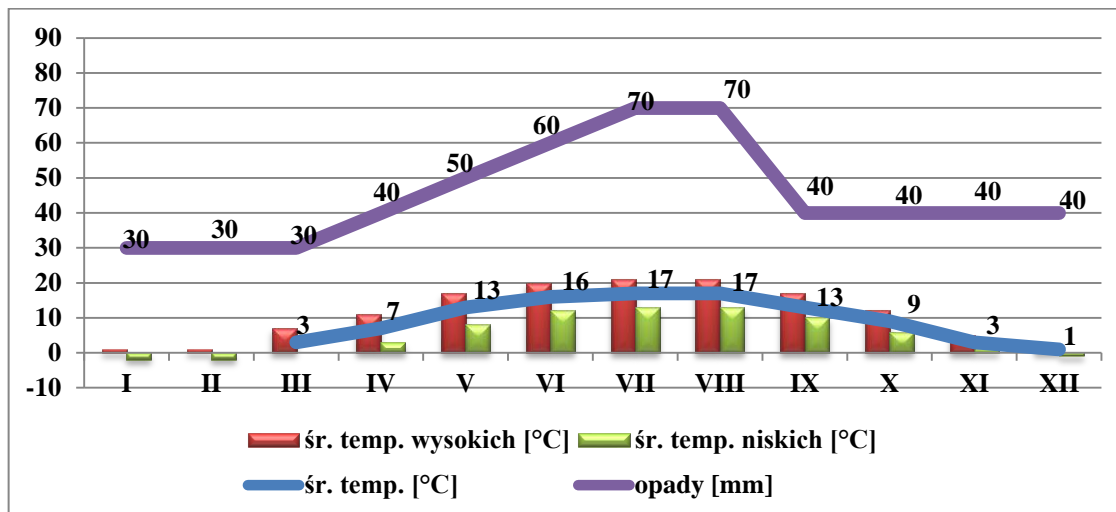
Poniżej przedstawiono wybrane dane klimatyczne średniookresowe na przestrzeni ostatnich dziewiętnastu lat z najbliższej stacji meteorologicznej w Zielonej Górze.

Tab. 4 Warunki termiczne dla stacji meteorologicznej w Zielonej Górze

	Średnie temperatury w miesiącach [°C]												Średnia roczna
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
śr. temp. [°C]	-	-	3	7	13	16	17	17	13	9	3	1	8
śr. temp. wysokich [°C]	1	1	7	11	17	20	21	21	17	12	5	2	11
śr. temp. niskich [°C]	-2	-2	-	3	8	12	13	13	10	6	1	-1	5

Tab. 5 Opady dla stacji meteorologicznej w Zielonej Górze

opady [mm]	Średnie opady w miesiącach [mm]												Średnia roczna
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	30	30	30	40	50	60	70	70	40	40	40	40	590

Ryc. 1 Warunki termiczne oraz opady dla stacji meteorologicznej w Zielonej Górze.

Na podstawie specyficznych cech klimatu dla tego regionu można wnioskować, że zagrożenie ze strony czynników abiotycznych mogących wyrządzić szkody w uprawach leśnych jest niewielkie. Ponadto lokalnie spodziewane są silne wiatry mogące spowodować szkody w drzewostanach jako skutek oddziaływania na siebie wilgotnych i chłodnych oceanicznych mas powietrza z zalegającym ciepłym i suchym powietrzem znad kontynentu.

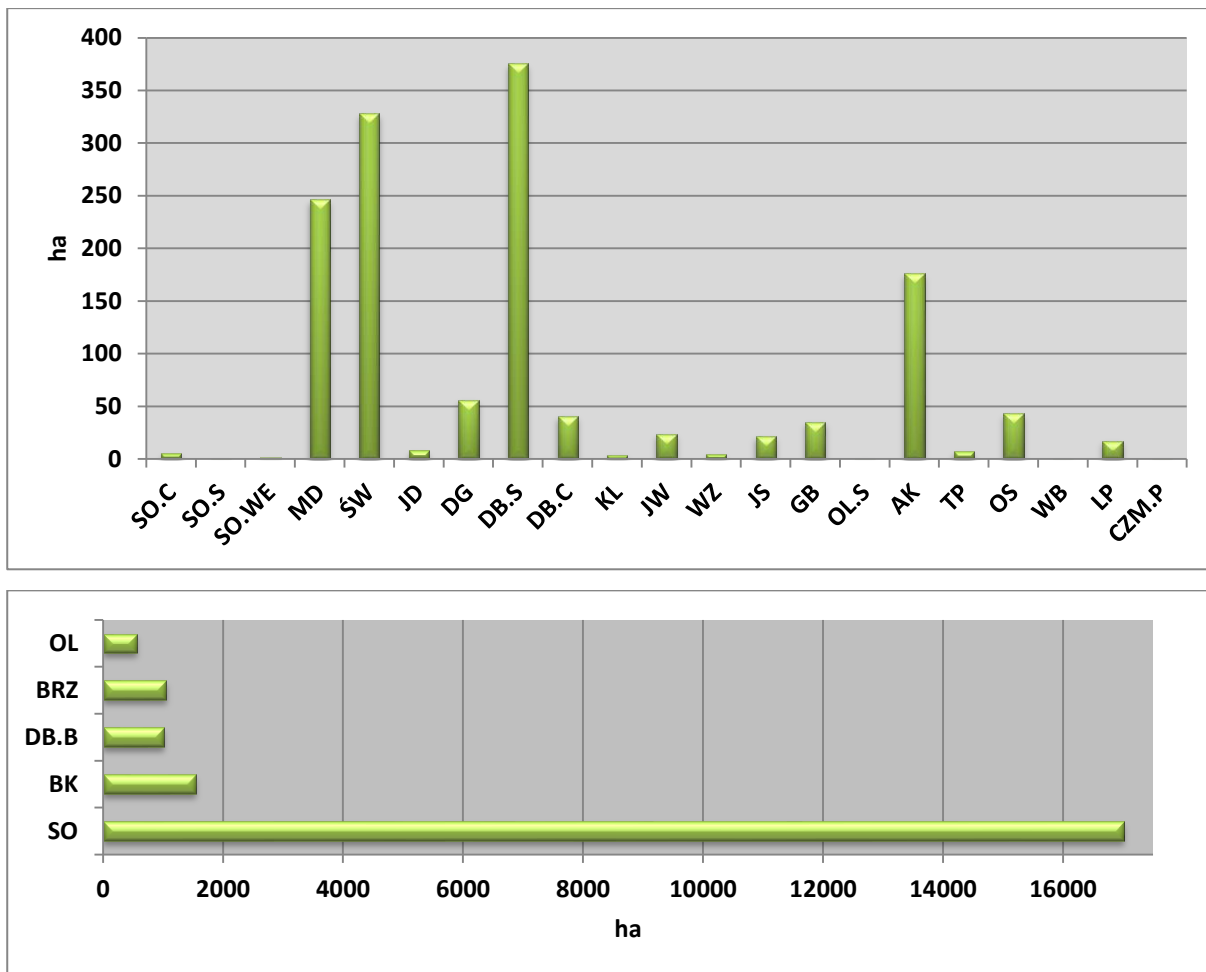
Klimat obszaru zajmowanego przez Nadleśnictwo Świebodzin z umiarkowaną ilością opadów i dużą ilością dni ciepłych stwarza dobre warunki dla wzrostu i rozwoju roślinności drzewiastej. Mimo to z uwagi na występowanie dni gorących i słonecznych często bez opadów można spodziewać powtarzających się okresowo suszy.

3.2.5. Drzewostany.

Drzewostany są głównym przedmiotem planu urządzenia lasu, dlatego też w *Prognozie* poświęcono im stosunkowo dużo uwagi.

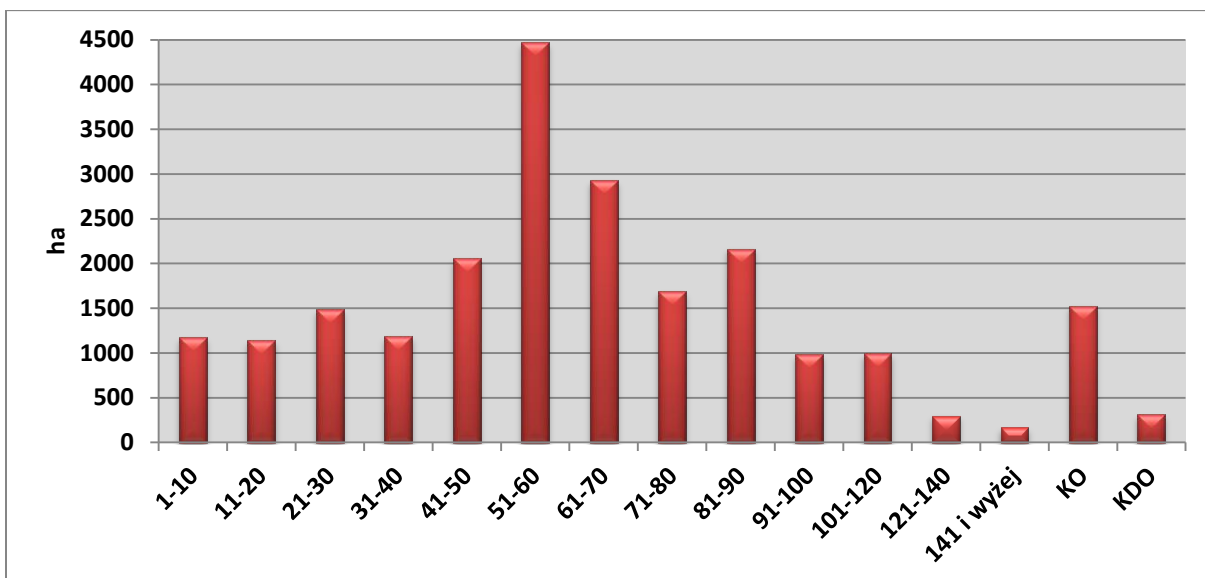
W lasach Nadleśnictwa Świebodzin występują 42 gatunki drzewiaste, w tym 26 pełni rolę gatunków mających udział w składzie drzewostanów. Dla zachowania tej różnorodności, a nawet jej zwiększenia, *Plan* zwraca uwagę na właściwy dobór gatunków nie tylko w uprawach i warstwie drzewiastej, ale też w podsadzeniach.

Wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy realizować w taki sposób, aby wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

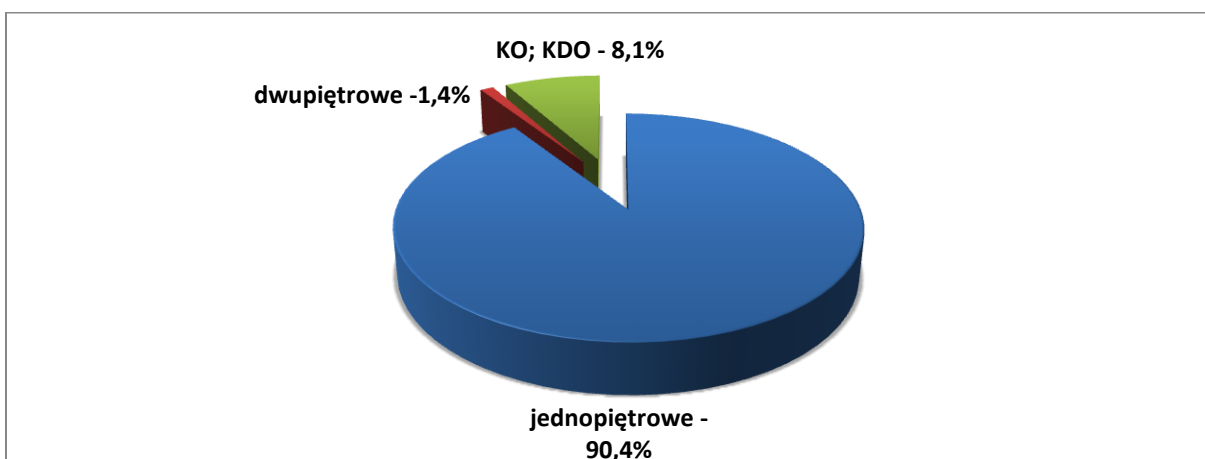
Ryc. 2 Powierzchnia wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w Nadleśnictwie Świebodzin.

Oceniając udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych należy zaznaczyć przeważający udział wiodącego gatunku – sosny (75% powierzchni Nadleśnictwa, w tym Obręb Łągów 67%, Obręb Ołobok 84%, Obręb Świebodzin 76%) oraz znaczny udział: buka (7% powierzchni Nadleśnictwa, charakterystyczny przede wszystkim dla Obrębu Łągów – 13% powierzchni), dębów rodzimych (6% powierzchni Nadleśnictwa, 9% dla Obrębu Łągów) w tym przede wszystkim dębu bezszypułkowego (3/4 udziału dębów), brzozy (5% powierzchni Nadleśnictwa) oraz olszy.

Ryc. 3 Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Świebodzin.

W Nadleśnictwie największy udział stanowią drzewostany w wieku 51-70 lat - 33% ogółu powierzchni zalesionej, w tym Obręb Łągów 24%, Obręb Ołobok 39% oraz Obręb Świebodzin 37%. W Obrębie Łągów 13% drzewostanów opisano jako klasy odnowienia i klasy do odnowienia (dla Nadleśnictwa powierzchnia KO i KDO stanowi 8%).

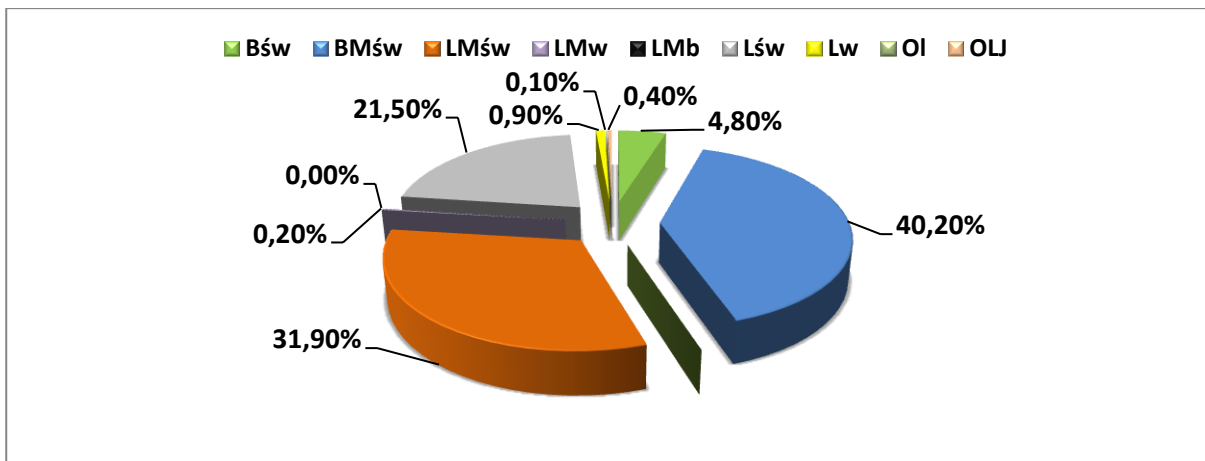
Ryc. 4 Budowa pionowa w Nadleśnictwie Świebodzin.

Zdecydowana większość drzewostanów w Nadleśnictwie Świebodzin to drzewostany jednopiętrowe – ponad 90% powierzchni. Niewielki odsetek powierzchni Nadleśnictwa obejmują drzewostany dwupiętrowe – ok. 1%.

Wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy realizować tak, aby wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

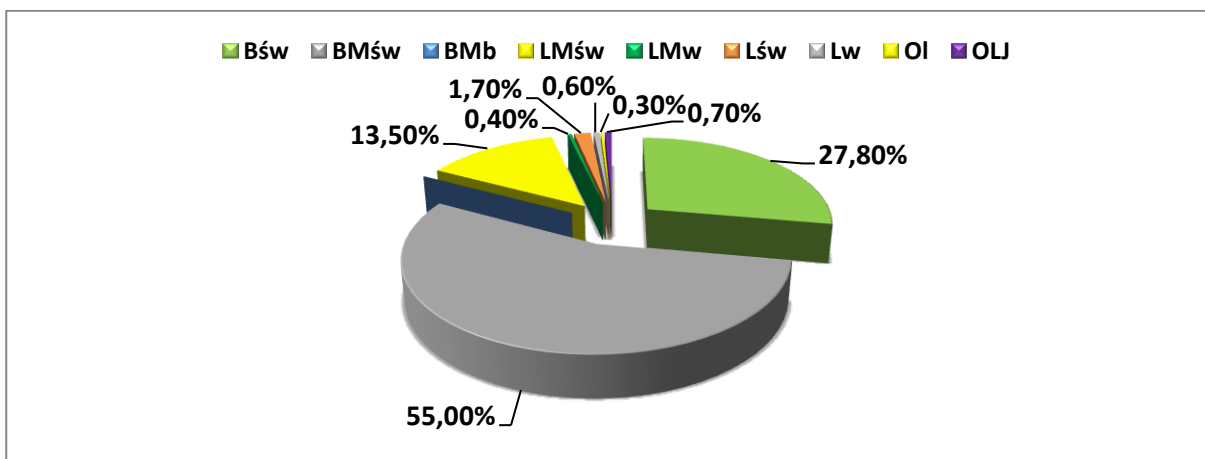
Typy siedliskowe lasu

Szczegółowe zestawienie typów siedliskowych lasu łącznie z porównaniem do stanu z poprzedniej rewizji urządzenia lasu wraz z omówieniem będą zawarte w elaboracie V rewizji urządzenia lasu Tom I w części Ogólna Charakterystyka Lasów - rozdział na temat Charakterystyka przyrodniczych warunków produkcji leśnej.

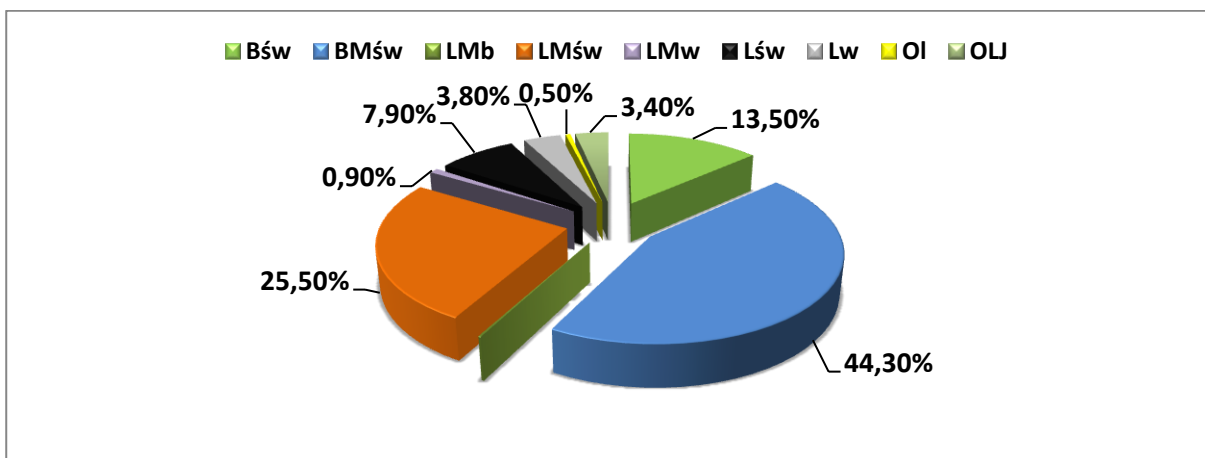

Ryc. 5 Typy siedliskowe lasu w Obrębie Łągów.

Największy udział siedlisk Nadleśnictwa Świebodzin stanowi BMśw – 46% powierzchni zalesionej i niezalesionej. Na kolejnym miejscu jest LMśw – 24% powierzchni, w tym jedynie 13% na Obrębie Ołobok. Na trzeciej pozycji występuje Bśw – 15% powierzchni, w tym 28% na Obrębie Ołobok. Największym udziałem siedlisk lasowych charakteryzuje się Obręb Łągów, na którym 21% powierzchni stanowi Lśw oraz 32% to siedlisko LMśw. Natomiast w Obrębie Ołobok 83% powierzchni zajmują siedliska borowe.

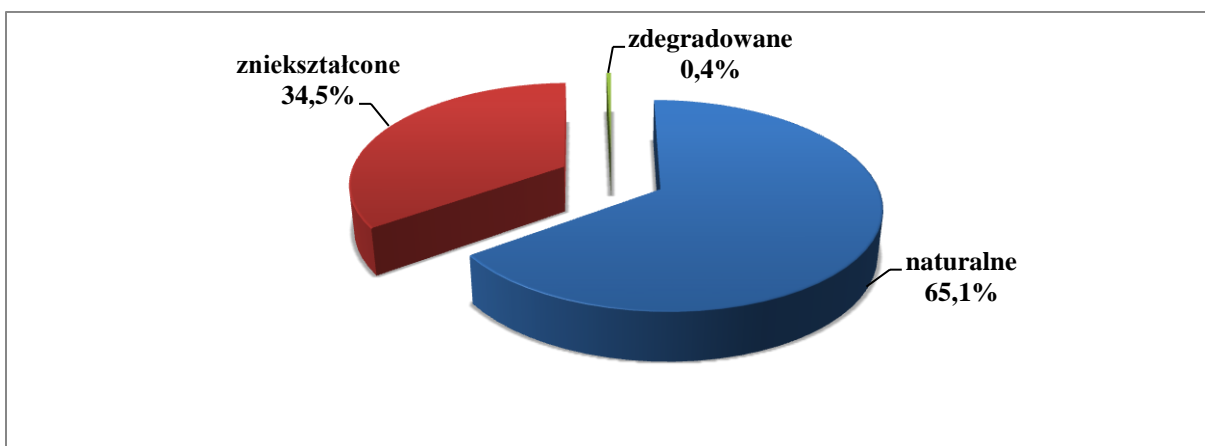

Ryc. 6 Typy siedliskowe lasu w Obrębie Ołobok.

Ryc. 7 Typy siedliskowe lasu w Obrębie Świebodzin.

Formy aktualnego stanu siedliska

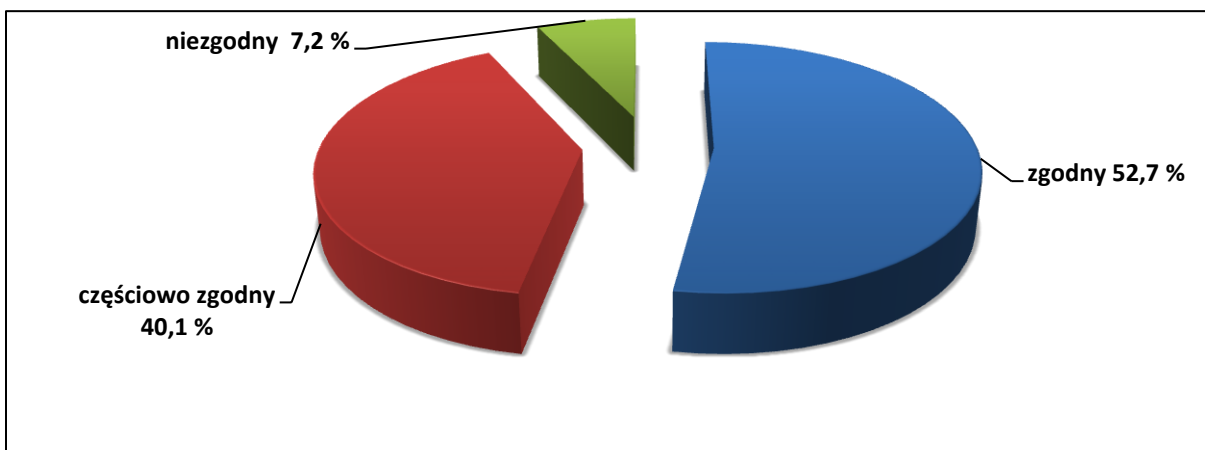

Ryc. 8 Stan siedlisk w Nadleśnictwie Świebodzin.

W Nadleśnictwie Świebodzin większość powierzchni zajmują siedliska w stanie naturalnym – 65%. Duży udział przypada na siedliska znieskształcone, tj. 34% powierzchni. Największy udział siedlisk znieskształconych występuje na siedliskach borów mieszanych i lasów mieszanych - 29% powierzchni. Największym udziałem siedlisk znieskształconych charakteryzuje się Obręb Ołobok – 45% oraz Obręb Świebodzin – 37%, natomiast dla porównania w Obrębie Łagów jest to ok. 24% powierzchni.

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem

Największą powierzchnię zajmują w Nadleśnictwie Świebodzin drzewostany zgodne z TD – 52,7 % powierzchni, drzewostany częściowo zgodne stanowią 40,1 % powierzchni, natomiast dość duży jest udział drzewostanów niezgodnych: dla Obrębu Łagów – 912,68 ha (11,2%) oraz dla Obrębu Świebodzin – 598,34 ha (7,9%). Najwięcej drzewostanów niezgodnych występuje na siedliskach LMśw i Lśw.

Ryc. 9 Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem.

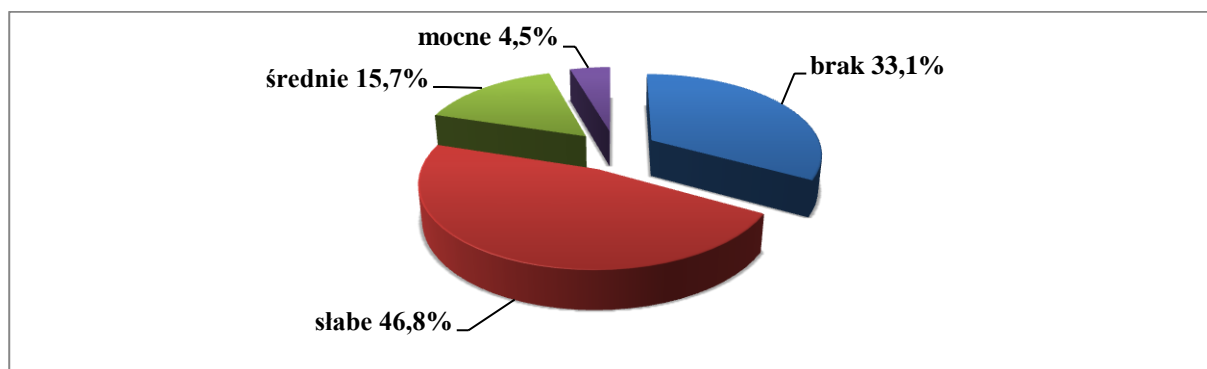
Formy degeneracji ekosystemu leśnego – borowacenie (pinetyzacja)

W zależności od udziału sosny lub świerka w górnej warstwie drzew wyróżnia się borowacenie:

- słabe - jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu na siedliskach

borów mieszanych wynosi ponad 80% powierzchni, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych i do 30% na siedliskach lasowych,

- średnie - jeśli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym przekracza 80% na siedliskach lasów mieszanych i wynosi 30-60% na siedliskach lasowych,
- mocne - jeśli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym na siedliskach lasowych wynosi ponad 60%.

Ryc. 10 Borowacenie w Nadleśnictwie Świebodzin.

W Nadleśnictwie ok. 20% siedlisk średnio żyznych i żyznych poddanych jest procesowi borowacenia, przy czym bardziej niekorzystnie zjawisko to oddziałuje w Obrębach Łągów (27%) oraz Świebodzin (23%) powierzchni. Wynika to z promowania sosny w przeszłości i niewłaściwego rozpoznania typów siedliskowych lasu. Obecny model gospodarki leśnej wykorzystuje w sposób optymalny zdolność produkcyjną siedliska poprzez dobór odpowiedniego składu gatunkowego upraw oraz przebudowę drzewostanów niezgodnych z siedliskiem, tam gdzie zagrożona jest trwałość lasu. Właściwy sposób zagospodarowania lasu osłabi zjawisko pinetyzacji, jednak proces ten wymaga upływu czasu.

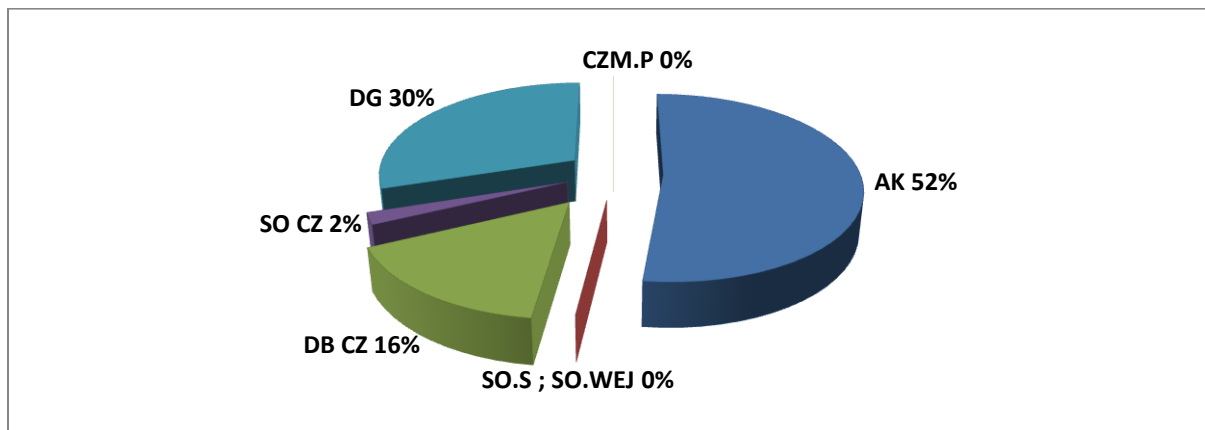
Formy degeneracji ekosystemu leśnego – neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono występowanie w warstwie drzewostanów, podrostów i podszytów 16 gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia: robinia akacjowa, dąb czerwony, dagleźja zielona, czeremcha późna (amerykańska), klon jesionolistny, kasztan jadalny, kasztanowiec zwyczajny, sosna czarna, sosna smołowa, sosna wejmutka, sosna Banksa, żywotnik olbrzymi, żywotnik zachodni, orzech czarny, platan klonolistny oraz śnieguliczka biała. Dominującymi gatunkami obcymi w Nadleśnictwie Świebodzin są robinia akacjowa, dąb czerwony oraz dagleźja zielona – obejmują 7% powierzchni drzewostanów w Nadleśnictwie.

Wyzwaniem dla gospodarki leśnej jest czeremcha późna (amerykańska) – obejmuje 4 160 ha (18%) powierzchni leśnej uwzględniając występowanie w drzewostanie i w warstwie podszytów. Utrudnienia w odnowieniu lasu sprawia również robinia akacjowa, która obejmuje uwzględniając drzewostan i podszyty 7 111 ha (30%) powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Obydwa gatunki charakteryzuje się mianem ekspansywnych i są trudne w zwalczaniu.

Występujące gatunki obce zostały w większości wprowadzone sztucznie do składu drzewostanów. Obecnie czeremcha późna rozprzestrzenia się spontanicznie na nowe stanowiska. Robinia rozprzestrzenia się głównie z zadrzewień śródpolnych i poprzez aleje przydrożne. Zaleca się przy odnowieniach i zalesieniach rezygnować z gatunków obcych. Dobór gatunków rodzimych pozwala optymalizować składy drzewostanów, co jest zgodne z zasadami hodowli lasu.

W leśnictwie Staropole utrudnieniem dla gospodarki leśnej jest gatunek obcy, inwazyjny - dławisz okrągłolistny (*Celastrus obiculatus*), gdzie występuje w rozproszonych skupieniach z tendencją do rozprzestrzeniania się. Jego obecność jest związana z istnieniem Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego i wprowadzaniem w tym rejonie dławiszka w celu zamaskowania obiektów bojowych. Dławisz bez wątpienia wpływa negatywnie na ekosystem leśny, włącza się w proces sukcesji, ogranicza bioróżnorodność, hamuje odnowienie i wzrost roślin. Stanowi dużą konkurencję dla rodzimej roślinności, utrudnia spontaniczną regenerację zbiorowisk leśnych oraz prace z zakresu gospodarki leśnej

Ryc. 11 Gatunki obce w składzie drzewostanów Nadleśnictwa Świebodzin.

Drzewostany cenne przyrodniczo

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się drzewostany, które należy wyróżnić z uwagi na posiadane walory przyrodnicze. Są to m.in. starodrzewy, drzewostany zbliżone do naturalnych zbiorowisk leśnych, niekiedy ze stanowiskami gatunków rzadkich i chronionych. Większość drzewostanów cennych przyrodniczo zaliczono do gospodarstwa specjalnego.

Ze względu na rolę jaką pełnią w ekosystemie leśnym za drzewostany cenne przyrodniczo uznajemy m. in. :

- drzewostany na siedliskach przyrodniczych w stanie zachowania A - 167,25 ha;
- drzewostany na siedliskach bagiennych, tj. BMb i LMb – 16,21 ha;
- drzewostany na siedliskach mokrych, tj. Ol o stopniu uwilgotnienia bardzo mokrym – 14,87 ha oraz część drzewostanów na siedlisku OlJ – 82,14 ha;
- drzewostany z miejscami naturalnego wypływu wód podziemnych na powierzchnię (miejsca wysięku, źródlika) – 89,92 ha;
- niektóre drzewostany ponad 100 – letnie.

Wyżej wymienione kategorie drzewostanów często występują łącznie.

3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa.

Tab. 6 Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. w zasięgu adm. N-ctwa (ha)	Udział pow.[ha] na gruntach N-ctwa	Udział % na gruntach N-ctwa
1	2	3	4	5
Rezerваты przyrody	5	206,79	206,79	0,9

Parki krajobrazowe	1	3 922,45	2 659,43	11,1
Obszar Natura 2000 – SOO	4	5 133,16	3 373,27	14
Obszary Chronionego Krajobrazu	5	17 209,82	9 311,35	38,9
Pomniki przyrody	14	-	-	-
Użytki ekologiczne	4	13,09	13,09	0

3.3.1. Rezerwat przyrody.

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin znajduje się pięć rezerwatów przyrody.

Granice rezerwatów naniesione zostały na mapach dołączonych do planu urządzenia lasu. Wszystkie działania Nadleśnictwa na terenie rezerwatów przyrody powinny wynikać z planów ochrony i wymagają uzgodnienia z dyrektorem RDOŚ.

1) Rezerwat przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”.

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 października 1965 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1965 r., Nr 66, poz. 381). Rezerwat stanowi las mieszany z przewagą buka typu pomorskiego o powierzchni 47,73 ha (pow. w oparciu o Zarządzenie Nr 35/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody), położony jest w gminie Łągów, w powiecie świebodzińskim, w województwie lubuskim.

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 35/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2011 r., Nr 81 poz. 1567) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1633).

Tab. 7 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Nad Jeziorem Trześniowskim”.

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	1-03-12 b ÷ n; 13 a, b, d, f, g	46,54	D-STAN	BRAK WSK	brak
2.	1-03-13 c	0,69	GRODZISKO	-	brak

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu lasu bukowego pochodzenia naturalnego z domieszką innych gatunków drzew.

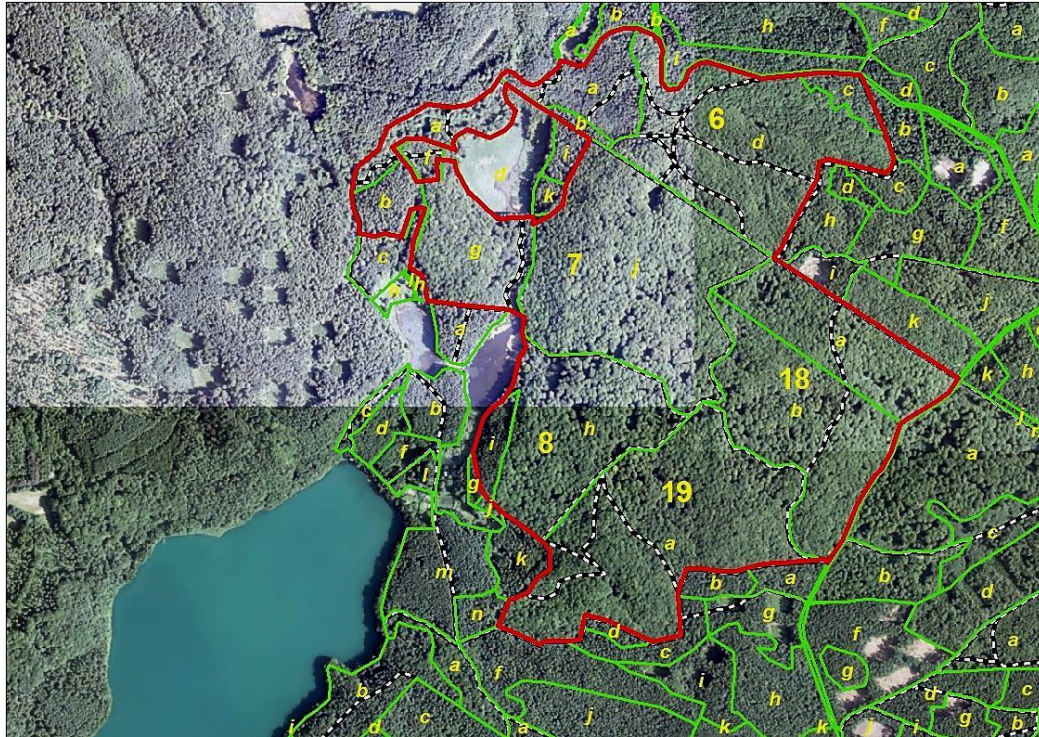
Ryc. 12 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześcińskim” *.

* - lokalizacja na podstawie powierzchni i wykazu wydzieleń z Załącznika nr 1 do Zarz. nr 35/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześcińskim” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2011 r., Nr 81 poz. 1567).

2) Rezerwat przyrody „Buczyna Łagowska”.

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 listopada 1968 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1968 r., Nr 50, poz. 347).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 50/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Buczyna Łagowska” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2011 r., Nr 81 poz. 1582) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Buczyna Łagowska”(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1620).

Ryc. 13 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Buczyna Łagowska”.

Tab. 8 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Buczyna Łagowska”.

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	1-01- 6 a ÷ d; 7 a, b, g, j; 8 h, i; 18 a, b; 19 a	112,99	D-STAN	BRAK WSK	brak

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Rezerwat stanowią przede wszystkim drzewostany bukowe z dominującym zespołem buczyny pomorskiej i obejmują obszar leśny o powierzchni 115,86 ha (pow. w oparciu o *Zarządzenie Nr 50/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody*), położony jest w gminie Sulęcín, w powiecie sulęcińskim, w województwie lubuskim.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie ze względów dydaktyczno - naukowych i krajobrazowych fragmentu lasu bukowego na granicy jego naturalnego zasięgu z domieszką innych gatunków drzew.

3) Rezerwat przyrody „Pawski Ług”.

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 marca 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1970 r., Nr 11, poz. 100).

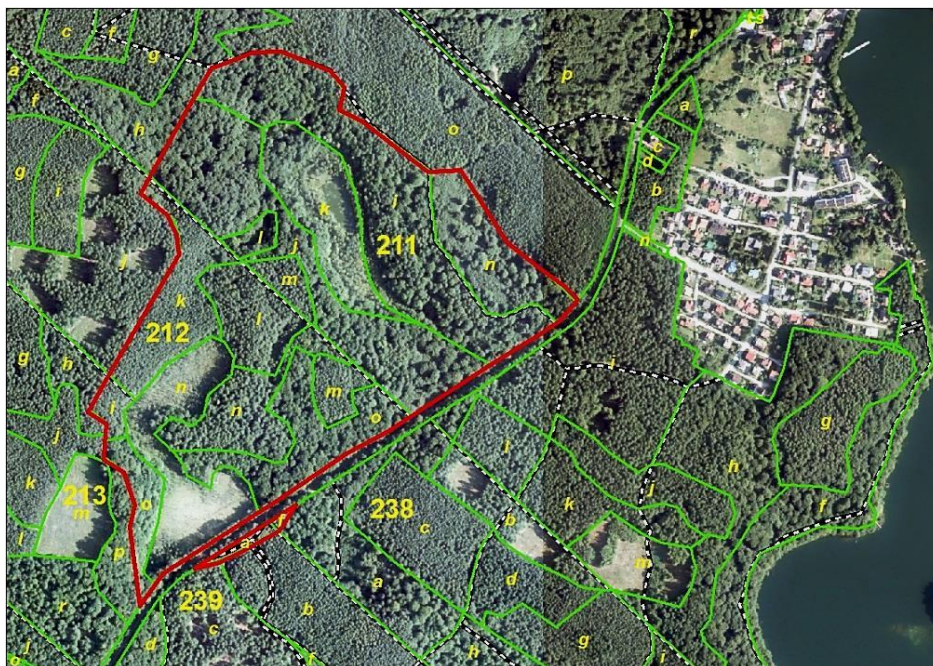
Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 18/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie rezerwatu

przyrody „Pawski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2012 r., poz. 724) oraz Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Lubuskiego z dnia 2 lutego 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody o nazwie „Pawski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2004 r., Nr 8, poz.133).

Rezerwat stanowi fragment zarośniętego jeziora wraz z przyległym lasem i obejmuje obszar o powierzchni 34,52 ha (pow. w oparciu o *Zarządzenie Nr 18/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody*), położony jest w gminie Łągów, w powiecie świebodzińskim, w województwie lubuskim.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowiska roślinności bagiennej i torfowiskowej z otaczającym je lasem.

Zadania określone w planie ochrony rezerwatu będą miały pozytywny wpływ (siedliskotwórczy), który zostanie osiągnięty poprzez realizację zapisów *Planu*.

Ryc. 14 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Pawski Ług”.

Tab. 9 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Pawski Ług”.

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	1-03- 211 k, l;	3,07	BAGNO	-	brak
2.	1-03- 213 n	3,67	BAGNO	AGROT*	+
3.	1-03- 211 i, j, n; 212 n, o; 213 o; 1-02- 238 f; 239 a	21,58	D-STAN	BRAK WSK	brak
4.	1-03- 211 m; 213 i	0,93	D-STAN	TP	+
5.	1-03- 212 k, l, m	4,86	D-STAN	TP; ODN IIP	+

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

* zapis według PZO „Buczyny Łagowsko – Sulęcina”

4) Rezerwat przyrody „Dębowy Ostrów”.

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 marca 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1970 r., Nr 12, poz. 106).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 37/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dębowy Ostrów” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2012 r., Nr 81, poz. 1569) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dębowy Ostrów” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1657).

Rezerwat stanowi fragment naturalnego lasu o charakterze dąbrowy i obejmuje obszar o powierzchni 1,8447 ha (pow. w oparciu o Zarządzenie Nr 37/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody), położony jest w gminie Świebodzin, w powiecie świebodzińskim, w województwie lubuskim.

Ryc. 15 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Dębowy Ostrów”.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu dębowego o naturalnym charakterze.

Tab. 10 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Dębowy Ostrów”.

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	3-12- 85 m	1,84	D-STAN	BRAK WSK	brak

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

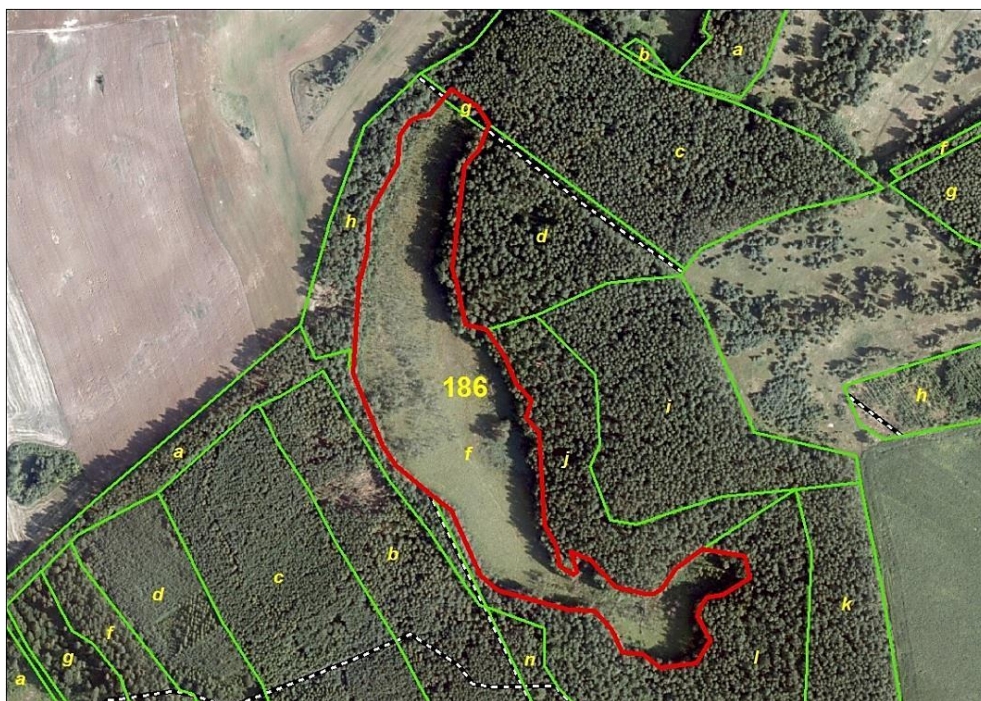
5) Rezerwat przyrody „Pniewski Ług”.

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1990 r., Nr 48, poz.366).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 13/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Pniewski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2012 r., poz. 719) oraz Zarządzenie Nr 17/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”.

Rezerwat stanowi torfowisko i obejmuje obszar o powierzchni 6,84 ha (pow. w oparciu o Zarządzenie Nr 13/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody), położony jest w gminie Lubrza, w powiecie świebodzińskim, w województwie lubuskim.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie torfowiska z charakterystyczną florą i fauną.

Ryc. 16 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”.

Tab. 11 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Pniewski Ług”.

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	3-13- 186 f	6,80	BAGNO	-	brak
2.	3-13- 186 g	0,04	L-ENERG	-	brak

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

3.3.2. Parki krajobrazowe.

Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy

Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy (dawniej Łagowski Park Krajobrazowy) utworzono na podstawie Uchwały Nr 34/V/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia Łagowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 2, poz. 24 z 1985 r.) i Uchwały Nr VI/42/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia Łagowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 6, poz. 159 z 1985 r.).

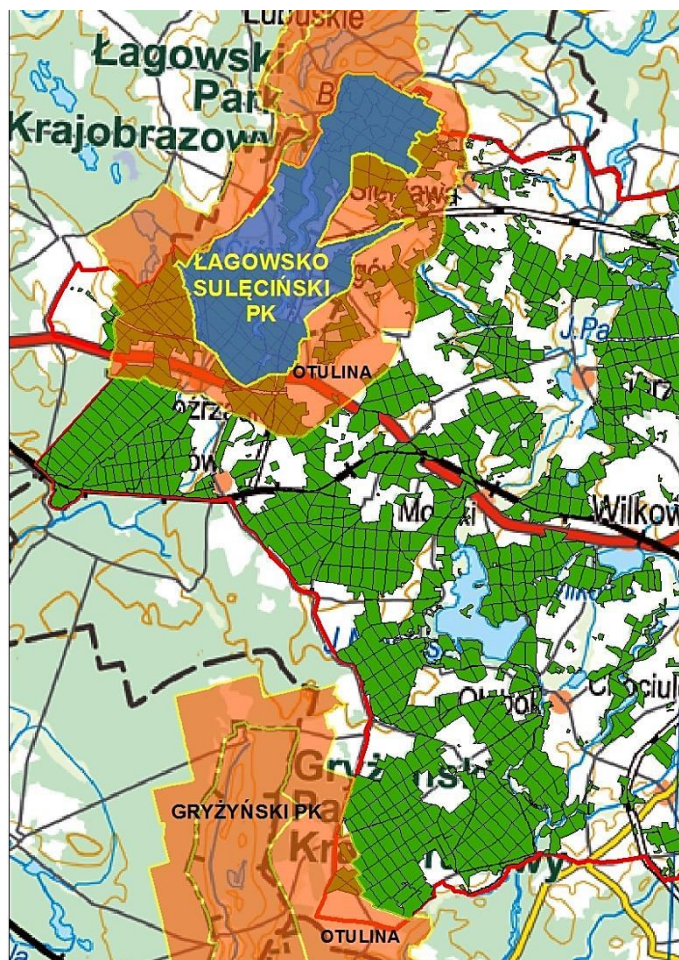
Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 23 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 września 2005 r. w sprawie wprowadzenia zakazów oraz ujednoczenia dotychczasowych zapisów ustanawiających obszar i granice Łagowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 63, poz. 1230 z 2005 r.) oraz Uchwała Nr XIII/119/11 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 29 sierpnia 2011 r. zmieniająca rozporządzenie nr 23 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 września 2005 r. w sprawie wprowadzenia zakazów oraz ujednoczenia dotychczasowych zapisów ustanawiających obszar i granice Łagowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 112, poz. 2112 z 2011 r.).

Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy obejmuje grunty o powierzchni 5 367,20 ha. Park jest położony w gminach: Łagów, Sulęcín; powiat świebodziński i powiat sulęciński. Dla parku ustanowiono otulinę o powierzchni 6 394,70 ha, która ma za zadanie eliminowanie negatywnego oddziaływania czynników zewnętrznych na obszar chroniony.

Tab. 12 Zestawienie powierzchni Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy

Lp.	Nadleśnictwo Świebodziń	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	Pow. n-ctwa* [ha]	% pow. ogólnej n-ctwa	Pow. leśna [ha]	Pow. nieleśna [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy	5 367,20	3 922,45	2 659,43	11,1	2 600,63	58,80
	Wykaz oddziałów	Obręb Łagów L. Bukowiec oddz. 1 ÷ 8; 14 ÷ 30; 33 ÷ 37; 40 ÷ 43; 46A; 48; 31 a, ~a, ~b, ~g, ~i; 40A c ÷ o, ~a ÷ ~i; L. Łagów oddz. 237 ÷ 245; 258 ÷ 264; 275 ÷ 279; 295; 296; 85 ÷ 87; 57 b ÷ d, ~c, ~d; 83 a, h ÷ n, ~a; 84 a, b, d, g ÷ bx, ~a ÷ ~c; 88 a; 297 a, b, ~a, ~f, ~g; 280 a ÷ n, ~a ÷ ~c, ~f ÷ ~i; 281 a ÷ f, ~a ÷ ~d, ~g; L. Dolina oddz. 10 ÷ 13; 159 ÷ 162; 185 ÷ 189; 210 ÷ 218; 9 b ÷ s, ~a ÷ ~c; 190 l ÷ n; 219 a, b, j ÷ o, ~a, ~b, ~c, ~k, ~l;					

* na podstawie obszarów ochronnych bazy danych

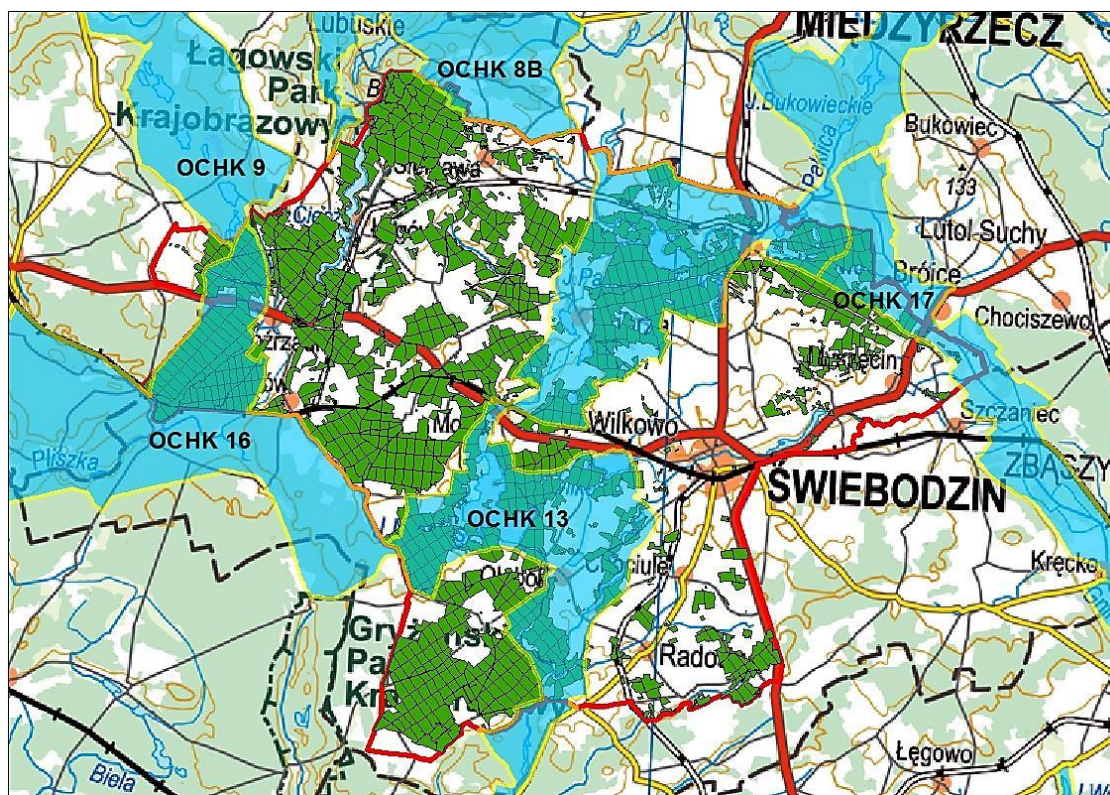
Ryc. 17 Lokalizacja Parków Krajobrazowych na gruntach Nadleśnictwa.

Szczególne cele ochrony przyrody na terenie parku tj. m. in.:

- zachowanie we właściwym stanie ochrony siedlisk przyrodniczych i zbiorowisk roślinnych, w tym szczególnie rzadkich i zagrożonych oraz objętych ochroną prawną;
- utrzymanie lub wzmacnianie różnorodności rodzimych gatunków występujących na ich naturalnych stanowiskach szczególnie w fitocenozach wodnych, torfowiskowych i bagiennych;
- zapewnienie warunków do utrzymania lub wzrostu liczebności populacji gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych oraz mających znaczenie dla zachowania trwałości ekosystemów;
- poprawę stanu naturalnych i półnaturalnych siedlisk przyrodniczych i zbiorowisk leśnych, w tym przede wszystkim muraw psammofilnych, łąk, torfowisk oraz łągów nadrzecznych;
- odtwarzanie ekosystemów leśnych o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem oraz przebudowę drzewostanów monokulturowych;
- tworzenie ostoi dla zwierząt poprzez ograniczanie aktywności turystycznej i innych form użytkowania na obszarach szczególnie cennych pod względem przyrodniczym;
- zwiększanie liczby mikrosiedlisk bezkręgowców, w tym szczególnie ksylobiontycznych;
- ograniczanie populacji gatunków obcego geograficznie położenia, w tym szczególnie zagrażających gatunkom rodzimym;
- zachowanie typowej dla Parku mozaiki jezior i starych lasów bukowych.

3.3.3. Obszary chronionego krajobrazu.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Ryc. 18 Położenie obszarów chronionego krajobrazu: Dolina Jeziornej Strugi – 8B; Pojezierze Lubniewicko – Sulęcińskie – 9; Rynna Paklicy i Ołoboku – 13; Puszcza nad Pliszką – 16; Rynny Obrzycko – Obrzańskie - 17.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin znajdują się fragmenty 5 obszarów chronionego krajobrazu (OChK) ustanowione Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2005 r., Nr 9, poz. 172):

a) OChK „8B – Dolina Jeziornej Strugi” – jest to obszar o powierzchni 5 708 ha, obejmujący gminy: Łagów, Sulęcinek, Międzyrzecz, Bledzew. Zajmuje niewielki fragment Nadleśnictwa w części N.

b) OChK „9 – Pojezierze Lubniewicko - Sulęcińskie” – jest to obszar o powierzchni 14 917 ha, obejmujący gminy: Bledzew, Krzeszyce, Lubniewice, Sulęcinek, Torzym, Łagów. Zajmuje niewielki fragment Nadleśnictwa w części W.

c) OChK „13 – Rynna Paklicy i Ołoboku” – jest to obszar o powierzchni 20 505,30 ha, obejmujący gminy: Czerwieńsk, Świebodzin, Lubrza, Międzyrzecz, Skąpe. Zajmuje tereny charakteryzujące się leśno – polno – jeziornym krajobrazem. Położony jest w środkowej części Nadleśnictwa.

d) OChK „16 – Puszcza nad Pliszką” – jest to obszar o powierzchni 32 244 ha, obejmujący gminy Cybinka, Bytnica, Maszewo, Skąpe, Torzym, Łagów. Zajmuje tereny położone w części W Nadleśnictwa.

e) OChK „17 – Rynny Obrzycko – Obrzańskie” – jest to obszar o powierzchni 18 915,39 ha, obejmujący gminy: Babimost, Bojadła, Kargowa, Sulechów, Trzebiechów, Szczaniec, Świebodzin, Zbąszynek, Kolsko, Nowa Sól, Międzyrzecz, Trzciel. Zajmuje tereny położone w części E Nadleśnictwa.

Tab. 13 Zestawienie powierzchni Obszarów Chronionego Krajobrazu

Lp.	Nadleśnictwo Świebodzin	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu teryt. [ha]	Pow. n-ctwa [ha]*	% pow. ogólnej n-ctwa	Pow. leśna [ha]	Pow. nieleśna [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	OChK „8B – Dolina Jeziornej Strugi”	5 708	64,36	53,90	0,2	43,38	10,52
	Wykaz oddziałów	Obręb Łągów L. Bukowiec oddz. 14 a, ~f, ~j; 26 h, ~c, ~f; 33 a, b; 40A a ÷ h, j, k, ~f ÷ ~h; 46A a ÷ l, n; L. Dolina oddz. 9 a					
2	OChK „9- Pojezierze Lubniewicko - Sulęcińskie”	14 917	6,37	5,83	0,02	5,17	0,66
	Wykaz oddziałów	Obręb Łągów L. Dolina oddz. 139 c; 140 a, c ÷ f, i, ~a ÷ ~c, ~i, ~j					
3	OChK „13 – Rynna Paklicy i Oloboku”	20 505,30	13 773,23	6 635,29	28	6 470,63	164,66
	Wykaz oddziałów	Obręb Łągów L. Bucze oddz. 333 a, d, f, ~a, ~b; 334 b ÷ i, ~a ÷ ~d; 337 a, f, k ÷ y, ~c, ~d, ~g; 339 Obręb Ołobok L. Niedźwiedź oddz. 22; 36; 50; 77; 82 ÷ 88; 121; 78 g, ~a, ~b; 89 a ÷ d, g ÷ k, ~a ÷ ~c, ~f ÷ ~i; 90 f ÷ l, ~c ÷ ~f, ~i; 91 d, f, ~a ÷ ~c; L. Chociule oddz. 228; 229; 252 ÷ 254; 271 ÷ 273; 285 ÷ 288; 298 ÷ 300; 306 ÷ 308; 318; 320 ÷ 323; 325; 326; 304 a, d, f, g; 305 b ÷ d, h, i, k, l; L. Ołobok oddz. 100 ÷ 106; 112 ÷ 116; 122 ÷ 126; 128; 209 ÷ 212; 230 ÷ 232; 95 ÷ 99; 127 a ÷ c, g, ~a ÷ ~h; 129 a ÷ c, g ÷ j, ~a ÷ ~i; 142 b, c, ~c; 213 a ÷ j, l, ~a, ~b; L. Międzylesie oddz. 233; 255; 274; 289; 290; 301 a, d, r, ~c, ~d, ~g; 302 j ÷ m, ~d, ~f; Obręb Świebodzin L. Myszecin oddz. 74 ÷ 76; 266; 267; 265 a ÷ d, g, ~a, ~d; L. Jordanowo oddz. 9 ÷ 14; 71; 72; 77 ÷ 94; 106 ÷ 110; 125 ÷ 130; 138 ÷ 140; 142; 268 ÷ 270; 274; 275; 103 a; 104 a ÷ d, ~a, ~b; 123 f, ~k, ~l; 124 j ÷ o; 141 a ÷ j, ~a ÷ ~f; L. Lubrza oddz. 111 ÷ 118; 131 ÷ 137; 143 ÷ 155; 157 ÷ 164; 178; 179; 182; 186 ÷ 193; 195 ÷ 199; 156 a ÷ g, ~a, ~c; 173 f, g, ~b, ~c; 174 i ÷ k, ~d, ~g; 175 h, i, ~f, ~i; 180 b ÷ h, ~a; 181 g ÷ k, ~b, ~c, ~f; 183 a ÷ c, f, h, ~a ÷ ~d; 194 a ÷ j, ~a ÷ ~f; L. Staropole oddz. 1 ÷ 8; 15 ÷ 23; 25 ÷ 31; 95 ÷ 99; 100; 32 h; 39 j ÷ m; L. Krzeczkowo oddz. 214; 215; 222; 223; 232 ÷ 234; 237 ÷ 262; 330 ÷ 336; 338; 226 n ÷ r; 227 l ÷ n, ~f; 228 i, j, ~c, ~d; 229 g ÷ n, ~f, ~h, ~i; 230 h ÷ m, ~c, ~d, ~h, ~i; 231 d ÷ l, ~a ÷ ~f, ~i; 235 c ÷ g, ~a; 236 b ÷ f, h, i, j, ~a, ~c; 329 c ÷ p; 337 a ÷ o, ax, ~a, ~b; 339 a ÷ f, i, j, ~a					
4	OChK „16 – Puszcza nad Pliszką”	32 244	2 360	2 148,22	9	2 109,41	38,81
	Wykaz oddziałów	Obręb Łągów L. Dolina oddz. 138; 164 ÷ 170; 191 ÷ 195; 137 f ÷ h, ~b, ~c; 139 a, b, d ÷ h, ~a ÷ ~c; 140 l ÷ o, ~d, ~g, ~h; 141 k ÷ o, ~b, ~c; 142 i ÷ k, ~g; 143 f ÷ m, ~c ÷ ~f; 144 h ÷ n, ~a; 145 f, i ÷ k, ~a ÷ ~f, ~h; 146 d, ~b; 163 b, c, g, h, l, m, ~a ÷ ~d; 171 b, c, ~a ÷ ~c; 190 b ÷ f, h ÷ j, o, ~a ÷ ~f; 219 c ÷ i, ~d ÷ ~i, ~m; 220 a ÷ h, k, ~a, ~d; L. Toporów oddz. 196 ÷ 206; 221 ÷ 236; 247 ÷ 252; 254 ÷ 257; 266 ÷ 274; 285 ÷ 294; 310 ÷ 315; 207 a, c ÷ g, ~b ÷ ~d; 208 c ÷ g, ~d, ~f; 209 d, f, ~b; 253 i, l ÷ r; 284 b ÷ k, ~a ÷ ~d; 308 a ÷ d, g, h, ~a ÷ ~c; 309 a ÷ f, ~a ÷ ~d					
5	OChK „17 – Rynny Obrzycko – Obrzańskie”	18 915,39	1 045,86	468,11	2	463,33	4,78
	Wykaz oddziałów	Obręb Świebodzin L. Myszecin oddz. 73; 263; 264; 279 ÷ 282; 288; 289; 293; 294; 298; 308; 313; 265 f, ~b, ~c; 301 a ÷ h, ~a; 314 a ÷ f, ~b; 315 a ÷ h, t ÷ y, ~a; 316 a ÷ n, ~a, ~b; 317 h; L. Jordanowo oddz. 283; 284					

* na podstawie obszarów ochronnych bazy danych

3.3.4. Obszary Natura 2000.

Natura 2000 jest przyjętym przez Unię Europejską systemem ochrony wybranych elementów przyrody, najważniejszych z punktu widzenia całej Europy. System ten nie ma zastępować systemów krajowych, ale je uzupełniać – dawać merytoryczne podstawy do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Polega na wybraniu (wg określonych kryteriów), a następnie objęciu skuteczną ochroną określonych obszarów. Podstawę do wybrania i ochrony obszarów zaliczanych do systemu Natura 2000 stanowią dwie dyrektywy europejskie: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa:

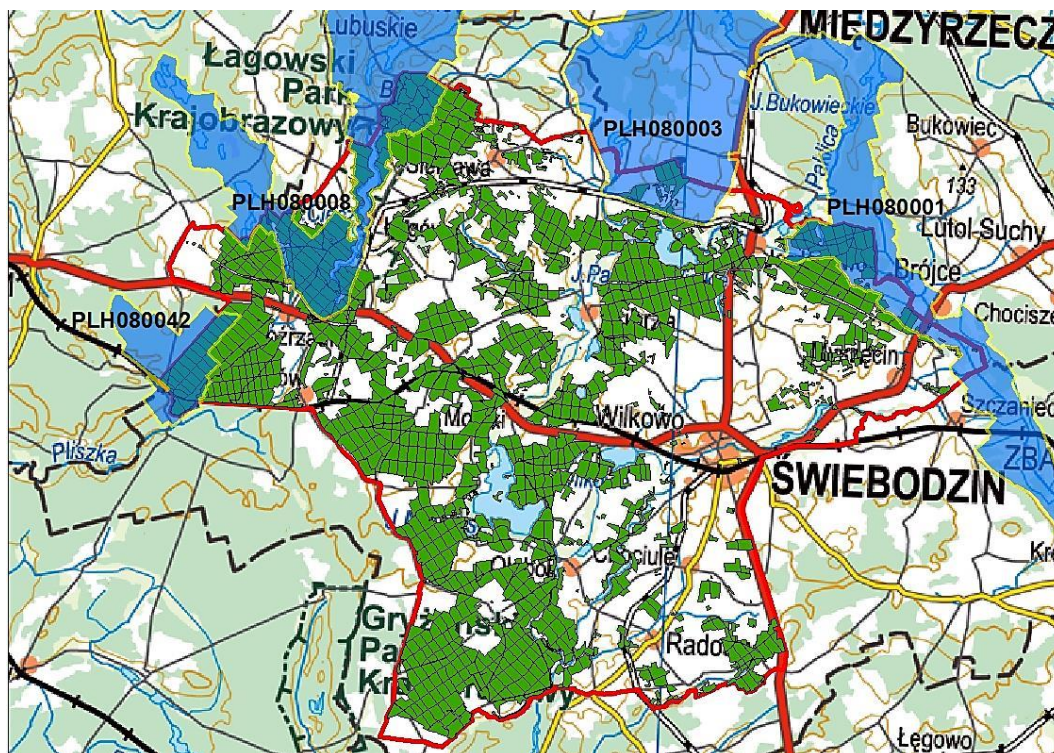
- **Dyrektywa Rady 2009/147/WE** (Wild Birds Directive) z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia). W myśl tej dyrektywy powołuje się **Obszary Specjalnej Ochrony (OSO)**.
- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG** (Habitat Directive) z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie naturalnych siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Habitatowa bądź Siedliskowa). Dyrektywa ta zobowiązuje kraje Unii Europejskiej do typowania terenów ważnych dla ochrony gatunków oraz siedlisk jako **Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO)**.

W dniu 9 grudnia 2016 r. Komisja Europejska zatwierdziła obszary mające znaczenie dla Wspólnoty. Z chwilą zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską obszar podlega wszystkim przepisom ustaw. Wyznaczenie obszarów siedliskowych (SOO) nastąpi w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska.

Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. wyznaczono 144 obszary specjalnej ochrony ptaków.

Art. 33. 1. Ustawy o Ochronie Przyrody zabrania podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000.

Przepis ten stosuje się odpowiednio dla projektowanych obszarów Natura 2000.

Ryc. 19 Położenie zbiorcze obszarów Natura 2000 SOO w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin znajdują się:

1) specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):

a) Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008;

b) Dolina Leniwej Obry PLH080001;

c) Nietoperek PLH080003;

d) Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.

- **Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008**

Jest to Specjalny Obszar Ochrony (SOO) siedlisk o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (OZW) obejmujący swym zasięgiem powierzchnię 6 771,02 ha (wg SDF). Aktem prawnym aktualnie obowiązującym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Buczyny Łagowsko – Sulęcińskie (PLH080008) (Dz. U. z 10 kwietnia 2017 r., poz. 753).

Charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje najlepiej zachowany fragment krajobrazu morenowego Pojezierza Lubuskiego. Charakteryzuje się dużymi deniwelacjami terenu i stromymi zboczami. W obniżeniach znajdują się liczne jeziora z otaczającymi je torfowiskami. Występuje tu wiele źródeł. Około 90% powierzchni zajmują lasy, zdominowane przez bory sosnowe. Wśród nich znajdują się rozległe fragmenty lasów bukowych i dąbrów. Występuje tu co najmniej 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 1 gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK) i gatunki prawnie chronione w Polsce. Gniazduje powyżej 1% populacji krajowej puchacza; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują także: gąsiorek, zimorodek i lerka. W obszarze występują charakterystyczne dla regionu różne odmiany

lasów bukowych, jeziora mezotroficzne oraz torfowiska wysokie i przejściowe, a także stabilne populacje gatunków związanych z tymi siedliskami.

Tab. 14 Zestawienie powierzchni Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008

Lp.	Nadleśnictwo Świebodzin	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	Pow. n-ctwa* [ha]	% pow. ogólnej n-ctwa	Pow. leśna [ha]	Pow. nieleśna [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008	6 771,02	2 320,58	1 910,64	8	1 877,55	33,09
	Wykaz oddziałów	Obręb Łągów L. Bukowiec oddz. 1 ÷ 8; 14 ÷ 19; 21; 23 ÷ 29; 30 a ÷ d, ~a, ~b; L. Łągów oddz. 237 ÷ 245; 258 ÷ 264; 279; 275 d, ~g; 276 a ÷ c, ~f, ~h, ~i; 277 a ÷ c, ~a, ~b, ~f, ~g; 278 a ÷ f, ~b, ~c, ~f, ~g; 280 a ÷ n, ~a ÷ ~c, ~f ÷ ~i; 281 a ÷ f, ~a ÷ ~d, ~g; 87 j, k, ~h, ~i; L. Dolina oddz. 10; 11; 13; 136; 137; 160; 161; 162; 186 ÷ 189; 211 ÷ 218; 9 b ÷ s, ~a ÷ ~c; 12 a ÷ o, r, s, ~a ÷ ~d; 139 c; 140 a ÷ k, p, ~a ÷ ~f, ~i, ~j; 159 a ÷ c; 190 l ÷ n; 210 b ÷ t, ~a ÷ ~l; 219 j, o, ~a, ~b, ~k, ~l					

* na podstawie obszarów ochronnych bazy danych

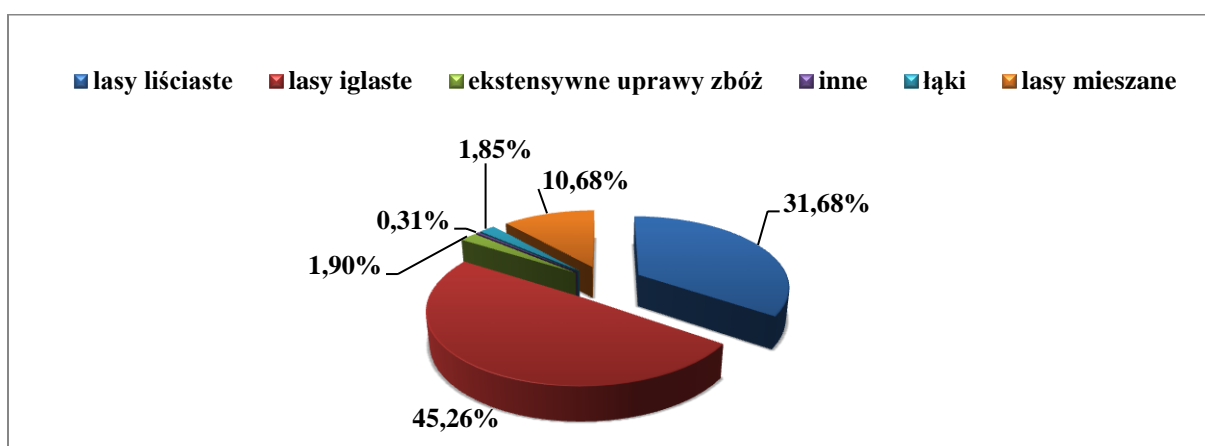
Ryc. 20 Położenie obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko - Sulęcińskiej PLH080008 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Wartość przyrodnicza i znaczenie obszaru:

Obszar ważny w szczególności dla ochrony siedlisk lasów bukowych i kwaśnych dębów, torfowisk wysokich, przejściowych i trzęsawisk, a także bardzo cennych siedlisk hydrogenicznych o charakterze twarłowodnych i mezotroficznych zbiorników wodnych z podwodnymi łąkami ramienic. Na obszarze stwierdzono 12 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także 12 gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II ww. Dyrektywy.

Zagrożenia:

- zubożenie różnorodności biologicznej wskutek deficytu martwego drewna,
- zamiana trwałych użytków zielonych na grunty orne,
- obce gatunki inwazyjne,
- drogi, autostrady,
- spadek poziomu wód gruntowych, melioracje,
- usuwanie roślinności w strefie ekotonowej zbiorników wodnych,
- zanieczyszczenia wód, eutrofizacja,
- zaśmiecanie,
- zintensyfikowanie aktywności turystyczno - rekreacyjnej,
- zmiany stosunków wodnych wywołane przez człowieka,
- kłusownictwo,
- zalesianie terenów otwartych,
- spontaniczne wkraczanie formacji krzewiastych i zbiorowisk leśnych (sukcesja).

Ryc. 21 Klasy siedlisk (% pokrycia) – Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008 (wg SDF).

• Dolina Leniwej Obry PLH080001

Jest to Specjalny Obszar Ochrony (SOO) siedlisk o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (OZW) obejmujący swym zasięgiem powierzchnię 7 137,66 ha (wg SDF). Aktem prawnym aktualnie obowiązującym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 lutego 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Leniwej Obry (PLH080001) (Dz. U. z 16 marca 2017 r., poz. 555).

Charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje rozległą dolinę Leniwej Obry między miejscowościami Babimost i Międzyrzecz, a w północnej części również dolinę Paklicy. Ma ona charakter rozległej, zatorfionej doliny rzeki nizinnej, która została zmeliorowana w XIX wieku, a następnie zagospodarowana rolniczo. Obecnie odznacza się bardzo niską antropopresją i podlega spontanicznej renaturyzacji. Stanowi mozaikę ekstensywnie użytkowanych, zarastających łąk, zarośli łągowych i lasów, z najcenniejszymi tutaj

starodrzewiami liściastymi. W północnej części ostoi zlokalizowane są eutroficzne, przepływowe jeziora. Sośniny zajmują dużą część terenu. Ukształtowanie terenu jest bardzo zróżnicowane, charakterystyczne dla krajobrazu polodowcowego. Wody śródlądowe zajmują 2% obszaru, łąki - 37%, a lasy - 42%. Obszar jest wykorzystywany rolniczo – 18% powierzchni. Występuje tu ponad 20 gatunków roślin zagrożonych i chronionych w Polsce. Znajduje się tu jedyne w Polsce stanowisko kaldezi dziewięciornikowatej. Obszar ma równie duże znaczenie dla ochrony ptaków.

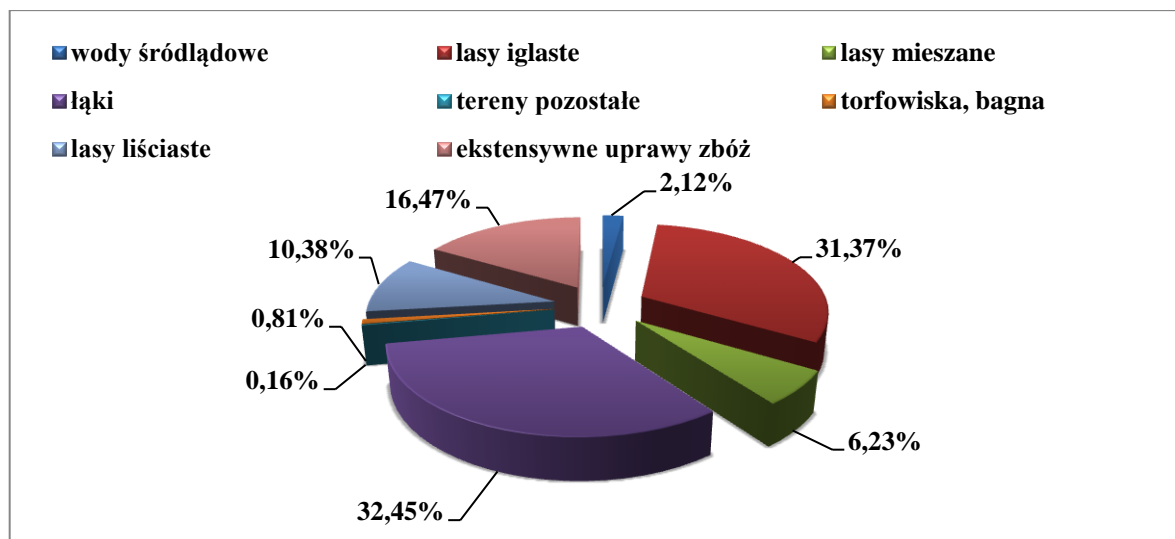
Tab. 15 Zestawienie powierzchni Dolina Leniwej Obry PLH080001

Lp.	Nadleśnictwo Świebodzin	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	Pow. n-ctwa* [ha]	% pow. ogólnej n-ctwa	Pow. leśna [ha]	Pow. nieleśna [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Dolina Leniwej Obry PLH080001	7 137,66	1 294,26	653,82	2,7	648,31	5,51
	Wykaz oddziałów	Obręb Świebodzin L. Myszęcín oddz. 263 ÷ 267; 279 ÷ 282; 288; 293; 308; 313; 73 ÷ 76; 301 a ÷ h, ~a; 314 a ÷ f, ~b; 315 a ÷ h, t ÷ y, ~a; 316 a ÷ c, g; 317 h L. Jordanowo 268; 269; 71; 72; 77 ÷ 80; 81 a ÷ c; 270 a ÷ j, ~a, ~c; 275 b, ~f					

* na podstawie obszarów ochronnych bazy danych

Ryc. 22 Położenie obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Ryc. 23 Klasy siedlisk (% pokrycia) – Dolina Leniwej Obry PLH080001 (wg SDF).

Wartość przyrodnicza i znaczenie obszaru:

Obszar ważny w szczególności dla ochrony jedynej w kraju populacji kaldezji dziewięciornikowatej (*Caldesia parnassifolia*) występującej w obszarze na stanowisku naturalnym, a także bardzo cennych siedlisk lasów łęgowych i łąkowych, ziołorośli nadrzecznych oraz łąk trzęślicowych. Ochrona rzadkich i zagrożonych populacji gatunków tj. m.in.: czerwończyk nieparek, kumak nizinny i wydra. Łącznie na terenie obszaru stwierdzono 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także 1 gatunek rośliny oraz 5 gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II ww. Dyrektywy.

Zagrożenia:

- zmiana stosunków wodnych spowodowana przez człowieka,
- zaburzenia hydrologiczne na skutek odwadniania i osuszania,
- zalesianie terenów otwartych,
- zamiana trwałych użytków zielonych na grunty orne,
- zmiana składu gatunkowego (sukcesja),
- obce gatunki inwazyjne,
- odnawianie lasu po wycince (gatunki nierodzące),
- deficyt martwego drewna,
- reżim hydrologiczny rzeki Obry.

• **Nietoperek PLH080003**

Jest to Specjalny Obszar Ochrony (SOO) siedlisk o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (OZW) obejmujący swym zasięgiem powierzchnię 7 377,37 ha (wg SDF). Aktem prawnym aktualnie obowiązującym jest Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2016/2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (dokument nr C(2016) 8191) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 353 z 2016 r.).

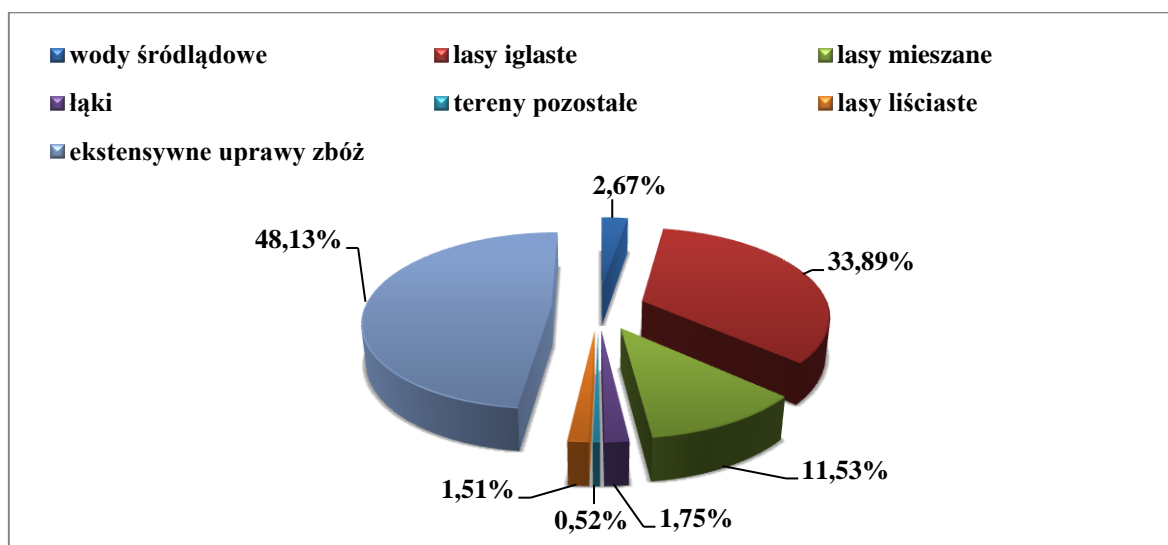
Charakterystyka obszaru:

Obszar Nietoperek obejmuje fragment fortyfikacji Frontu Fortecznego Łuku Warty i Odry znany jako Międzyrzecki Rejon Umocniony (MRU). Główne formy użytkowania terenu obszaru to lasy i grunty leśne (49,6%), które koncentrują się w północnej części ostoju, grunty orne zajmują 32,4% i przeważają w części południowej. Podziemia Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego wraz z naziemnymi obiektami wolnostojącymi są największym zimowiskiem nietoperzy w Środkowej Europie. W 2008 roku zostało w nim policzonych ponad 38 tys. zimujących nietoperzy, należących do 13 gatunków. Gatunkami dominującymi w tym obszarze są nocek duży, nocek rudy, nocek Natterera. W obiekcie naziemnym A2 (Boryszyn, gmina Lubrza) znajduje się kolonia rozrodcza nocka dużego składająca się z ok. 1 400 osobników (samic z młodymi). W podziemiach MRU i w obiektach wolnostojących stwierdzono rojenie nietoperzy.

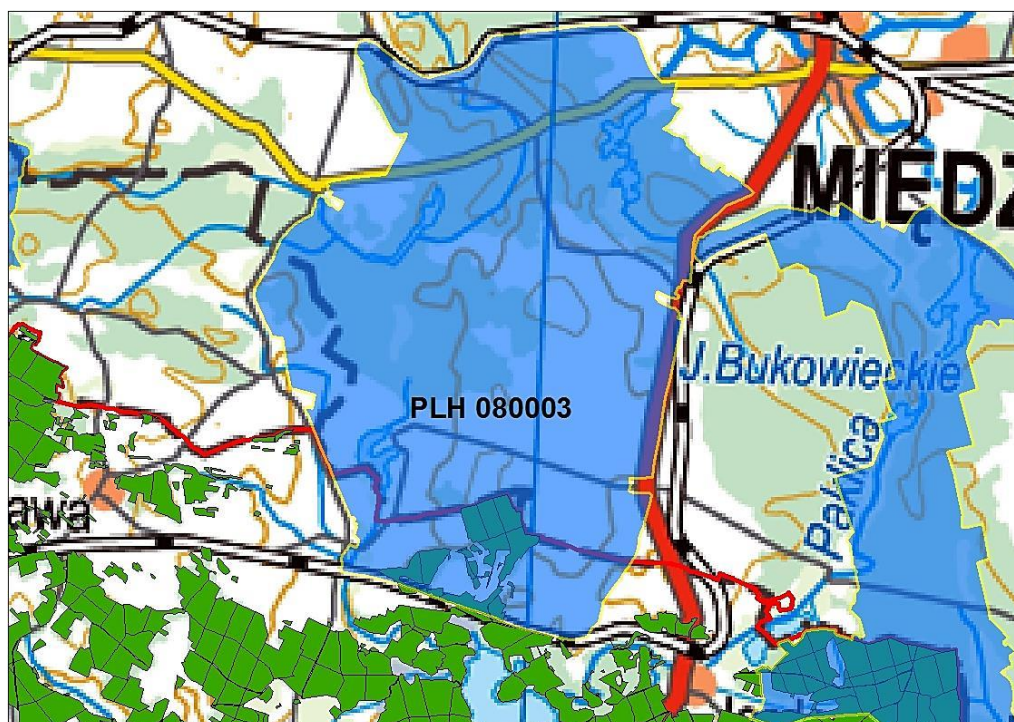
Tab. 16 Zestawienie powierzchni Nietoperek PLH080003

Lp.	Nadleśnictwo Świebodzin	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	Pow. n-ctwa* [ha]	% pow. ogólnej n-ctwa	Pow. leśna [ha]	Pow. nieleśna [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Nietoperek PLH080003	7 377,37	932,71	231,31	1	224,21	7,10
	Wykaz oddziałów	Obręb Świebodzin L. Staropole oddz. 1 ÷ 6; 8; 7 a ÷ p, s, ~a ÷ ~i					

* na podstawie obszarów ochronnych bazy danych

Ryc. 24 Klasy siedlisk (% pokrycia) – Nietoperek PLH080003 (wg SDF).

Ryc. 25 Położenie obszaru Natura 2000 Nietoperek PLH080003 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Wartość przyrodnicza i znaczenie obszaru:

Duża powierzchnia lasów, zbiorników wodnych, łąk i pastwisk oraz terenów rolniczych z dużym udziałem elementów naturalnych (łącznie ok. 53% powierzchni obszaru) stwarzają możliwość żerowania i jesiennej akumulacji tłuszczu gatunkom nietoperzy zimującym w podziemiach i w obiektach wolnostojących w tym gatunków podlegających ochronie w tej ostoi. Interesującym zjawiskiem jest tworzenie się w podziemiach MRU szaty naciekowej podobnej do spotykanej w jaskiniach. Procesy krasowe tworzą stalaktyty, stalagmity, grzebienie, makarony a gdzieś tam także tzw. perły jaskiniowe. Część korytarzy jest zalana wodą. Największą ilość nietoperzy spotyka się w okresie jesienno-zimowym, latem widuje się tylko pojedyncze osobniki. Kolonię zimową tych ssaków stanowi całość podziemi, jedna z komór to także kolonia letnia nocka dużego. Nietoperze występują zarówno w skupiskach jak i pojedynczo. Najliczniej występują: nocek rudy (*Myotis daubentoni*), nocek duży (*Myotis myotis*), gacek wielkouch (*Plecotus auritus*), nocek Natterera (*Myotis nattereri*).

Zagrożenia:

- ingerencja i zakłócenia spowodowane przez działalność człowieka,
- ruch turystyczny, sport i rekreacja.

- **Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042**

Jest to Specjalny Obszar Ochrony (SOO) siedlisk o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (OZW) obejmujący swym zasięgiem powierzchnię 1 630,39 ha (wg *SDF*). Aktem prawnym aktualnie obowiązującym jest Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2016/2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (dokument nr C(2016) 8191) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 353 z 2016 r.).

Charakterystyka obszaru:

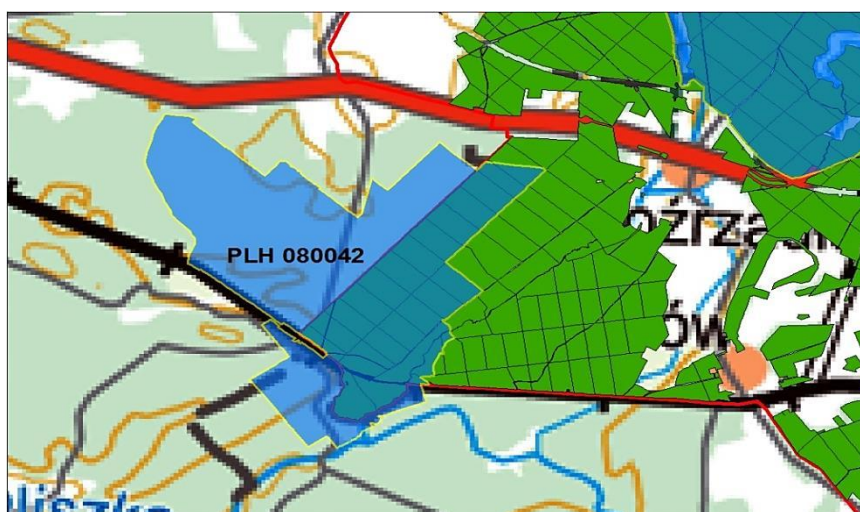
Obszar obejmuje zwarty fragment lasu położony w południowej części Puszczy Lubuskiej, zwanej inaczej Rzepińską. Leży na piaskach sandrowych wśród wielu naturalnych zbiorników wodnych, w różnych stadiach żyzności i zarastania. Puszcza Lubuska stanowi wielki kompleks leśny obejmujący obszar pomiędzy trzema rzekami: Odrą, Wartą i Obrą. Puszcze odwadniają dwie główne rzeki: Pliszka i Ilanka. Lasy iglaste i liściaste zajmują po 32% obszaru, lasy mieszane – 36% powierzchni. Występują tu cenne, stare drzewostany dębowe (ponad 18% obszaru) z rzadkimi gatunkami chrząszczy ksylofagicznych, w tym liczna populacja jelonka rogacza.

Wartość przyrodnicza i znaczenie obszaru:

Obszar utworzony w celu zachowania starych drzewostanów dębowych z silną populacją jelonka rogacza. Stanowi ważny element w sieci korytarzy ekologicznych łącząc się poprzez „Dolinę Pliszki” z „Lasami Dobrosułowskimi”. Występuje tu 8 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oprócz jelonka rogacza stwierdzono tutaj traszkę grzebieniastą niezbyt licznie występującą, dla zachowania której obszar ma znikome znaczenie. O wartości obszaru stanowi przede wszystkim obecność stabilnej populacji jelonka rogacza oraz jego siedliska, którym są stare dąbrowy pokrywające ponad 18% całości kompleksu.

Zagrożenia:

- pozyskiwanie owadów objętych ochroną gatunkową,
- zaburzenia warunków hydrologicznych (zasypywanie, melioracje, osuszanie),
- usuwanie martwych i obumierających drzew.

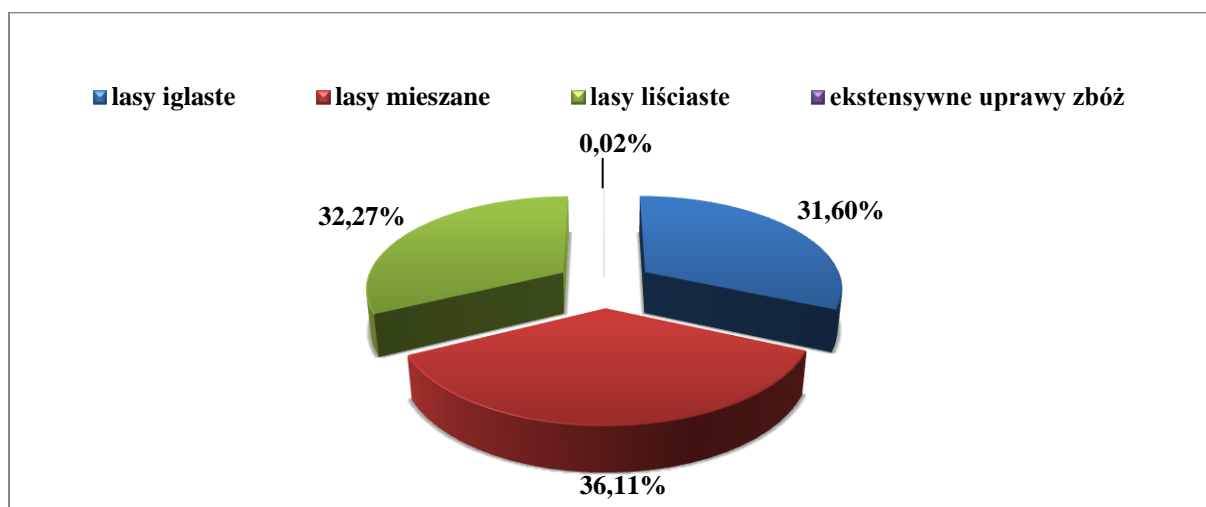

Ryc. 26 Położenie obszaru Natura 2000 Stara Dąbrowa w Korytkach PLH080042 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Tab. 17 Zestawienie powierzchni Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042

Lp.	Nadleśnictwo Świebodzin	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	Pow. n-ctwa* [ha]	% pow. ogólnej n-ctwa	Pow. leśna [ha]	Pow. nieleśna [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042	1 630,39	585,61	577,50	2,4	576,77	0,73
	Wykaz oddziałów	Obręb Łągów L. Toporów oddz. 199 ÷ 209; 229 ÷ 236; 252; 197 f, g, ~a, ~b, ~f, ~g; 198 b, c, ~d, ~f, ~g; 293 a, b, ~d; 294 a, b, d, g, h, i, ~a, ~b, ~c, ~g, ~h; 315 d, ~c, ~d					

* na podstawie obszarów ochronnych bazy danych

Ryc. 27 Klasy siedlisk (% pokrycia) – Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (wg SDF).

3.3.5. Użytki ekologiczne.

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin są 4 użytki ekologiczne zajmujące łącznie powierzchnię 13,09 ha.

Na użytkach ekologicznych ze względu na ich specyficzny charakter nie zaplanowano żadnych zadań.

Zaznaczenie użytków ekologicznych na mapach tematycznych oraz zamieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do ochrony tych ekosystemów.

3.3.6. Ochrona gatunkowa.

• Grzyby

Określając listę gatunków grzybów i porostów chronionych, zagrożonych i ginących wykorzystano materiały i dane zebrane podczas terenowych i kameralnych prac urządzeniowych (BULiGL Oddz. Gorzów Wielkopolski, lata 2016-2017), oraz oparto się na: Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2008-2017 oraz aktualnej waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa.

Przedstawicielem rzadko spotykanych gatunków grzybów zlichenizowanych zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa jest m.in.: płucnica islandzka (*Cetraria islandica*). Przedstawicielem grzybów wielkoowocnikowych jest m. in.: soplówka bukowa (*Hericium coralloides*).

W *Prognozie* uwzględniono gatunki grzybów chronionych, co do których określona jest lokalizacja co do wydzielenia.

Tab. 18 Wykaz gatunków grzybów podlegających ochronie gatunkowej występujących na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	CL 2006
GRZYBY ZLICHENIZOWANE (POROSTY)				
1.	<i>Cladonia sp.</i>	Chrobotek	OCZ	
2.	<i>Cetraria islandica</i>	Plucnica islandzka	OCZ	
GRZYBY WIELKOOWOCNIKOWE				
1.	<i>Hericium coralloides</i>	Soplówka bukowa	OCZ	V
2.	<i>Hericium erinaceum</i>	Soplówka jeżowata	OS	E

Objaśnienia:

SP – status prawny. OCZ – ochrona częściowa; OS – ochrona ścisła.

CL 2006 Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych zagrożonych w Polsce (*Wojewoda W., Ławrynowicz M. 2006*)

E – wymierające – krytycznie zagrożone; Ex – wymarłe i zaginione; I – zagrożenie nieokreślone; R – rzadkie - potencjalnie zagrożone; V – narażone - zagrożone wyginięciem.

• **Rośliny**

Określając listę roślin chronionych, zagrożonych i ginących wykorzystano materiały i dane zebrane podczas terenowych i kameralnych prac urzędniowych (BULiGL Oddz. Gorzów Wielkopolski, lata 2016-2017), oraz oparto się na: Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2008-2017 oraz aktualnej waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa.

Przedstawicielami rzadko spotykanych gatunków ze świata flory zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa są m.in.: buławnik czerwony (*Cephalantera rubra sp.*); listera jajowata (*Listera ovata*); nasięźrzał pospolity (*Ophioglossum vulgatum*).

W *Prognozie* uwzględniono gatunki roślin chronionych, co do których określona jest dokładna lokalizacja co do wydzielenia.

Tab. 19 Wykaz gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej oraz rzadkich z terenu RDLP Zielona Góra występujących na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	Ziemia Lubuska	RDLP Zielona Góra
MCHY						
1.	<i>Sphagnum sp.</i>	Torfowce sp.	OCZ			
2.	<i>Hylocomium splendens</i>	Gajnik lśniący	OCZ			
3.	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	OCZ			
4.	<i>Pleurozium schreberi</i>	Rokietnik pospolity	OCZ			
5.	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	OCZ			
6.	<i>Scleropodium purum</i>	Brodawkowiec czysty	OCZ			
7.	<i>Dicranum sp.</i>	Widłoząb sp.	OCZ			
PAPROTNIKI						
1.	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	OCZ		+	T
2.	<i>Lycopodium clavatum</i>	Widłak goździsty	OCZ		+	T
3.	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	Widłak spłaszczony	OCZ		+	T
4.	<i>Ophioglossum vulgatum</i>	Nasięźrzał pospolity	OS		+	T

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	Ziemia Lubuska	RDLP Zielona Góra
NASIEENNE						
1.	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	OCZ		+	T
2.	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	OS		+	T
3.	<i>Carlina acaulis</i>	Dziewięciśli bezłodygowy	OCZ		+	T
4.	<i>Listera ovata</i>	Listera jajowata	OCZ		+	T
5.	<i>Helichrysum arenarium</i>	Kocanki piaskowe	OCZ		+	
6.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	OCZ		+	
7.	<i>Primula veris</i>	Pierwiosnka lekarska	-			T
8.	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	OCZ	VU	+	T
9.	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	OCZ		+	T
10.	<i>Platanthera bifolia</i>	Podkolan biały	OCZ		+	T
11.	<i>Rhynchospora alba</i>	Przygiełka biała	-			T
12.	<i>Cephalanthera rubra</i>	Buławnik czerwony	OS	VU	+	T
13.	<i>Sorbus torminalis</i>	Jarząb brekinia	OS			T
14.	<i>Pyrola sp.</i>	Gruszczyca sp.	OCZ		+	T
15.	<i>Orchis sp.</i>	Storczyk sp.	OS		+	T
16.	<i>Hepatica nobilis</i>	Przylaszczka pospolita	-		+	

Objaśnienia:

SP – status prawny. OS – ochrona ścisła. OCZ – ochrona częściowa.

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R. 2001) Ex – gatunki całkowicie wymarłe w Polsce; Ew – gatunki wymarłe w naturze; CR – krytycznie zagrożone; En – zagrożone; VU – narażone; LR – gatunki niskiego ryzyka; DD – stopień zagrożenia trudny do określenia z braku danych.

Pom. Zach. – Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski (Zukowski, Jackowiak 1995) Ex – gatunki wymarłe, zaginione (przypuszczalnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanych.

• Zwierzęta

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i ginących wykorzystano materiały oraz dane uzyskane podczas terenowych i kameralnych prac urzędniowych (BULiGL Oddz. Gorzów Wielkopolski, lata 2016-2017), oraz oparto się na: Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2008-2017 oraz aktualnej waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa. Wykorzystano ponadto informacje zawarte w dokumentacji na temat rezerwatów przyrody oraz w Planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych w granicach Nadleśnictwa.

Przedstawicielami gatunków ze świata fauny występującymi na terenie Nadleśnictwa są m.in.: kumak nizinny (*Bombina bombina*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*) oraz mopek zachodni (*Barbastella barbastellus*).

Analizę wpływu zapisów Planu na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wydzieleniach, w których te gatunki zinwentaryzowano lub co do których przypisano orientacyjną lokalizację.

Tab. 20 Gatunki zwierząt podlegające ochronie gatunkowej występujące lub zaobserwowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodziń

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	PI	Gat. NAT.	Uwagi
BEZKRĘGOWCE						
1.	<i>Hirudo medicinalis</i>	Pijawka lekarska	OCZ	VU		
OWADY						
1.	<i>Lucanus cervus</i>	Jelonek rogacz	OCZ	EN	T	
2.	<i>Cerambyx scopolii</i>	Kozioróg bukowiec	OCZ			
3.	<i>Formica polyctena</i>	Mrówka śmawa	OCZ			
4.	<i>Formica rufa</i>	Mrówka rudnica	OCZ			
5.	<i>Cerambyx cerdo</i>	Kozioróg dębosz	OS	VU	T	
6.	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	OS	LR	T	
7.	<i>Carabus coriaceus</i>	Biegacz skórzasty	OCZ			
8.	<i>Carabus intricatus</i>	Biegacz pomarszczony	OCZ			
RYBY						
1.	<i>Cobitis taenia</i>	Koza pospolita	OCZ		T	
2.	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz	OCZ		T	
3.	<i>Rhodeus amarus</i>	Różanka	OCZ		T	
PŁAZY						
1.	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	OS		T	
2.	<i>Rana lessonae</i>	Żaba jeziorkowa	OCZ			
3.	<i>Rana esculenta</i>	Żaba wodna	OCZ			
4.	<i>Rana temporaria</i>	Żaba trawna	OCZ			
5.	<i>Rana ridibunda</i>	Żaba śmieszka	OCZ			
6.	<i>Rana arvalis</i>	Żaba moczarowa	OS			
7.	<i>Hyla arborea</i>	Rzekotka drzewna	OS			
8.	<i>Pelobates fuscus</i>	Grzebiuszka ziemna	OS			
9.	<i>Bufo bufo</i>	Ropucha szara	OCZ			
10.	<i>Epidalea calamita</i>	Ropucha paskówka	OS			
11.	<i>Pseudepidalea viridis</i>	Ropucha zielona	OS			
12.	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Traszka zwyczajna	OCZ			
13.	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta	OS	NT	T	
GADY						
1.	<i>Lacerta vivipara</i>	Jaszczurka żyworodna	OCZ			
2.	<i>Lacerta agilis</i>	Jaszczurka zwinka	OCZ			
3.	<i>Natrix natrix</i>	Zaskroniec zwyczajny	OCZ			
4.	<i>Anguis fragilis</i>	Padalec zwyczajny	OCZ			
PTAKI						
1.	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Trzciniak	OS			
2.	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł	OS		T	
3.	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	OS		T	
4.	<i>Cygnus olor</i>	Łabędź niemy	OS		T	
5.	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy	OS		T	
6.	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	OS		T	
7.	<i>Grus grus</i>	Żuraw	OS		T	
8.	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	OS	LC	T	Strefa ochrony (gniazdo)
9.	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek	OS		T	
10.	<i>Lullula arborea</i>	Lerka	OS		T	

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	PI	Gat. NAT.	Uwagi
11.	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	OS	NT	T	Strefa ochrony (gniazdo)
12.	<i>Podiceps cristatus</i>	Perkoz dwuczuby	OS		T	
13.	<i>Tyto alba</i>	Płomykówka	OS			
14.	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk	OS	LC	T	
15.	<i>Asio otus</i>	Uszatka	OS			
16.	<i>Streptopelia decaocto</i>	Sierpówka	OS			
17.	<i>Falco tinunculus</i>	Pustułka	OS			
18.	<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos	OS		T	
19.	<i>Podiceps ruficollis</i>	Perkozek	OS			
20.	<i>Podiceps grisegena</i>	Perkoz rdzawoszyi	OS			
21.	<i>Larus ridibundus</i>	Mewa śmieszka	OS		T	
22.	<i>Larus canus</i>	Mewa siwa	OS		T	
23.	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka	OS		T	
24.	<i>Picus viridis</i>	Dzięcioł zielony	OS			
25.	<i>Crex crex</i>	Derkacz	OS		T	
26.	<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka	OS			
27.	<i>Circus circus</i>	Błotniak zbożowy ¹	OS	VU	T	
28.	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad	OS		T	
29.	<i>Locustella naevia</i>	Świerszczak	OS			
30.	<i>Galinula chloropus</i>	Kokozka wodna	OS		T	
31.	<i>Accipiter gentilis</i>	Jastrząb	OS			
32.	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Grubodziób	OS			
33.	<i>Turdus merula</i>	Kos	OS		T	
34.	<i>Cuculus canorus</i>	Kukułka	OS			
35.	<i>Strix aluco</i>	Puszczyk	OS			
36.	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk	OS		T	
37.	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	OS		T	
38.	<i>Remiz pendulinus</i>	Remiz	OS			
39.	<i>Alcedo atthis</i>	Zimrodek	OS		T	
40.	<i>Fringilla coelebs</i>	Zięba	OS			
41.	<i>Accipiter nisus</i>	Krogulec	OS			
42.	<i>Buteo buteo</i>	Myszołów	OS			
43.	<i>Dendrocopos major</i>	Dzięcioł duży	OS			
44.	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni	OS		T	
45.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Strzyżyk	OS			
46.	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	OS		T	
47.	<i>Erithacus rubecula</i>	Rudzik	OS			
48.	<i>Turdus philomelos</i>	Śpiewak	OS		T	
49.	<i>Sylvia atricapilla</i>	Kapturka	OS			
50.	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Świstunka leśna	OS			
51.	<i>Phylloscopus collybita</i>	Pierwiosnek	OS			
52.	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Piecuszek	OS			
53.	<i>Regulus regulus</i>	Mysikrólik	OS			
54.	<i>Regulus ignicapilla</i>	Zniczek	OS			
55.	<i>Lophophanes cristatus</i>	Czubatka	OS			
56.	<i>Periparus ater</i>	Sosnowka	OS			
57.	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Modraszka	OS			
58.	<i>Parus major</i>	Bogatka	OS			
59.	<i>Sitta europaea</i>	Kowalik	OS			
60.	<i>Certhia familiaris</i>	Pelzacz leśny	OS			

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	PI	Gat. NAT.	Uwagi
61.	<i>Certhia brachydactyla</i>	Pełzacz ogrodowy	OS			
62.	<i>Oriolus oriolus</i>	Wilga	OS			
63.	<i>Garrulus glandarius</i>	Sójka	OS			
64.	<i>Corvus corax</i>	Kruk	OCZ			
65.	<i>Sturnus vulgaris</i>	Szpak	OS		T	
66.	<i>Corvus monedula</i>	Kawka	OS			
67.	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Gil	OS			
68.	<i>Columba oenas</i>	Siniak	OS			
69.	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy	OS	LC	T	Strefa ochrony (gniazdo)
70.	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna	OS	NT	T	
71.	<i>Streptopelia turtur</i>	Turkawka	OS			
72.	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	OS		T	
73.	<i>Sylvia curruca</i>	Pieczęta	OS			
74.	<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik	OS			
75.	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka	OS		T	
76.	<i>Athene noctua</i>	Pójdźka	OS			
77.	<i>Ardea cinerea</i>	Czapla siwa	OCZ			
78.	<i>Podiceps nigricollis</i>	Zausznik	OS			
79.	<i>Melanitta fusca</i>	Uhla	OS			
80.	<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała	OS		T	
81.	<i>Jynx torquilla</i>	Krętogłów	OS			
82.	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Kormoran	OCZ			
83.	<i>Dendrocopos minor</i>	Dzięciołek	OS			
84.	<i>Sylvia atricapilla</i>	Kapturka	OS			
85.	<i>Turdus philomelos</i>	Śpiewak	OS			
86.	<i>Turdus iliacus</i>	Drożdżik	OS			
87.	<i>Turdus viscivorus</i>	Paszkot	OS			
88.	<i>Pandion haliaetus</i>	Rybołów ²	OS	VU	T	
89.	<i>Mergus serraor</i>	Szlachar	OS	EN		
SSAKI						
1.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski	OCZ		T	
2.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	OCZ		T	
3.	<i>Mustela erminea</i>	Gronostaj	OCZ			
4.	<i>Mustela nivalis</i>	Łasica	OCZ			
5.	<i>Myotis bechsteinii</i>	Nocek Bechsteina	OS		T	
6.	<i>Myotis dasycneme</i>	Nocek łydkowłosy	OS		T	
7.	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży	OS		T	
8.	<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek zachodni	OS		T	
9.	<i>Sorex araneus</i>	Ryjówka aksamitna	OCZ			
10.	<i>Sorex minutus</i>	Ryjówka malutka	OCZ			
11.	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wiewiórka	OCZ			
12.	<i>Erinaceus europaeus</i>	Jeż zachodni	OCZ			
13.	<i>Plecotus auritus</i>	Gacek brunatny	OS			
14.	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Karlik drobny	OS			
15.	<i>Eptesicus serotinus</i>	Mroczek późny	OS			
16.	<i>Myotis daubentonii</i>	Nocek rudy	OS			
17.	<i>Myotis nattereri</i>	Nocek Natterera	OS			
18.	<i>Myotis mystacinus</i>	Nocek wąsatek	OS			

Objaśnienia:

SP – status prawny. OS – ochrona ścisła. OCZ – ochrona częściowa.

Kategorie zagrożeń w:

PI - „Polska Czerwona Księga Zwierząt” (*Głowaciński Z.*, 2001) (PL): ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe; CR – gatunki skrajnie zagrożone; EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone; VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie; NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC – gatunki na razie nie zagrożone wymarciem

Gat. NAT. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (T).

¹ – za Programem Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2008-2017 prawdopodobny w okolicy Rudgerzowic;

² - za Programem Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2008-2017 prawdopodobny w okolicy Jeziora Niesłysz;

Wszystkie wymienione powyżej gatunki ze świata fauny występują lub mogą występować jako gniazdujące, lęgowe oraz przystępujące do rozrodu, a także migrujące oraz sporadycznie zalatujące w obszar terytorialny Nadleśnictwa Świebodzin – dane prawdopodobne m. in. w oparciu o charakterystykę występujących na tym terenie ekosystemów. W celu uwiarygodnienia powyższej tabeli i potwierdzenia wymienionych gatunków konieczna byłaby okresowa szczegółowa inwentaryzacja potwierdzająca występowanie lub ujawniająca nowe stanowiska gatunków. W momencie sporządzania dokumentu wykonawca opierał się na danych i informacjach, które w przypadku niektórych gatunków są danymi archiwalnymi stwierdzającymi występowanie jedynie w przeszłości.

• Ochrona strefowa

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunków lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalone strefy ochrony.

Ostoje, miejsca rozrodu i regularnego przebywania niektórych gatunków zwierząt podlegają ochronie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin zlokalizowane są 4 strefy dla gatunków zwierząt, wymagających ustalenia stref ochrony, miejsc rozrodu i regularnego przebywania (w tym ustanowiono 4 strefy ochrony całorocznej):

- dla bielika – 2 strefy ochrony,
- dla kani rudej – 1 strefa ochrony,
- dla orlika krzykliwego – 1 strefa ochrony.

Ustanowiono Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 26 lipca 2016 roku 1 strefę ochrony dla bielika (znak: WPN- I.6442.22.2016.JK) .

Ustanowiono Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 czerwca 2009 roku 1 strefę ochrony dla bielika (znak: RDOŚ-08-WPN I-6631-2-52/09/ju/tk).

Ustanowiono Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 kwietnia 2014 roku 1 strefę ochrony dla kani rudej (znak: WPN- I.6442.10.2014.AT).

Ustanowiono Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10 lipca 2017 roku 1 strefę ochrony dla orlika krzykliwego (znak: WOOS-I.411.7.2016.RD).

Tab. 21 Zestawienie powierzchni ochrony strefowej w Nadleśnictwie Świebodzin

	Obręb Łagów [ha]	Obręb Ołobok [ha]	Obręb Świebodzin [ha]	Nadleśnictwo Świebodzin [ha]
Strefa ochrony całorocznej	23,54	17,41	2,59	43,54
Strefa ochrony okresowej	64,91	34,99	46,01	145,91
Suma	88,45	52,40	48,60	189,45

3.3.7. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko.

Tab. 22 Przewidywane oddziaływanie *Planu* na formy ochrony przyrody

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w Planie lub Prognozie	Przewidywane oddziaływanie*
1	2	3	4	5
1.	Rezerваты przyrody	Działania powinny wynikać z zatwierdzonych planów ochrony.		+
2.	Obszary Natura 2000	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na obszary N2000 zamieszczono w innym rozdziale <i>Prognozy</i> .		
3.	Parki krajobrazowe	Działania ogólne wynikające z planu ochrony oraz szczegółowe wynikające z potrzeb drzewostanów.	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.	+
3.	Obszary chronionego krajobrazu	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów.	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.	+
4.	Pomniki przyrody	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów, w których występują pomniki.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych.	+
5.	Użytki ekologiczne	Planowane zabiegi w obiektach wynikają z potrzeb ochrony czynnej, planowane zabiegi pielęgnacyjne w bezpośrednim sąsiedztwie bez wpływu na obiekty.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz wskazanie sposobów ochrony cennych siedlisk; zaznaczenie na mapach tematycznych.	+
6.	Ochrona gatunkowa	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na gatunki chronione zamieszczono w innym rozdziale <i>Prognozy</i>		

* Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Podsumowanie oceny przewidywanego oddziaływania zamieszczonego w powyższej tabeli:

- w stosunku do rezerwatów – **wpływ dodatni**, ponieważ w *Planie* są zawarte informacje z Planów ochrony rezerwatów;
- w stosunku do parków krajobrazowych – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* przyczynia się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych;
- w stosunku do obszarów chronionego krajobrazu – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* przyczynia się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych;
- w stosunku do pomników przyrody – **wpływ dodatni**, ponieważ podanie w opisach taksacyjnych i programie ochrony przyrody lokalizacji oraz zaznaczenie jej na mapach tematycznych zapobiegnie przypadkowemu uszkodzeniu;
- w stosunku do użytków ekologicznych – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* propaguje zagadnienia ochrony ekosystemów stwierdzonych w tych obiektach.

Przewidywane oddziaływanie *Planu* na obszary Natura 2000 oraz gatunki roślin i zwierząt chronionych ujęto w innym rozdziale *Prognozy*.

3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona według planu urządzenia lasu będzie miała pozytywny wpływ, a tym samym nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Jednakże niektóre zapisy *Planu* wymagają dokładniejszej analizy bądź wyjaśnień. Dotyczą one szczególnie gruntów położonych w zasięgu obszarów Natura 2000.

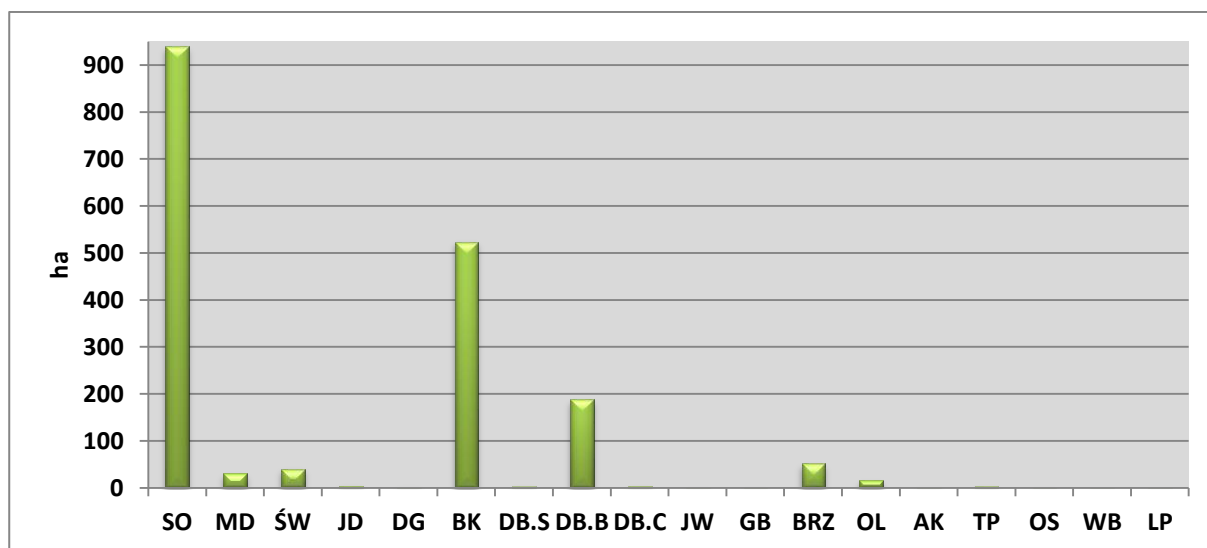
3.4.1. Obszary Natura 2000.

Zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczą również prowadzenia gospodarki leśnej na terenach objętych ochroną w postaci obszarów Natura 2000. Ich wpływ na przedmioty ochrony, dla których wyznaczono dany obszar, przedstawiono w dalszej części *Prognozy*.

• Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008

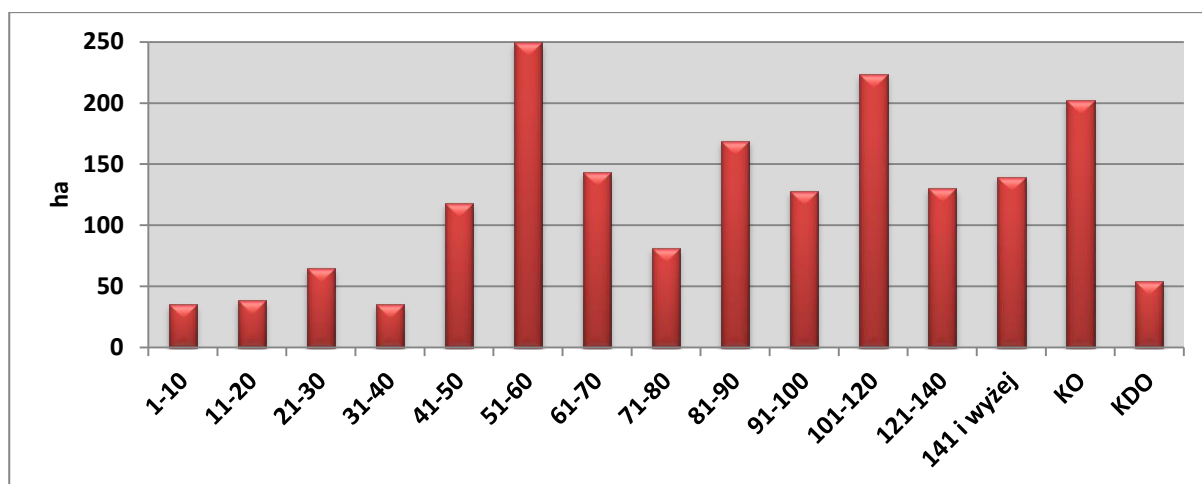
Gatunki liściaste SOO Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin zajmują - 793 ha, co stanowi 44% udziału powierzchniowego wszystkich gatunków w granicach obszaru. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna panująca na 52% powierzchni. Ważnymi gatunkami w obszarze Natura 2000 są m.in.: buk zwyczajny obejmujący 30% powierzchni oraz dąb bezszypułkowy obejmujący 10% powierzchni.

Gatunki rzeczywiste:

Ryc. 28 Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na gruntach N-ctwa, Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008.

Struktura wiekowa:

Ryc. 29 Zestawienie powierzchni klas wieku na gruntach N-ctwa, Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008.

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin największy udział mają drzewostany w wieku ponad 100 lat, zajmują - 748 ha (41%) oraz drzewostany w wieku 51-60 lat – 250 ha (14%) powierzchni gruntów zalesionych.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tab. 23 Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony - SOO Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym, na czerwono wyróżniono siedliska o znaczeniu priorytetowym)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa*	% udziału siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6	
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki	A	-	-	-
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	-	-	-
3.	3160	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	C	-	-	-
4.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	-
5.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-	-
6.	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	A	-	-	-
7.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	A	1	0,69	0,03
8.	9110	Kwaśne buczyny	B	83	375,48	19,6
9.	9130	Żyzne buczyny	B	10	79,88	4,2
10.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	44	125,29	6,5
11.	91D0	Bory i lasy bagienne	C	1	2,73	0,1
12.	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	C	14	10,02	0,5

* bez siedlisk punktowych

Tab. 24 Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony - SOO Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
1	2	3
Plązy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1166 Traszka grzebieniasta A	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Do rozrodu traszki niezbędne są niewielkie zbiorniki wodne w otoczeniu silnie	Potwierdzono występowanie na 2 stanowiskach – bagna nie stanowiące odrębnych wydziełów [14-11-1-01-3 a-00] ¹

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
	wilgotnych siedlisk w których bytuje	
Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
5339 Różanka C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowiskach gatunku ²
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1355 Wydra C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowiskach gatunku ³

¹ – potencjalne miejsca występowania to zlokalizowane w obszarze bagna, zbiorniki wodne oraz bagienka śródleśne;

^{2,3} – potencjalne miejsca występowania to położone w granicach obszaru jeziora, zbiorniki i ciekii wodne.

Tab. 25 Lokalizacja siedlisk przyrodniczych dla obszaru SOO Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008

Adres leśny	Siedlisko	Stan	Rodzaj pow.	TSL	Pow. [ha]
14-11-1-01-1 -a -00	9110	C	D-STAN	LŚW	2,41
14-11-1-01-1 -b -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,71
14-11-1-01-1 -c -00	9110	C	D-STAN	LŚW	5,95
14-11-1-01-1 -f -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,83
14-11-1-01-14 -g -00	9110	B	D-STAN	LŚW	7,12
14-11-1-01-14 -h -00	9110	C	D-STAN	LŚW	7,02
14-11-1-01-14 -j -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,61
14-11-1-01-15 -a -00	9110	C	D-STAN	LŚW	12,22
14-11-1-01-16 -a -00	9110	B	D-STAN	LŚW	20,68
14-11-1-01-16 -b -00	9110	B	D-STAN	LŚW	4,03
14-11-1-01-17 -c -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,35
14-11-1-01-17 -f -00	9110	C	D-STAN	LŚW	3,78
14-11-1-01-17 -g -00	9110	B	D-STAN	LŚW	4,29
14-11-1-01-17 -h -00	9110	B	D-STAN	LŚW	2,42
14-11-1-01-17 -j -00	9110	B	D-STAN	LŚW	4,14
14-11-1-01-18 -a -00	9110	A	D-STAN	LŚW	8,03
14-11-1-01-18 -b -00	9110	A	D-STAN	LŚW	13,05
14-11-1-01-19 -a -00	9110	B	D-STAN	LŚW	21,6
14-11-1-01-21 -a -00	9130	B	D-STAN	LŚW	1,79
14-11-1-01-21 -j -00	9110	B	D-STAN	LMŚW	1,66
14-11-1-01-24 -c -00	9130	B	D-STAN	LŚW	2,76
14-11-1-01-24 -m -00	9130	B	D-STAN	LŚW	2,19
14-11-1-01-24 -p -00	9160	B	D-STAN	LŚW	1,17
14-11-1-01-25 -h -00	9110	B	D-STAN	LŚW	4,71
14-11-1-01-25 -j -00	9110	B	D-STAN	LMŚW	3,12
14-11-1-01-25 -k -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,53
14-11-1-01-25 -l -00	9190	B	D-STAN	LŚW	2,8
14-11-1-01-25 -m -00	91E0	B	D-STAN	LW	0,63
14-11-1-01-26 -a -00	9110	B	D-STAN	LŚW	0,97

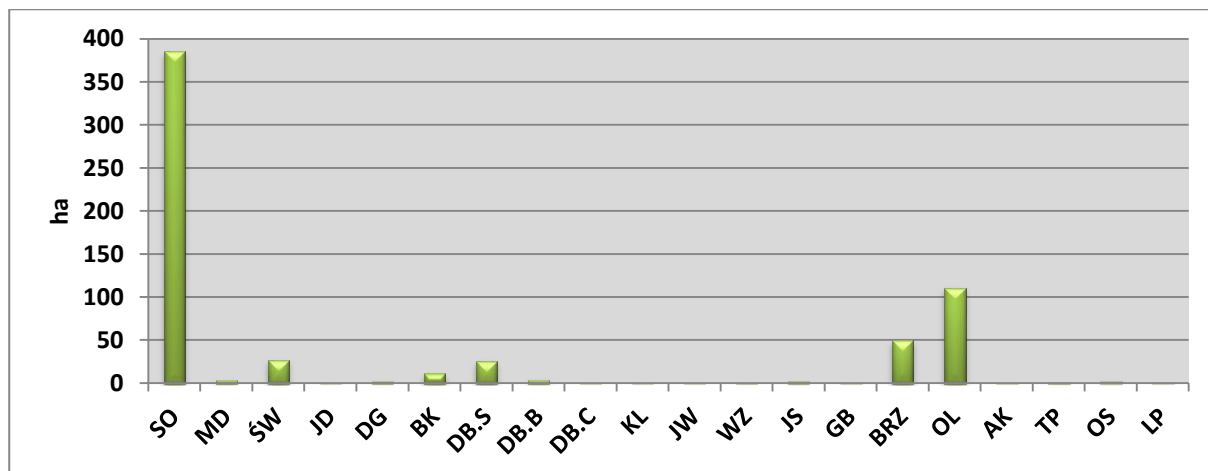
Adres leśny	Siedlisko	Stan	Rodzaj pow.	TSL	Pow. [ha]
14-11-1-01-26 -i -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,78
14-11-1-01-26 -k -00	9110	B	D-STAN	LŚW	3,64
14-11-1-01-26 -m -00	9110	B	D-STAN	LŚW	2,7
14-11-1-01-27 -b -00	9110	B	D-STAN	LŚW	12,09
14-11-1-01-27 -f -00	9110	B	D-STAN	LŚW	3,01
14-11-1-01-28 -c -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,76
14-11-1-01-28 -d -00	9110	C	D-STAN	LŚW	2,96
14-11-1-01-28 -j -00	9130	A	D-STAN	LŚW	12
14-11-1-01-28 -l -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,9
14-11-1-01-29 -b -00	9110	B	D-STAN	LŚW	3,12
14-11-1-01-29 -g -00	9110	B	D-STAN	LŚW	0,9
14-11-1-01-29 -k -00	9110	B	D-STAN	LMŚW	0,74
14-11-1-01-29 -m -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,14
14-11-1-01-29 -n -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,09
14-11-1-01-3 -f -00	9130	C	D-STAN	LŚW	16,17
14-11-1-01-3 -i -00	9110	C	D-STAN	LŚW	2,82
14-11-1-01-30 -a -00	9110	A	D-STAN	LŚW	12,41
14-11-1-01-30 -b -00	9110	A	D-STAN	LŚW	3,56
14-11-1-01-30 -c -00	9110	C	D-STAN	LŚW	4,94
14-11-1-01-4 -a -00	9110	C	D-STAN	LŚW	15,61
14-11-1-01-4 -b -00	9110	C	D-STAN	LŚW	1,34
14-11-1-01-4 -c -00	9110	B	D-STAN	LŚW	4,12
14-11-1-01-4 -d -00	9110	C	D-STAN	LŚW	14,47
14-11-1-01-4 -f -00	9110	A	D-STAN	LŚW	1,03
14-11-1-01-5 -c -00	9130	A	D-STAN	LŚW	1,45
14-11-1-01-5 -f -00	9110	C	D-STAN	LŚW	1,28
14-11-1-01-5 -g -00	9110	C	D-STAN	LMŚW	1,1
14-11-1-01-5 -i -00	9110	B	D-STAN	LMŚW	2,63
14-11-1-01-6 -c -00	9110	C	D-STAN	LŚW	1,24
14-11-1-01-6 -d -00	9110	B	D-STAN	LŚW	17,44
14-11-1-01-7 -a -00	9110	A	D-STAN	LŚW	3,11
14-11-1-01-7 -f -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	0,8
14-11-1-01-7 -g -00	9110	A	D-STAN	LŚW	6,73
14-11-1-01-7 -j -00	9130	A	D-STAN	LŚW	21,01
14-11-1-01-7 -k -00	91E0	B	D-STAN	LW	0,66
14-11-1-01-8 -c -00	91E0	B	D-STAN	LW	0,61
14-11-1-01-8 -d -00	91E0	B	D-STAN	LW	1,34
14-11-1-01-8 -f -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	0,99
14-11-1-01-8 -h -00	9130	A	D-STAN	LŚW	12,34
14-11-1-01-8 -l -00	91E0	A	D-STAN	LW	0,67
14-11-1-02-237 -f -00	9110	B	D-STAN	LŚW	4,79
14-11-1-02-237 -h -00	9190	B	D-STAN	LŚW	5,86
14-11-1-02-238 -a -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	3,67
14-11-1-02-238 -f -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	0,06
14-11-1-02-238 -h -00	9190	B	D-STAN	LŚW	4,84
14-11-1-02-238 -i -00	9190	C	D-STAN	LŚW	3,63

Adres leśny	Siedlisko	Stan	Rodzaj pow.	TSL	Pow. [ha]
14-11-1-02-238 -j -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,78
14-11-1-02-238 -k -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	0,9
14-11-1-02-239 -a -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	0,16
14-11-1-02-239 -d -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	0,7
14-11-1-02-240 -b -00	9190	C	D-STAN	LMŚW	8,51
14-11-1-02-240 -c -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	2,07
14-11-1-02-240 -f -00	9190	B	D-STAN	LŚW	2,33
14-11-1-02-240 -g -00	9190	B	D-STAN	LŚW	1,31
14-11-1-02-240 -h -00	9190	C	D-STAN	LŚW	1,85
14-11-1-02-240 -i -00	9190	C	D-STAN	LMŚW	1,91
14-11-1-02-241 -d -00	7140	B	BAGNO		0,69
14-11-1-02-241 -f -00	9190	B	D-STAN	LŚW	3,01
14-11-1-02-241 -g -00	9190	B	D-STAN	LŚW	4,76
14-11-1-02-241 -h -00	9190	C	D-STAN	LŚW	3,91
14-11-1-02-241 -i -00	9190	B	D-STAN	LŚW	0,95
14-11-1-02-242 -b -00	9190	B	D-STAN	LŚW	9,9
14-11-1-02-242 -f -00	9110	B	D-STAN	LŚW	0,81
14-11-1-02-242 -g -00	9190	B	D-STAN	LŚW	5,14
14-11-1-02-242 -h -00	9190	B	D-STAN	LŚW	1,48
14-11-1-02-258 -a -00	9110	C	D-STAN	LMŚW	1,51
14-11-1-02-258 -h -00	9190	C	D-STAN	LMŚW	3,93
14-11-1-02-258 -j -00	9110	C	D-STAN	LŚW	1,52
14-11-1-02-259 -g -00	9110	B	D-STAN	LŚW	2,51
14-11-1-02-260 -c -00	9130	C	D-STAN	LŚW	6,71
14-11-1-02-260 -d -00	9110	B	D-STAN	LŚW	0,93
14-11-1-02-261 -b -00	9190	C	D-STAN	LŚW	2,15
14-11-1-02-262 -a -00	9190	B	D-STAN	LŚW	1,6
14-11-1-02-262 -i -00	9110	B	D-STAN	LŚW	5,02
14-11-1-02-262 -j -00	9110	B	D-STAN	LŚW	2,46
14-11-1-02-263 -b -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	5,98
14-11-1-02-263 -g -00	9110	C	D-STAN	LMŚW	6,86
14-11-1-02-263 -h -00	9110	B	D-STAN	LMŚW	2,07
14-11-1-02-277 -a -00	9110	B	D-STAN	LŚW	2,6
14-11-1-02-280 -h -00	91E0	C	D-STAN	LW	0,52
14-11-1-02-280 -j -00	9190	B	D-STAN	LŚW	0,62
14-11-1-02-281 -f -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,07
14-11-1-02-87 -j -00	91E0	B	D-STAN	OL	0,32
14-11-1-02-87 -k -00	91E0	B	D-STAN	OL	0,12
14-11-1-03-11 -c -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,12
14-11-1-03-11 -x -00	9110	C	D-STAN	LŚW	2,81
14-11-1-03-12 -d -00	9110	C	D-STAN	LŚW	4,44
14-11-1-03-12 -f -00	9110	C	D-STAN	LŚW	4,15
14-11-1-03-12 -g -00	9110	C	D-STAN	LŚW	2,01
14-11-1-03-12 -h -00	9190	B	D-STAN	LŚW	2,78
14-11-1-03-12 -i -00	9110	B	D-STAN	LŚW	2,26
14-11-1-03-12 -j -00	9110	C	D-STAN	LŚW	1,78

Adres leśny	Siedlisko	Stan	Rodzaj pow.	TŚL	Pow. [ha]
14-11-1-03-12 -l -00	9110	C	D-STAN	LMŚW	2,68
14-11-1-03-12 -n -00	9130	B	D-STAN	LŚW	3,46
14-11-1-03-13 -a -00	9110	B	D-STAN	LŚW	9,67
14-11-1-03-13 -b -00	91E0	A	D-STAN	OLJ	0,22
14-11-1-03-13 -d -00	9110	C	D-STAN	LŚW	1,6
14-11-1-03-137 -c -00	9160	B	D-STAN	LMŚW	5,83
14-11-1-03-137 -d -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	3,08
14-11-1-03-137 -g -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	2,18
14-11-1-03-139 -c -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,63
14-11-1-03-140 -a -00	91E0	B	D-STAN	OL	0,26
14-11-1-03-140 -i -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	2,65
14-11-1-03-140 -j -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	6
14-11-1-03-189 -f -00	91E0	C	D-STAN	OL	0,66
14-11-1-03-210 -j -00	9110	B	D-STAN	LŚW	4,19
14-11-1-03-210 -m -00	9110	B	D-STAN	LŚW	1,87
14-11-1-03-210 -n -00	9110	C	D-STAN	LŚW	6,14
14-11-1-03-210 -o -00	9110	B	D-STAN	LŚW	4,75
14-11-1-03-210 -p -00	9110	C	D-STAN	LŚW	14,28
14-11-1-03-210 -r -00	9110	B	D-STAN	LŚW	3,97
14-11-1-03-211 -g -00	9110	C	D-STAN	LMŚW	3,77
14-11-1-03-211 -h -00	9110	B	D-STAN	LŚW	3,6
14-11-1-03-211 -j -00	9190	B	D-STAN	LŚW	6,05
14-11-1-03-211 -k -00	91D0	B	BAGNO		2,73
14-11-1-03-211 -n -00	9110	C	D-STAN	LMŚW	2,43
14-11-1-03-212 -n -00	9190	C	D-STAN	LMŚW	2,12
14-11-1-03-212 -o -00	9190	B	D-STAN	LŚW	2,76
14-11-1-03-213 -o -00	9190	B	D-STAN	LŚW	0,96
14-11-1-03-213 -p -00	9190	B	D-STAN	LŚW	1,02
14-11-1-03-213 -r -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	2,57
14-11-1-03-214 -j -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,6
14-11-1-03-214 -m -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,89
14-11-1-03-215 -m -00	9110	C	D-STAN	LŚW	1,4
14-11-1-03-218 -b -00	91E0	C	D-STAN	LW	2,22
14-11-1-03-9 -d -00	9110	C	D-STAN	LMŚW	0,71

• Dolina Leniwej Obry PLH080001

Gatunki rzeczywiste:

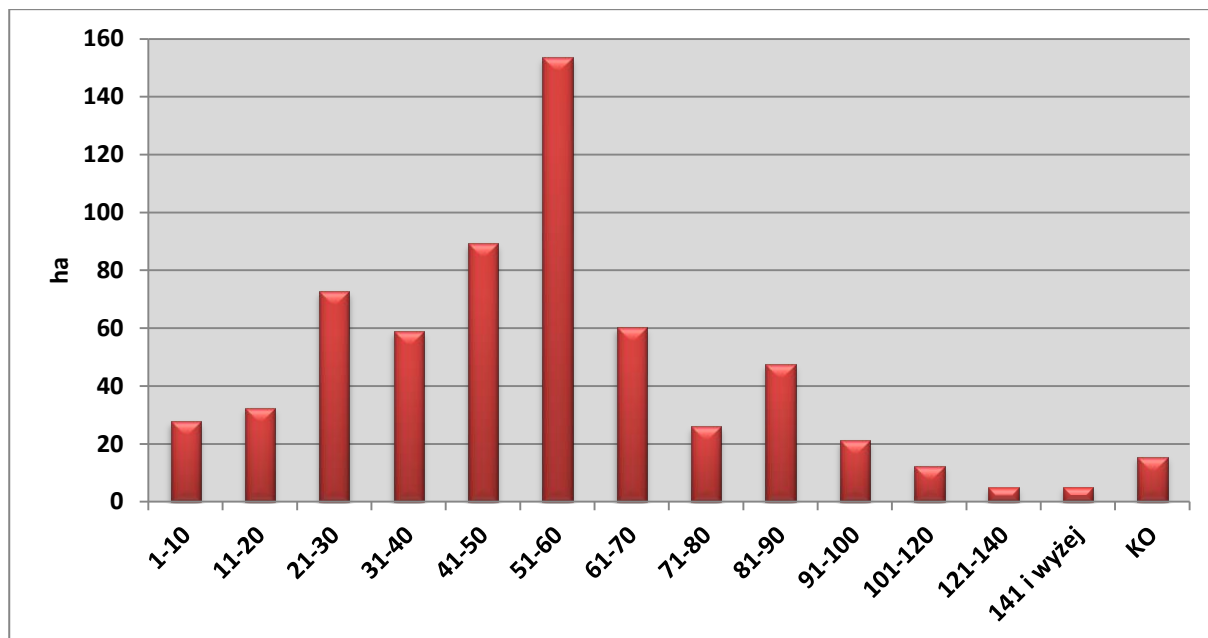

Ryc. 30 Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na gruntach N-ctwa, Dolina Leniwej Obry PLH080001.

Największy udział spośród gatunków SOO Dolina Leniwej Obry na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin zajmuje sosna zwyczajna - 385 ha, co stanowi 62% udziału powierzchniowego wszystkich gatunków w granicach obszaru. Pozostałymi gatunkami lasotwórczymi są m. in. olsza czarna -18% oraz brzoza - 8% powierzchni zajmowanej przez gatunki rzeczywiste.

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Dolina Leniwej Obry na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin dominują drzewostany w wieku 51-60 lat – 150 ha (24%) powierzchni gruntów zalesionych.

Struktura wiekowa:

Ryc. 31 Zestawienie powierzchni klas wieku na gruntach N-ctwa, Dolina Leniwej Obry PLH080001.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tab. 26 Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony - SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym, na czerwono wyróżniono siedliska o znaczeniu priorytetowym)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa*	% udziału siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6	
1.	3150	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	1	1,47	0,2
2.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	B	-	-	-
3.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	A	-	-	-
4.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	B	-	-	-
5.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	C	-	-	-
6.	9110	Kwaśne buczyny	C	-	-	-
7.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	6	16,98	2,6
8.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	1	0,64	0,1
9.	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	29	75,82	11,6
10.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	B	3	6,48	1,0
11.	91T0	Śródlądowy bór chrobotkowy	C	-	-	-
12.	91D0	Bory i lasy bagienne	C	-	-	-

* bez siedlisk punktowych

Tab. 27 Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony - SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
1	2	3
Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1145 Piskorz C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowiskach gatunku ¹

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
Plazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1188 Kumak nizinny C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowiskach gatunku ²
Bezkęgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1060 Czerwończyk nieparek C	Gatunek związany z wilgotnymi siedliskami, preferuje podmokłe łąki oraz torfowiska	Brak informacji o stanowiskach gatunku ³
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1337 Bóbr europejski B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowiskach gatunku ⁴
1355 Wydra B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowiskach gatunku ⁵

^{1, 4, 5} – zlokalizowane w granicach obszaru jeziora, zbiorniki i ciekły wodne stanowią potencjalne miejsca występowania;

² – położone w obszarze bagna, zbiorniki wodne i bagienka śródleśne stanowią potencjalne miejsca występowania;

³ – znajdujące się w obszarze podmokłe łąki zwłaszcza w pobliżu zbiorników i cieków wodnych to potencjalne środowisko gatunku.

Tab. 28 Gatunki roślin stanowiące przedmioty ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
1	2	3
Rośliny wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1832 Kaldezia dziewięciornikowata A	Występuje nad brzegami jezior w strefie szuwarów	Brak informacji o stanowiskach gatunku.*

* brak potencjalnych miejsc występowania na gruntach Nadleśnictwa

Tab. 29 Lokalizacja siedlisk przyrodniczych dla obszaru SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001

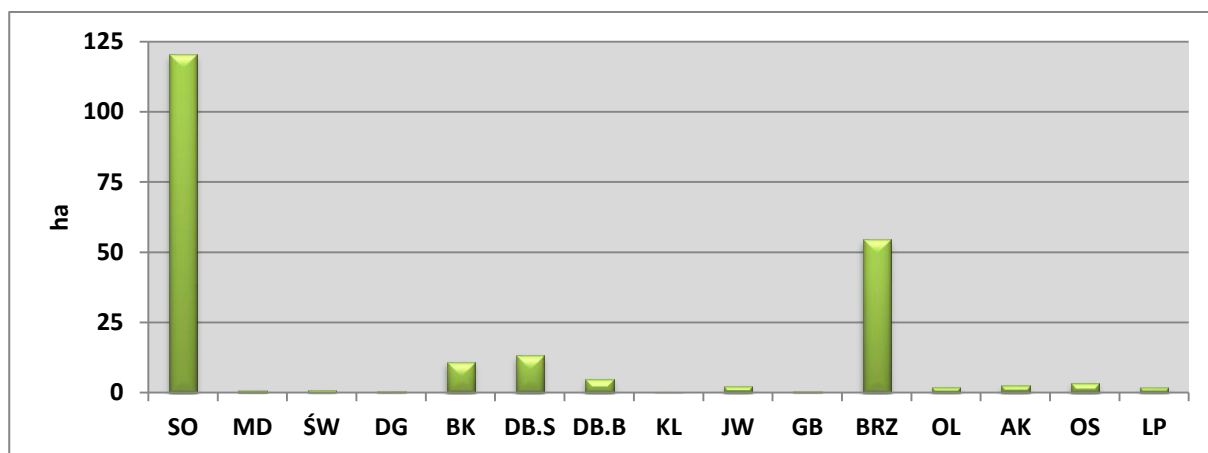
Adres leśny	Siedlisko	Stan	Rodzaj pow.	TSL	Pow. [ha]
14-11-3-11-264 -d -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	0,64
14-11-3-11-264 -m -00	9170	C	D-STAN	LW	2,47
14-11-3-11-266 -h -00	91E0	C	D-STAN	LW	6,31
14-11-3-11-266 -i -00	91E0	C	D-STAN	LW	2,76

Adres leśny	Siedlisko	Stan	Rodzaj pow.	TSL	Pow. [ha]
14-11-3-11-267 -c -00	91E0	C	D-STAN	LW	3,6
14-11-3-11-279 -b -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	2,82
14-11-3-11-279 -d -00	91E0	C	D-STAN	OLJ	0,99
14-11-3-11-279 -f -00	91E0	C	D-STAN	OLJ	0,87
14-11-3-11-279 -j -00	91F0	C	D-STAN	LW	5,06
14-11-3-11-279 -l -00	3150	B	BAGNO		1,47
14-11-3-11-279 -t -00	91E0	B	D-STAN	LW	1,09
14-11-3-11-280 -a -00	9170	C	D-STAN	LW	1,91
14-11-3-11-280 -b -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	1,38
14-11-3-11-280 -g -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	3,21
14-11-3-11-280 -h -00	91E0	C	D-STAN	OLJ	1,05
14-11-3-11-280 -j -00	91E0	C	D-STAN	OLJ	0,53
14-11-3-11-281 -a -00	9170	C	D-STAN	LW	4,25
14-11-3-11-281 -b -00	91E0	C	D-STAN	OLJ	5,07
14-11-3-11-281 -f -00	9170	C	D-STAN	LW	2,64
14-11-3-11-281 -g -00	91E0	C	D-STAN	LW	11,6
14-11-3-11-281 -i -00	91E0	C	D-STAN	LW	2,41
14-11-3-11-288 -g -00	91E0	B	D-STAN	LW	1,43
14-11-3-11-301 -f -00	9170	C	D-STAN	LW	3,42
14-11-3-11-308 -g -00	91F0	C	D-STAN	LW	0,77
14-11-3-11-313 -b -00	91E0	C	D-STAN	LW	9,5
14-11-3-11-313 -f -00	91F0	C	D-STAN	LW	0,65
14-11-3-11-314 -d -00	91E0	C	D-STAN	LW	1,2
14-11-3-11-315 -t -00	91E0	C	D-STAN	OL	2,37
14-11-3-11-73 -b -00	9170	C	D-STAN	LŚW	2,29
14-11-3-12-268 -k -00	91E0	C	D-STAN	LW	1,19
14-11-3-12-268 -l -00	91E0	B	D-STAN	LW	0,95
14-11-3-12-270 -d -00	91E0	C	D-STAN	LW	0,73
14-11-3-12-71 -d -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	5,79
14-11-3-12-77 -b -00	91E0	C	D-STAN	OLJ	2,82
14-11-3-12-77 -f -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	0,81
14-11-3-12-78 -a -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	1,13
14-11-3-12-78 -b -00	91E0	C	D-STAN	OLJ	1,14
14-11-3-12-78 -c -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	1,35
14-11-3-12-78 -f -00	91E0	B	D-STAN	OLJ	0,93
14-11-3-12-78 -m -00	91E0	B	D-STAN	LW	0,79

• Nietoperek PLH080003

Największy udział spośród gatunków SOO Nietoperek na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin zajmuje sosna zwyczajna - 120 ha, co stanowi 55% udziału powierzchniowego wszystkich gatunków w granicach obszaru.

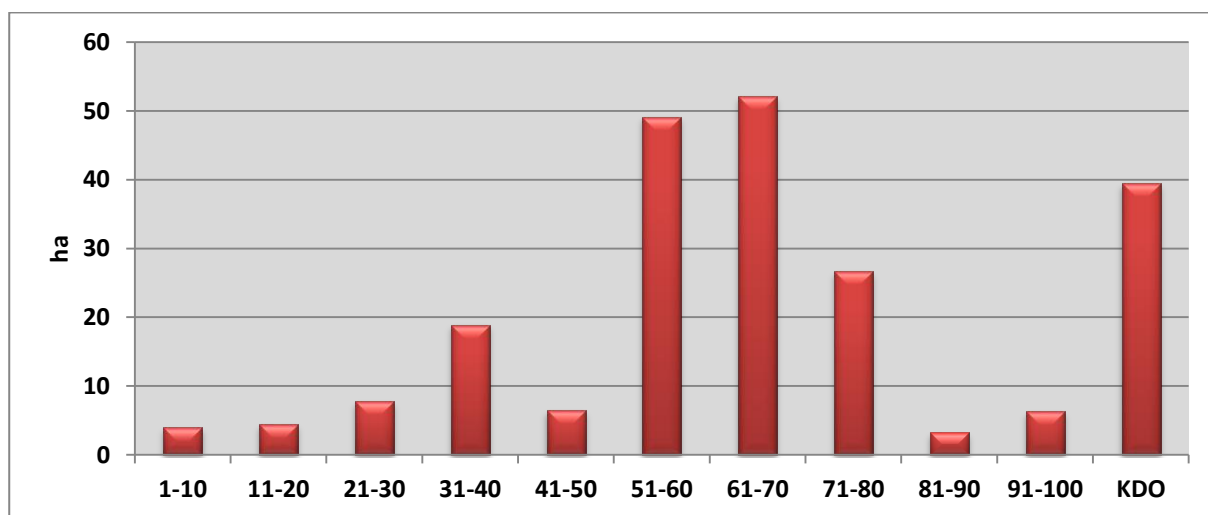
Gatunki rzeczywiste:

Ryc. 32 Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na gruntach N-ctwa, Nietoperek PLH080003.

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Nietoperek na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin dominują drzewostany w wieku 51-70 lat – 100 ha (46%) powierzchni gruntów zalesionych.

Struktura wiekowa:

Ryc. 33 Zestawienie powierzchni klas wieku na gruntach N-ctwa, Nietoperek PLH080003.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tab. 30 Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony - SOO Nietoperek PLH080003 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa *
1	2	3
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1308	Gatunek związany z lasami	Brak informacji o stanowiskach gatunku.

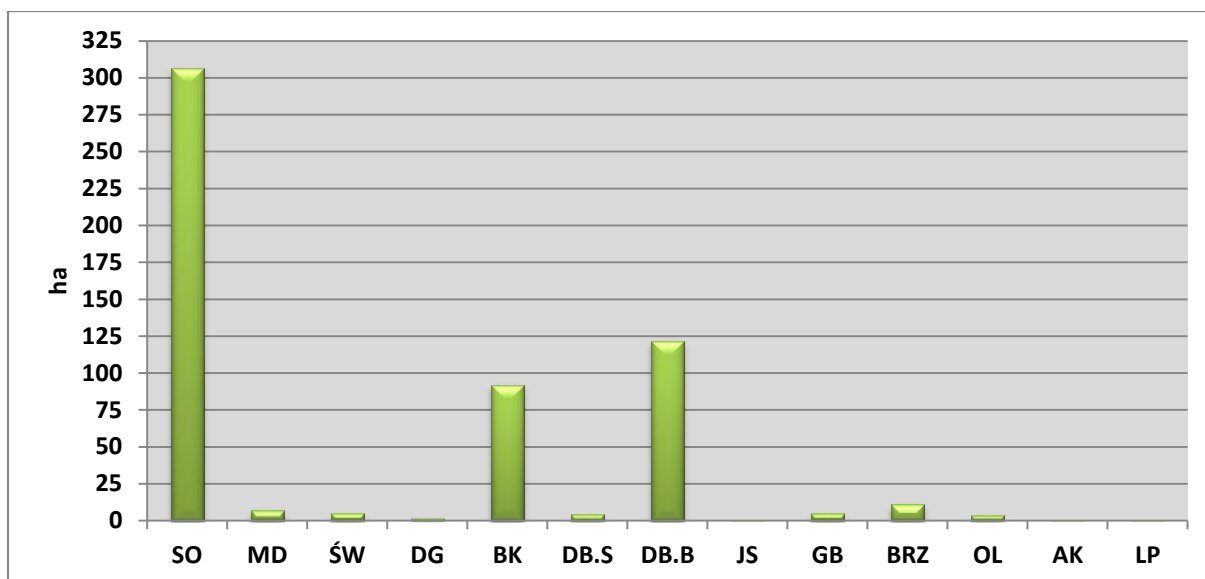
Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa *
Mopek zachodni A	preferuje stare drzewostany	
1323 Nocek Bechsteina A	Gatunek związany z lasami preferuje stare drzewostany liściaste	Brak informacji o stanowiskach gatunku.
1318 Nocek łydkowłosy A	Preferuje obszary obfitujące w zbiorniki i ciekły wodne	Brak informacji o stanowiskach gatunku.
1324 Nocek duży A	Gatunek związany z lasami	Brak informacji o stanowiskach gatunku.

* potencjalne miejsca występowania to fortyfikacje Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego

• Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042

Największy udział spośród gatunków SOO Stara Dąbrowa w Korytach na gruntach Nadleśnictwa Świebodzińskie zajmuje sosna zwyczajna - 306 ha, co stanowi 55% udziału powierzchniowego wszystkich gatunków w granicach obszaru, pozostałymi gatunkami lasotwórczymi są m. in. buk zwyczajny - 92 ha (16%) oraz dąb bezszypułkowy - 122 ha (22%) powierzchni.

Gatunki rzeczywiste:

Ryc. 34 Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na gruntach N-ctwa, Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

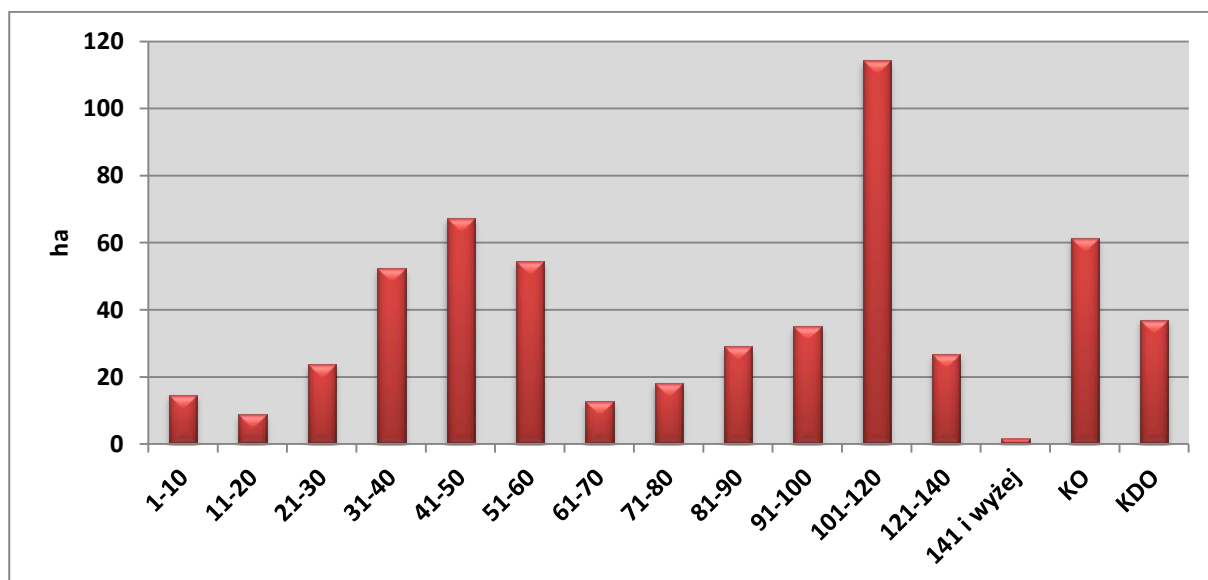
Tab. 31 Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony - SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa*	% udziału siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6	
1.	9110	Kwaśne buczyny	B	5	9,41	1,6
2.	9130	Żyzne buczyny	B	-	-	-
3.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	1	2,04	0,3
4.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	26	125,36	21,7

* bez siedlisk punktowych

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Stara Dąbrowa w Korytach na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin dominują drzewostany w wieku 101-120 lat – 114 ha (20%) powierzchni gruntów zalesionych.

Struktura wiekowa:

Ryc. 35 Zestawienie powierzchni klas wieku na gruntach N-ctwa, Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.

Tab. 32 Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony - SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
1	2	3
Bezkregowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1083 Jelonek rogacz B	Gatunek leśny preferuje naturalne drzewostany zwykle dąbrowy i grądy	Odnotowano 1 stanowisko gatunku * [14-11-1-05-209 d-00]
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1352 Wilk B	Gatunek związany ze środowiskiem leśnym	Brak informacji o potencjalnych miejscach występowania.

* z uwagi na obecność ponad 100 – letnich drzewostanów dębowych (12% pow. obszaru - uwzględniając Db jako gatunek panujący) istnieją potencjalne stanowiska gatunku

Tab. 33 Lokalizacja siedlisk przyrodniczych dla obszaru SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042

Adres leśny	Siedlisko	Stan	Rodzaj pow.	TSL	Pow. [ha]*
14-11-1-05-197 -f -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	14,44
14-11-1-05-198 -b -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	17,44
14-11-1-05-199 -h -00	9110	B	D-STAN	LMŚW	3
14-11-1-05-200 -g -00	9110	B	D-STAN	LMŚW	0,68
14-11-1-05-201 -c -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	8,33
14-11-1-05-201 -i -00	9110	B	D-STAN	LŚW	2,19
14-11-1-05-201 -j -00	9110	B	D-STAN	LŚW	2,13
14-11-1-05-201 -k -00	9110	B	D-STAN	LMŚW	1,41
14-11-1-05-202 -d -00	9190	C	D-STAN	BMŚW	3,28
14-11-1-05-204 -b -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,38
14-11-1-05-204 -c -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	4,81
14-11-1-05-204 -d -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	5,9
14-11-1-05-205 -a -00	9160	B	D-STAN	LŚW	5,34
14-11-1-05-205 -g -00	9190	B	D-STAN	LŚW	0,76
14-11-1-05-205 -h -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	5,47
14-11-1-05-205 -i -00	9190	B	D-STAN	LŚW	1,23
14-11-1-05-205 -k -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	3,07
14-11-1-05-206 -f -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	2,65
14-11-1-05-209 -a -00	9190	C	D-STAN	LMŚW	1,29
14-11-1-05-209 -d -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	5,02
14-11-1-05-229 -f -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	7,25
14-11-1-05-231 -b -00	9190	B	D-STAN	LŚW	5,47
14-11-1-05-231 -c -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	6,26
14-11-1-05-231 -d -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	6,28
14-11-1-05-232 -b -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	4,51
14-11-1-05-232 -c -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	6,41
14-11-1-05-232 -d -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,87

Adres leśny	Siedlisko	Stan	Rodzaj pow.	TSL	Pow. [ha]*
14-11-1-05-232 -f -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,64
14-11-1-05-233 -a -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,89
14-11-1-05-234 -g -00	9160	B	D-STAN	LMŚW	1,7
14-11-1-05-234 -i -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	1,49
14-11-1-05-235 -g -00	91E0	C	D-STAN	OLJ	1,09
14-11-1-05-236 -h -00	9190	B	D-STAN	LMŚW	2,47
14-11-1-05-252 -c -00	9160	B	D-STAN	LŚW	2,23
14-11-1-05-252 -d -00	9190	B	D-STAN	LŚW	4,75
14-11-1-05-252 -f -00	91E0	B	D-STAN	OL	0,66
14-11-1-05-252 -h -00	9160	B	D-STAN	LMŚW	1,29
14-11-1-05-294 -a -00	9170	C	D-STAN	LŚW	2,04

* bez siedlisk punktowych

3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia.

Racjonalna gospodarka leśna i ochrona przyrody ściśle powiązana jest z wielkością i kształtem kompleksu leśnego. Jednym ze sposobów ochrony szaty roślinnej jest planowanie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zalesień i zadrzewień. Na gruntach Nadleśnictwa nie planuje się zalesień.

3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej.

Plan urządzenia lasu potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej określa jako potencjalne, w sposób ramowy, bez konkretnej lokalizacji, nie jest więc podstawą ich realizacji. Plan urządzenia lasu nie zawiera projektów:

- budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Plan urządzenia lasu nie zawiera więc elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie infrastruktury technicznej. Należy jednak wskazać, że w *Planie* znajdują się ramowe wytyczne w zakresie modernizacji budynków i budowy dróg.

3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną.

Ewentualne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić kolizja między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, to:

- realizacja użytkowania rębnego w drzewostanach, w których stwierdzono stanowiska roślin chronionych lub miejsca bytowania zwierząt chronionych, bez odpowiedniej ochrony tych miejsc oraz bez przestrzegania terminów wykonania zabiegów;
- zmiana, w ramach użytkowania lasu lub zabiegów hodowlanych, właściwej dla danego gatunku chronionego lub siedliska przyrodniczego struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów;
- stosowanie w trakcie odnowień składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji *Planu*.

Wśród problemów z zakresu ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia sporządzenia *Planu* oraz jego realizacji należy wymienić:

- brak planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla części obszarów Natura 2000;
- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk (programów ochrony zatwierdzanych przez Ministra Środowiska);
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków.

3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Planu*.

Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania raz na 10 lat dla każdego nadleśnictwa nakłada ustawa o lasach. Tak więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

W związku z tym, że nie ma możliwości odstąpienia od realizacji planu, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie ze sobą brak jego realizacji.

Trzeba zaznaczyć, że właściwe planowanie urządzeniowe oraz realizacja tego planowania jest jednym z elementów nakreślających sens prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Brak *Planu* przyczyniłby się do niekontrolowanego korzystania z zasobów leśnych oraz możliwego zniszczenia wielu cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należałoby przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. W dość rzadko zaludnionym terenie zatrudnienie w Nadleśnictwie oraz w firmach związanych z prowadzeniem prac leśnych, jak również z przetwórstwem drewna, jest istotne. Zaniechanie realizacji *Planu* wiązałoby się z koniecznością zwolnień w wielu firmach związanych z przetwórstwem drewna.

Ekonomiczne skutki braku realizacji *Planu* poza skutkami finansowymi dla Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, to także straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest znaczny.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* trzeba wspomnieć o konieczności jak najszerszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. Drewno, którego pozyskanie odbywa się głównie w nadleśnictwach, należy do grupy surowców odnawialnych, a dotychczasowa gospodarka leśna, oparta o plany urządzenia lasu, sprzyja powiększaniu się zasobów drzewnych w skali kraju, umożliwiając tym samym szersze ich wykorzystanie. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce, np. materiały sztuczne, kompozyty, metale – w meblarstwie, czy węgiel – w domowych kotłowniach. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie ze sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza emitowanych podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Innym przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest ograniczenie ingerencji w naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Dla wielu gatunków i siedlisk jest to efekt pożądanym, natomiast dla innych zdecydowanie negatywny. Część siedlisk i niektóre gatunki zwierząt i roślin dla zachowania ich typowych biotopów wymagają ingerencji człowieka, czasami wręcz w formie gospodarczego użytkowania (ochrona czynna).

4. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000.

4.1. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko.

4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

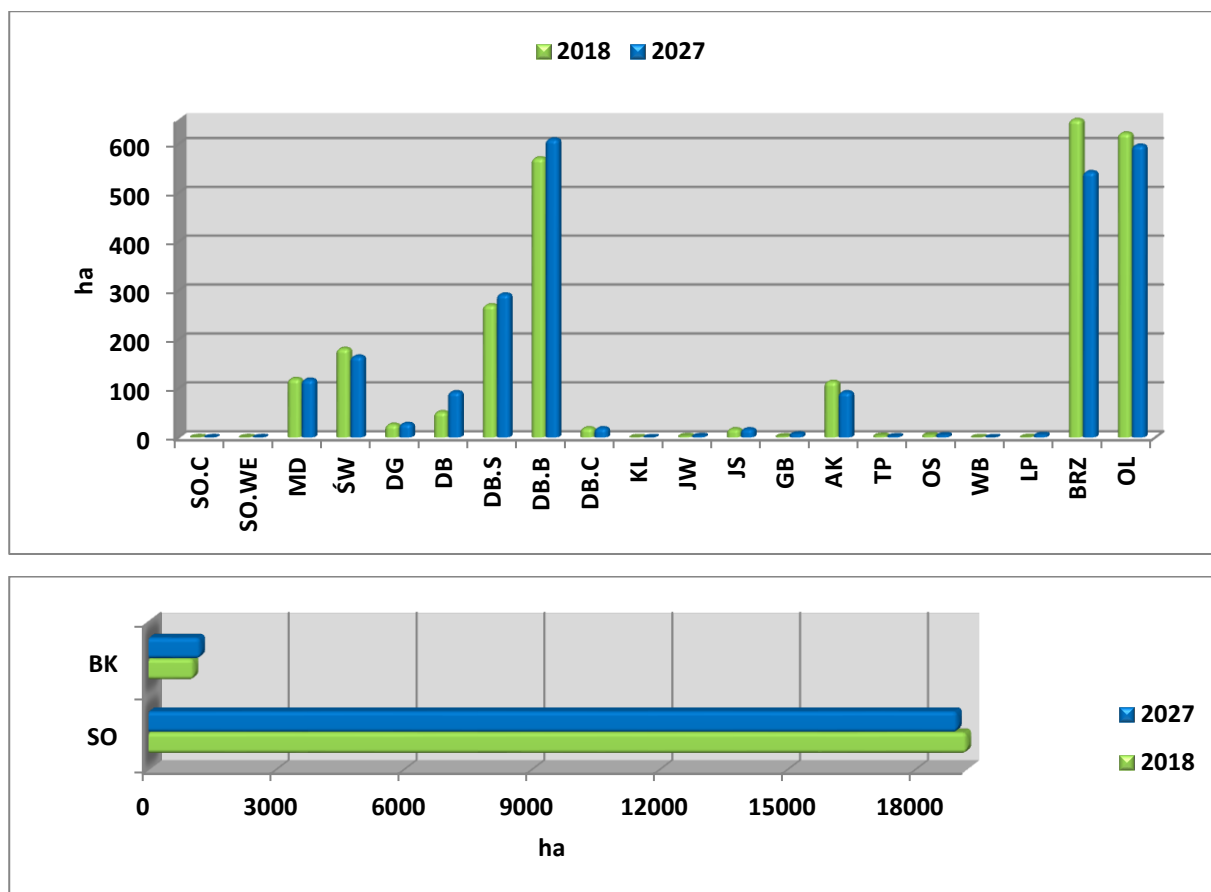
- 1) różnorodność gatunkową – bogactwo roślin i zwierząt,
- 2) różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków,
- 3) różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk przyrodniczych warunkujących bogactwo środowiska przyrodniczego.

Ochrona różnorodności biologicznej w lasach realizowana jest na podstawie obowiązujących w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe zarządzeniach i instrukcjach.

1) Różnorodność gatunkowa

W lasach Nadleśnictwa Świebodzin występują 42 gatunki drzewiaste, w tym 26 pełni rolę gatunków panujących w składzie drzewostanów. Dla zachowania tej różnorodności, a nawet jej zwiększenia, *Plan* zwraca uwagę na właściwy dobór gatunków nie tylko w uprawach i warstwie drzewiastej, ale też w podsadzeniach.

Gatunki panujące w Nadleśnictwie Świebodzin:

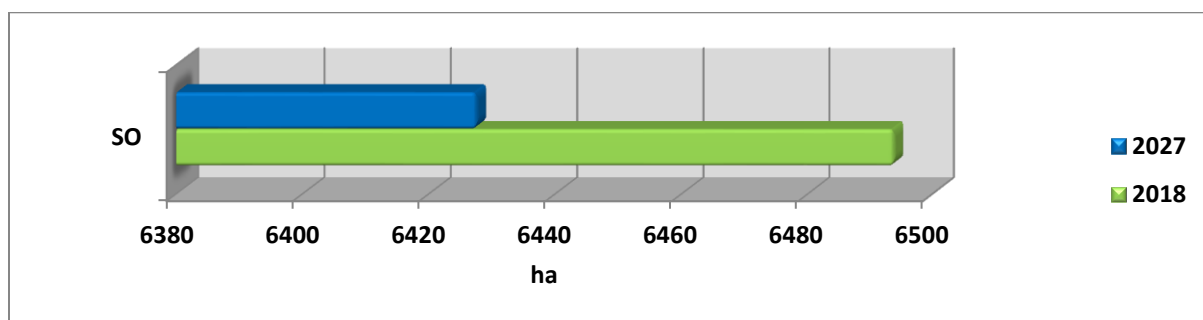
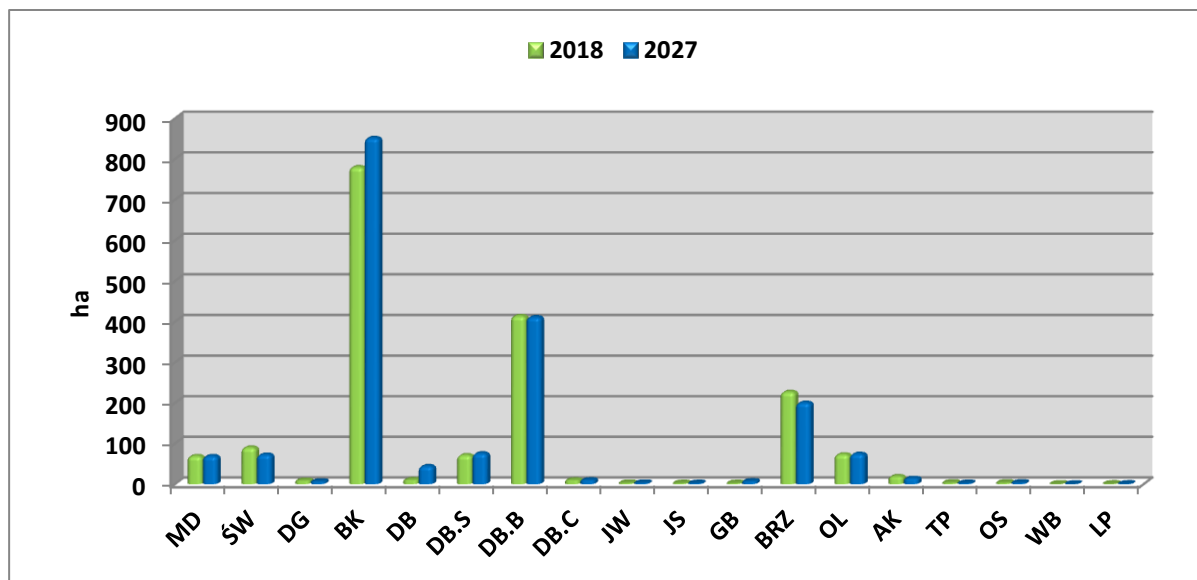

Ryc. 36 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.

Wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy realizować w taki sposób, aby wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

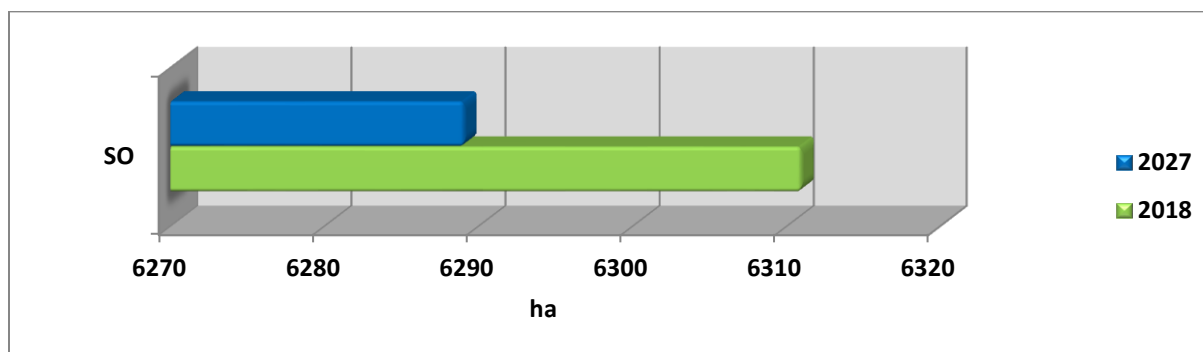
Oceniając udział powierzchniowy wg gatunków panujących z początku obowiązywania poprzedniego planu, oraz na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu należy zaznaczyć spadek udziału sosny i brzozy na korzyść wzrostu udziału buka i dębów.

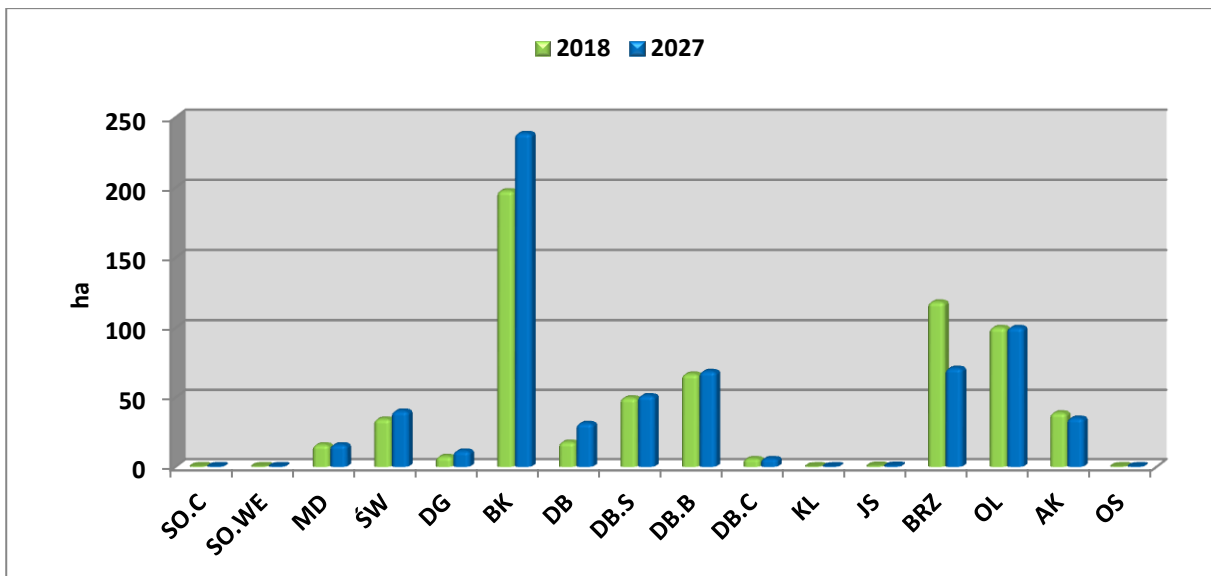
Gatunki panujące w Obrębie Łagów:

Ryc. 37 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.

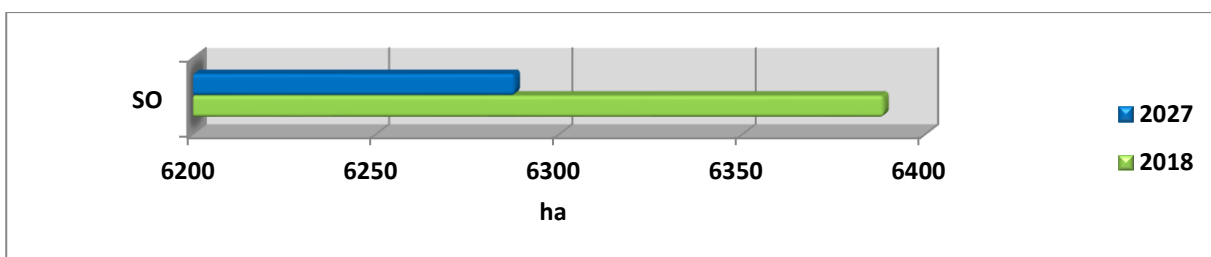
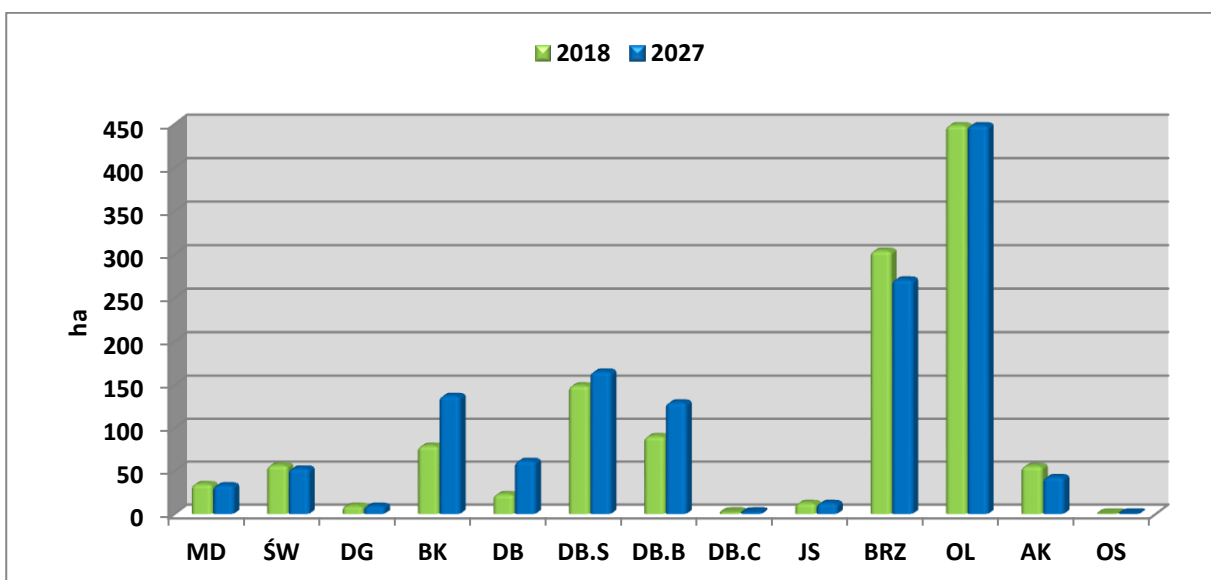
Gatunki panujące w Obrębie Ołobok:

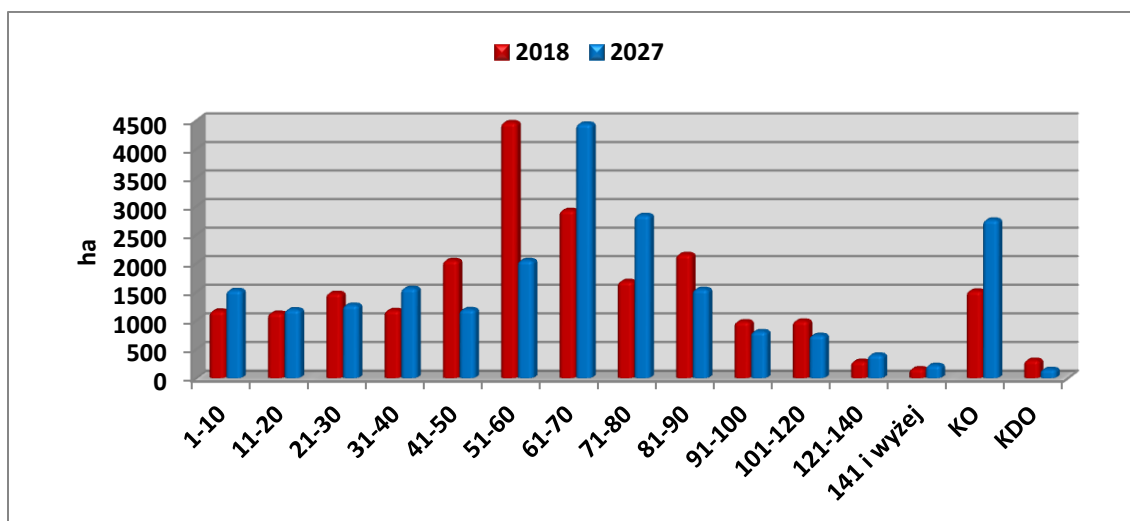
Ryc. 38 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.

Gatunki panujące w Obrębie Świebodzin:

Ryc. 39 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.

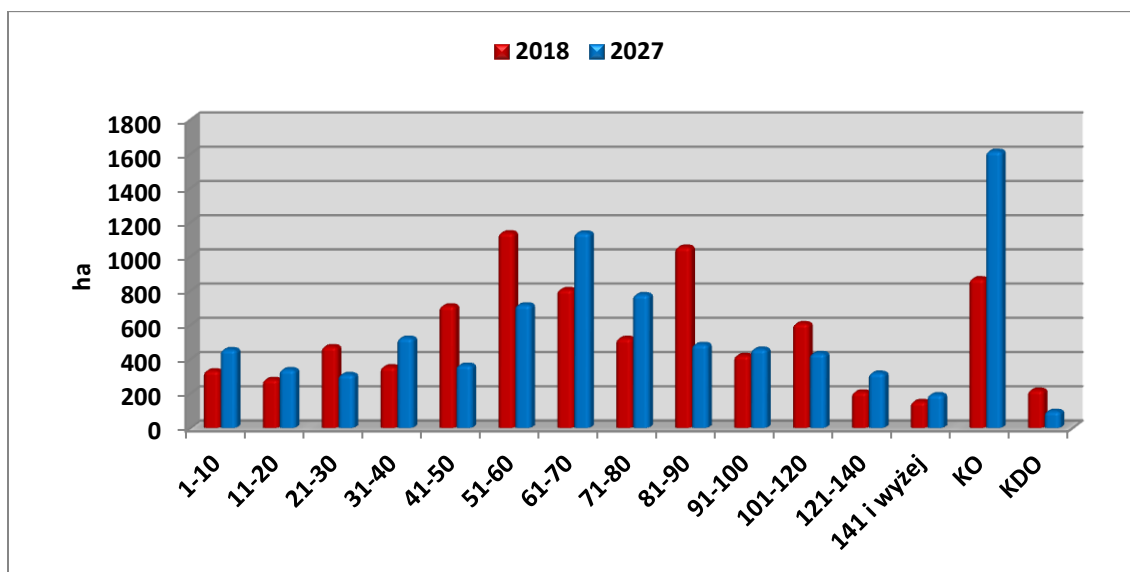
Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Świebodzin:

Ryc. 40 Struktura wiekowa drzewostanów z początku i na koniec obowiązywania obecnego planu.

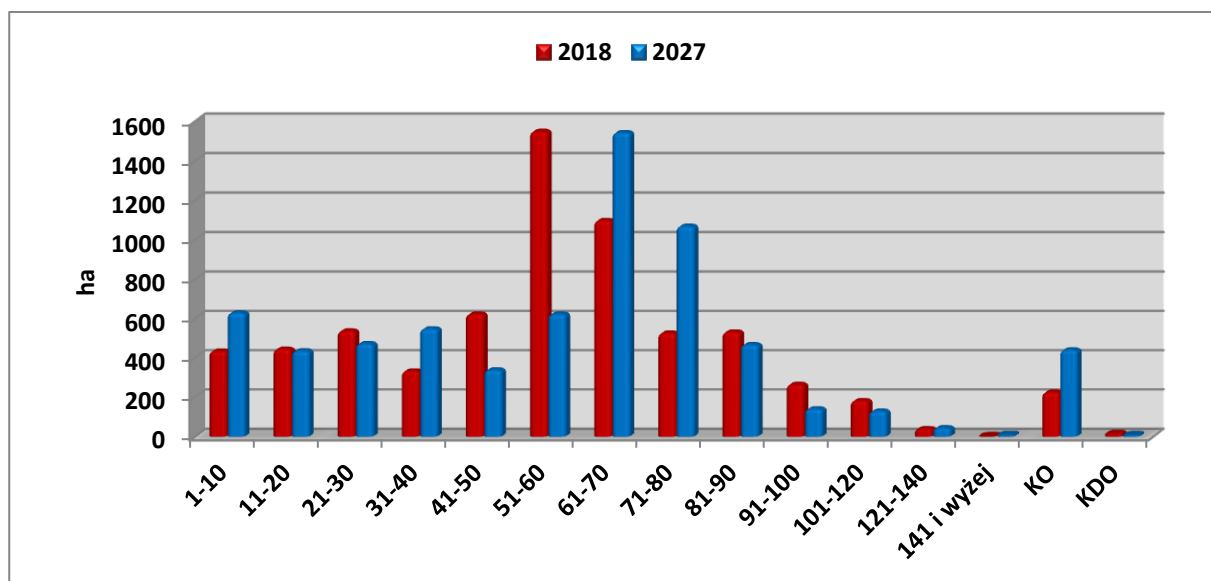
Efektom realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej będzie wzrost udziału drzewostanów zagospodarowanych rębniami złożonymi. Ponadto zostaną zachowane najstarsze drzewostany czego skutkiem będzie wzrost udziału drzewostanów ponad 120 letnich.

Struktura wiekowa drzewostanów w Obrebie Łagów:

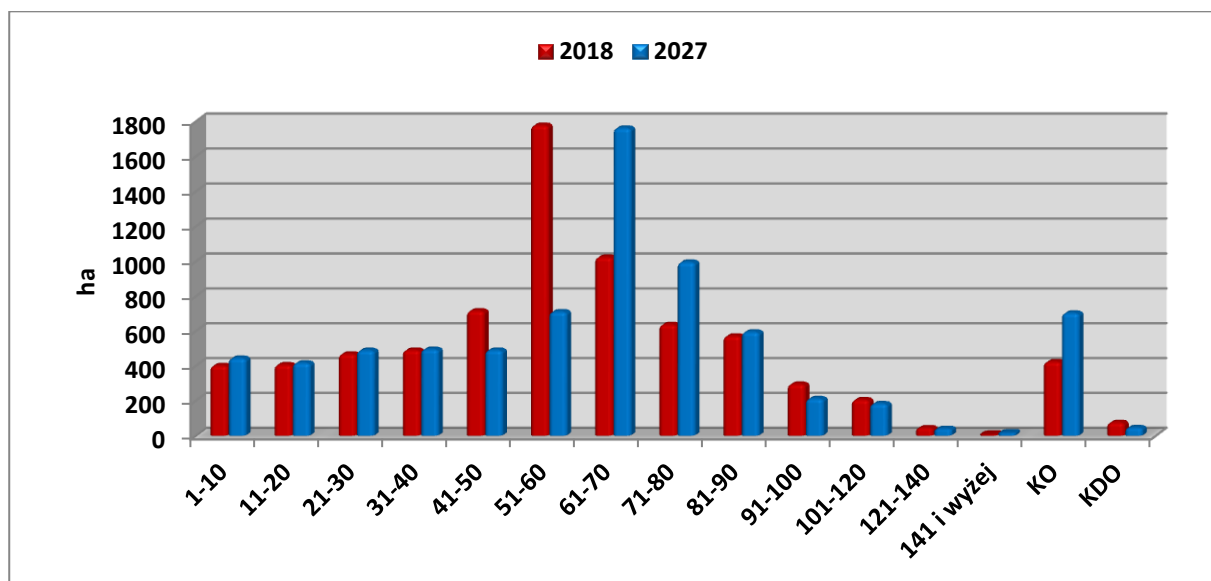
Ryc. 41 Struktura wiekowa drzewostanów z początku i na koniec obowiązywania obecnego planu.

Struktura wiekowa drzewostanów w Obrębie Ołobok:

Ryc. 42 Struktura wiekowa drzewostanów z początku i na koniec obowiązywania obecnego planu.

Struktura wiekowa drzewostanów w Obrębie Świebodzin:

Ryc. 43 Struktura wiekowa drzewostanów z początku i na koniec obowiązywania obecnego planu.

Oceniając typy drzewostanów i przyjęte orientacyjne składy gatunkowe upraw można stwierdzić, że uwzględnione zostały wszystkie lasotwórcze gatunki drzew leśnych występujące naturalnie w zasięgu Nadleśnictwa. *Plan* zaleca, by podczas planowania składów gatunkowych odnowień wziąć pod uwagę zainwentaryzowane siedliska przyrodnicze Natura 2000.

Zapisy planu urządzenia lasu przyczyniają się do ochrony różnorodności gatunkowej również poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków i przez to przyczyni się do ich zachowania.

2) Różnorodność genetyczna

W *Planie* zamieszczono wykazy i zestawienia bazy nasiennej oraz walorów genetycznych Nadleśnictwa Świebodzin, którą stanowią:

- wyłączone drzewostany nasienne,
- gospodarcze drzewostany nasienne,
- plantacje nasienne,
- uprawy pochodne,
- drzewa mateczne,
- źródła nasion.

Regionalizacja nasienna oraz zasady obrotu leśnym materiałem rozmnożeniowym, a ponadto ochrona populacji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt wpłynie pozytywnie na różnorodność genetyczną. Ponadto w celu zachowania różnorodności pozostawia się kępy starodrzewów, drzewa o nietypowym pokroju i kształcie oraz ekosystemy referencyjne.

3) Różnorodność ekosystemów

W celu zachowania różnorodności ekosystemów *Plan* zwraca uwagę m.in. na:

- wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk,
- pozostawianie w stanie naturalnym cieków, zbiorników wodnych, bagien, torfowisk, itp.,
- zachowanie olsów,
- zwiększanie udziału starych drzew w lasach, pozostawianie drzew dziuplastych,
- kształtowanie strefy ekotonowej na obrzeżach lasu,
- czynną ochronę ekosystemów łąkowych.

Realizacja planowanych zadań gospodarczych zgodnie z przedstawionymi uwagami nie tylko nie wpłynie niekorzystnie na występujące w Nadleśnictwie ekosystemy, ale powinna przyczynić się do zwiększenia ich ilości i naturalności. Zgodnie z *Planem* zaleca się unikanie użytkowania rębego w strefie bezpośrednio graniczącej z ekosystemami nieleśnymi tj. m.in. rzeka, jezioro, bagno, torfowisko, źródłisko.

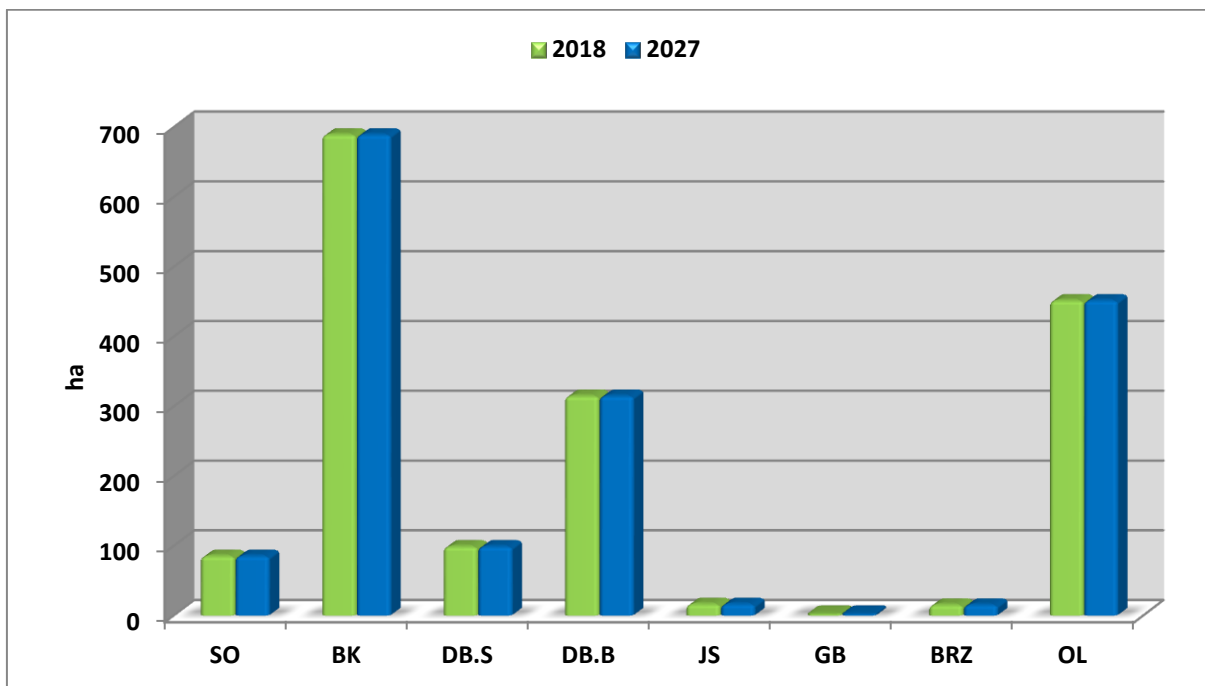
Ponadto wszystkie drzewostany, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze w stanie zachowania A zaliczono do gospodarstwa specjalnego.

• Siedliska przyrodnicze - leśne

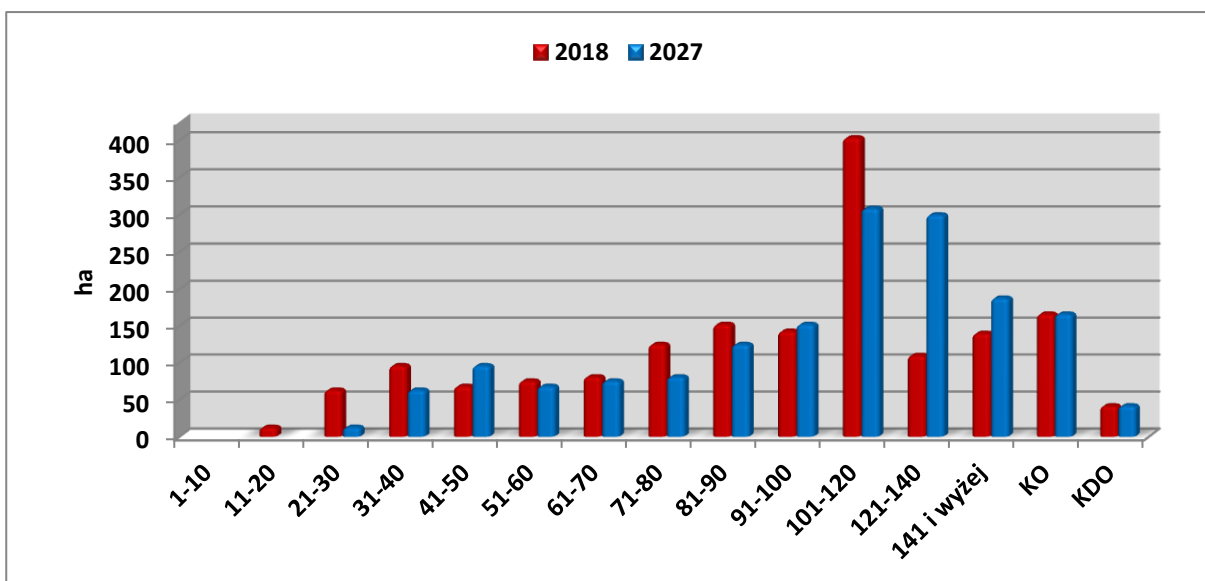
Podczas powszechnej inwentaryzacji zasobów przyrodniczych w Lasach Państwowych, obejmującej siedliska przyrodnicze oraz siedliska dzikiej fauny i flory, na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin zidentyfikowano 8 typów leśnych siedlisk przyrodniczych, szczegółowe wyniki inwentaryzacji zamieszczono w „Programie ochrony przyrody”.

Dla siedlisk przyrodniczych z I Załącznika Dyrektywy Siedliskowej, w obszarach Natura 2000 przyjęto typy drzewostanów oraz orientacyjne składy upraw na podstawie zapisów w cz. B pkt 3 protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie opracowania planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Świebodzin z dnia 22 października 2015 roku.

- **Udział gatunkowy i struktura wiekowa drzewostanów zlokalizowanych na leśnych siedliskach przyrodniczych**

Ryc. 44 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na leśnych siedliskach przyrodniczych na początku i na końcu okresu obowiązywania obecnego planu.

Ryc. 45 Struktura wiekowa drzewostanów na leśnych siedliskach przyrodniczych na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Najstarsze ponad 120 letnie drzewostany z siedliskami przyrodniczymi dwukrotnie zwiększą swój udział powierzchniowy co będzie m. in. skutkiem zaniechania cięć w najcenniejszych drzewostanach Nadleśnictwa.

Tab. 34 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania w drzewostanach, w których zinventaryzowano leśne siedliska przyrodnicze.

Lp.	Kod	Pow. ogólna siedliska	Rodzaje planowanych zadań				Brak zadań	Przewidywany wpływ
			Odnowienia	Piel. drzewostanów**	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		
			powierzchnia w ha					
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1.	9110	591,04	72,68	313,07	-	142,76	163,20	+
2.	9130	93,38	9,77	17,14	-	25,83	63,50	+
3.	9160	56,75	6,23	40,37	-	21,06	6,52	+
4.	9170	80,58	4,46	48,10	-	8,88	25,62	+
5.	9190	377,41	17,83	291,56	-	49,23	73,08	+
6.	91D0*	15,53	-	-	-	-	12,36	+
7.	91E0*	432,40	-	75,53	-	-	351,56	+
8.	91F0	33,17	-	1,08	-	-	32,09	+
Razem			110,97	786,85	-	247,76	727,93	+

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi: PIEL, CW, CP, TW, TP

+ (**plus**) – wpływ dodatni, pozytywny,

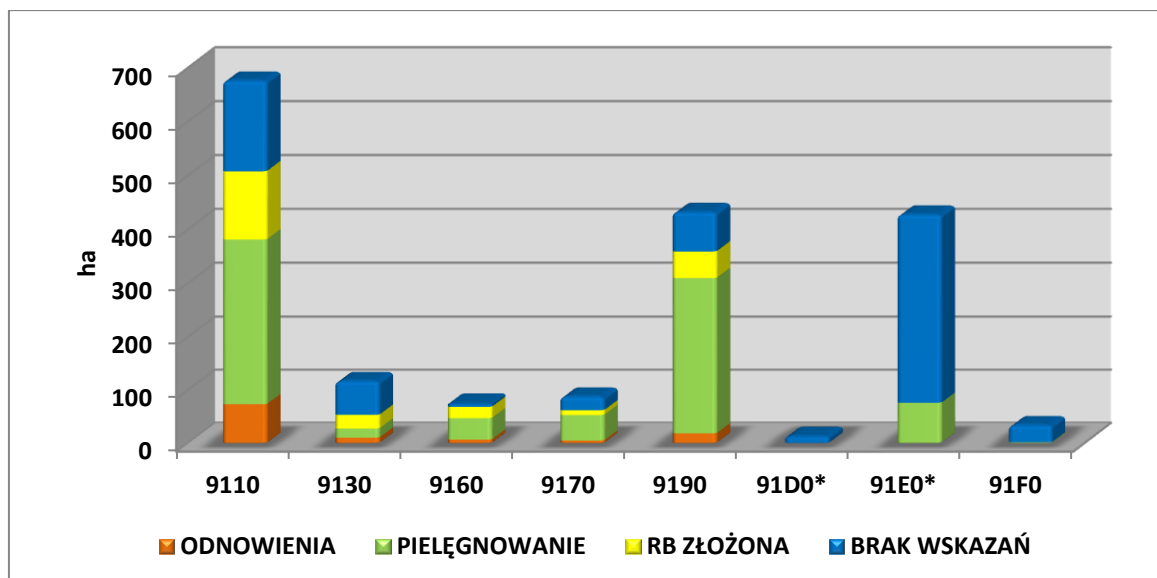
0 (**zero**) – wpływ obojętny,

- (**minus**) – wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

O wybraniu konkretnej rębni dla danego siedliska decydują :

- typy siedliskowe lasu i docelowe typy drzewostanu ustalone na Komisji Założeń Planu;
- potrzeby hodowlane;
- uzyskanie właściwego składu gatunkowego odpowiedniego do typu siedliskowego lasu, przyspieszające przywracanie naturalnego stanu siedliska oraz zachowanie trwałości lasu.

Ryc. 46 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze.

Sposób wykonania konkretnych rębni ustalany jest na etapie wykonawstwa, na podstawie Zasad Hodowli Lasu, z uwzględnieniem zapisów zawartych w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.

W analizowanym *Planie* postępowanie na siedliskach przyrodniczych zostało omówione przede wszystkim w programie ochrony przyrody.

Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych przedstawiono na mapach załączonych do programu ochrony przyrody.

Zestawienie struktury i funkcji leśnych siedlisk przyrodniczych przedstawiono w formie tabeli w programie ochrony przyrody. Podczas prac taksacyjnych nastąpiła zmiana adresów leśnych oraz powierzchni części drzewostanów, dlatego też dane te wymagały aktualizacji. *Plan* nie zawiera informacji o strukturze stanu każdego z płatów siedlisk przyrodniczych, nie jest więc możliwe wykonanie analizy przyczyn uznania stanu za nieoptymalny.

Należy zauważyć, że na podstawie *Ustawy dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko*, art. 52, pkt1 „informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko (...) powinny być (...) dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu (...).

Wnioski wynikające z analizy powierzchni zabiegów określonych dla drzewostanów z zainwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi przedstawiono poniżej.

Kwaśne buczyny (9110)

Siedlisko to charakteryzuje się dominacją buka oraz minimalnym udziałem dębu bezszypułkowego i szypułkowego. Występująca w drzewostanie sosna stanowi gatunek „obcy”. Zachowanie tego siedliska przyrodniczego we właściwym stanie ochrony (wymóg Natura 2000) polega w szczególności na zachowaniu w dobrym stanie gatunków typowych, jakim dla tego siedliska jest buk. Drzewostany bukowe wymagają konsekwentnej pielęgnacji w całym okresie życia.

Kwaśne buczyny zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 591,04 ha. Zaplanowane zadania z zakresu pielęgnacji na 313,07 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko na pewno będą miały pozytywny wpływ na jego zachowanie. Planowanie rębni na powierzchni 142,76 ha, wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanu bukowego z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia.

Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 163,20 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedliska.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni, a wykonanie cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Żyzne buczyny (9130)

W postaci naturalnej lub zbliżonej do naturalnej charakteryzują się czystym drzewostanem bukowym, ewentualnie z niewielką domieszką dębów oraz lipy. Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony wymaga stosowania podobnych zabiegów, jak przy kwaśnej buczynie.

Żyzne buczyny zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 93,38 ha. Zaplanowane zadania z zakresu pielęgnacji na 17,14 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko na pewno będą miały pozytywny wpływ na jego zachowanie. Planowanie rębni złożonej na powierzchni 25,83 ha, wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanu bukowego z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia.

Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 63,50 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Grądy subatlantycki (9160)

Grądy subatlantyckie zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 56,75 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą pielęgnowania – 40,37 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Planowanie rębni na 21,06 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia.

Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 6,52 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i rębni złożonych pozwolą polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Grądy środkowoeuropejski (9170)

Grądy środkowoeuropejskie zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 80,58 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą pielęgnowania – 48,10 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Planowanie rębni na 8,88 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia.

Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 25,62 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i rębni złożonych pozwolą polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Kwaśne dąbrowy (9190)

Siedlisko to tworzą drzewostany z panującym dębem, czasem z udziałem buka, brzozy i sosny, o ubogim runie z dominacją gatunków borowych.

Kwaśne dąbrowy zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 377,41 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą pielęgnacji – 291,56 ha powierzchni drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko. Planowanie rębni na 49,23 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia i przebudowy drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia.

Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 73,08 ha drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji pozwolą polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Bory i lasy bagienne (91D0)

Siedlisko o znaczeniu priorytetowym zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 15,53 ha. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono drzewostan na powierzchni 12,76 ha. Pozostały obszar obejmuje bagna i sukcesje.

Taki sposób ujęcia w *Planie* nie będzie miał wpływu na stan zachowania tego siedliska.

Łęgi olszowe, olszowo- jesionowe i jesionowe (91E0)

Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym, związane z przepływem wody, umiejscowione wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, jak również związane z wypływem wód podziemnych (źródłiskowe lasy olszowe). Drzewostan tworzy przeważnie olsza, niekiedy z udziałem jesionu. Inwentaryzacja przeprowadzona w lasach niekiedy błędnie zaliczała do tego siedliska drzewostany olchowe położone w bezodpływowych obniżeniach terenu w sporym oddaleniu od cieków wodnych, dlatego też mogą wystąpić spore różnice w rzeczywistej ilości i powierzchni tego siedliska.

W warunkach Nadleśnictwa łęgi zidentyfikowano na łącznej powierzchni 432,40 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą pielęgnacji drzewostanów – 75,53 ha powierzchni drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko.

Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 351,56 ha drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko. Pozostały obszar obejmuje bagna i sukcesje.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0)

Siedlisko przyrodnicze zbliżone do grądu, okresowo zalewane w dolinach wielkich rzek lub położone w wilgotnych zagłębieniach poza dolinami rzecznyymi. Drzewostan najczęściej tworzy dąb, rzadziej jesion oraz wiąz.

W warunkach Nadleśnictwa łęgi zidentyfikowano w drzewostanach na łącznej powierzchni 33,17 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą pielęgnacji – 1,08 ha powierzchni drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko.

Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 32,09 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

• Siedliska przyrodnicze - nieleśne

Podczas inwentaryzacji zasobów przyrodniczych w Lasach Państwowych zidentyfikowano na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin 4 typy nieleśnych siedlisk przyrodniczych. Dokładną lokalizację oraz parametry wynikające z inwentaryzacji zamieszczono w programie ochrony przyrody.

W programie znalazły się również ramowe wskazania dotyczące ochrony tych siedlisk. Ogólnie można stwierdzić, że skupiają się one głównie wokół zachowania ich naturalnego charakteru. Planowane zabiegi gospodarcze tj. cięcia pielęgnacyjne i rębne w drzewostanach położonych w sąsiedztwie nieleśnych siedlisk przyrodniczych nie powinny negatywnie wpłynąć na ich stan zachowania.

• Grunty do naturalnej sukcesji

W *Planie* do naturalnej sukcesji przeznaczono 15 wydzielen o łącznej powierzchni 17,02 ha. Są to głównie grunty na siedliskach bagiennych i wilgotnych, jak również ekosystemy referencyjne. Tereny te stanowią obszary istotne dla zachowania różnorodności biologicznej.

4.1.2. Oddziaływanie na ludzi.

Plan urządzenia lasu nie zawiera propozycji zadań mających znaczący wpływ na zdrowie i życie ludzi. Zapisy *Planu*, a w szczególności programu ochrony przyrody, mogą być przydatne w celu projektowania miejsc turystyczno – rekreacyjnych, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, oznaczania osobliwości przyrodniczych, edukacji przyrodniczo-leśnej, itp.

4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.

Tab. 35 Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na gatunki zwierząt chronionych występujące lub zaobserwowane na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin – (dane na podstawie waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa, dokumentacji dla rezerwatów oraz materiałów do planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000)

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba stwierdzeń ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie*	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
				Ilość ogółem							
BEZKRĘGOWCE											
1.	<i>Hirudo medicinalis</i>	Pijawka lekarska		T							brak
OWADY											
1.	<i>Lucanus cervus</i>	Jelonek rogacz	1			1			1		0
2.	<i>Cerambyx scopolii</i>	Kozioróg bukowiec									0
3.	<i>Formica polyctena</i>	Mrówka ćmawa	X **								0
4.	<i>Formica rufa</i>	Mrówka rudnica	X **								0
5.	<i>Cerambyx cerdo</i>	Kozioróg dębosz									0
6.	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek									0
7.	<i>Carabus coriaceus</i>	Biegacz skórzasty	X **								0

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba stwierdzeń ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie*	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
				Ilość ogółem							
8.	<i>Carabus intricatus</i>	Biegacz pomarszczony	X **								0
RYBY											
1.	<i>Cobitis taenia</i>	Koza pospolita		T							brak
2.	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz		T							brak
3.	<i>Rhodeus amarus</i>	Różanka		T							brak
PŁAZY											
1.	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	X**	T							brak
2.	<i>Rana lessonae</i>	Żaba jeziorkowa	X**	T							brak
3.	<i>Rana esculenta</i>	Żaba wodna	X**	T							brak
4.	<i>Rana temporaria</i>	Żaba trawna	X**	T							brak
5.	<i>Rana ridibunda</i>	Żaba śmieszka	X**	T							brak
6.	<i>Rana arvalis</i>	Żaba moczarowa	X**	T							brak
7.	<i>Hyla arborea</i>	Rzekotka drzewna	X**								0
8.	<i>Pelobates fuscus</i>	Grzebiuszka ziemna	X**								0
9.	<i>Bufo bufo</i>	Ropucha szara	X**								0
10.	<i>Epidalea calamita</i>	Ropucha paskówka	X**								0
11.	<i>Pseudepidalea viridis</i>	Ropucha zielona	X**								0
12.	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Traszka zwyczajna	X**	T							brak
13.	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta	X**	T							brak
GADY											
1.	<i>Lacerta vivipara</i>	Jaszczurka żyworodna	X**								0
2.	<i>Lacerta agilis</i>	Jaszczurka zwinka	X**								0
3.	<i>Natrix natrix</i>	Zaskroniec zwyczajny	X**								0
4.	<i>Anguis fragilis</i>	Padalec zwyczajny	X**								0
PTAKI											
1.	<i>Acrocephalus</i>	Trzciniak		T							brak
2.	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł	X**								0
3.	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy		T							brak
4.	<i>Cygnus olor</i>	Łabędź niemy		T							brak
5.	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy		T							brak
6.	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	X**								0
7.	<i>Grus grus</i>	Żuraw	X**								0
8.	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	2							2	0
9.	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek	X**								0
10.	<i>Lullula arborea</i>	Lerka	X**								0
11.	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	1							1	0
12.	<i>Podiceps cristatus</i>	Perkoz dwuczuby		T							brak
13.	<i>Tyto alba</i>	Płomykówka		T							brak
14.	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk		T							brak
15.	<i>Asio otus</i>	Uszatka	X**								0
16.	<i>Streptopelia decaocto</i>	Sierpówka	X**								0

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba stwierdzeń ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie*	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
				Ilość ogółem							
17.	<i>Falco tinunculus</i>	Pustułka		T							brak
18.	<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos		T							brak
19.	<i>Podiceps ruficollis</i>	Perkozek		T							brak
20.	<i>Podiceps grisegena</i>	Perkoz rdzawoszyi		T							brak
21.	<i>Larus ridibundus</i>	Mewa śmieszka		T							brak
22.	<i>Larus canus</i>	Mewa siwa		T							brak
23.	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka	X**								0
24.	<i>Picus viridis</i>	Dzięcioł zielony	X**								0
25.	<i>Crex crex</i>	Derkacz		T							brak
26.	<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka		T							brak
27.	<i>Circus circus</i>	Błotniak zbożowy		T							brak
28.	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad	X**								0
29.	<i>Locustella naevia</i>	Świerszczak	X**								0
30.	<i>Galinula chloropus</i>	Kokoszka wodna		T							brak
31.	<i>Accipiter gentilis</i>	Jastrząb	X**								0
32.	<i>Coccythraustes</i>	Grubodziób	X**								0
33.	<i>Turdus merula</i>	Kos	X**								0
34.	<i>Cuculus canorus</i>	Kukułka	X**								0
35.	<i>Strix aluco</i>	Puszczyk	X**								0
36.	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk		T							brak
37.	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały		T							brak
38.	<i>Remiz pendulinus</i>	Remiz		T							brak
39.	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek		T							brak
40.	<i>Fringilla coelebs</i>	Zięba	X**								0
41.	<i>Accipiter nisus</i>	Krogulec	X**								0
42.	<i>Buteo buteo</i>	Myszołów	X**								0
43.	<i>Dendrocopos major</i>	Dzięcioł duży	X**								0
44.	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni	X**								0
45.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Strzyżyk	X**								0
46.	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	X**								0
47.	<i>Erithacus rubecula</i>	Rudzik	X**								0
48.	<i>Turdus philomelos</i>	Śpiewak	X**								0
49.	<i>Sylvia atricapilla</i>	Kapturka	X**								0
50.	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Świstunka leśna	X**								0
51.	<i>Phylloscopus collybita</i>	Pierwiosnek	X**								0
52.	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Piecuszek	X**								0
53.	<i>Regulus regulus</i>	Mysikrólik	X**								0
54.	<i>Regulus ignicapilla</i>	Zniczek	X**								0
55.	<i>Lophophanes cristatus</i>	Czubatka	X**								0
56.	<i>Periparus ater</i>	Sosnowka	X**								0
57.	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Modraszka	X**								0
58.	<i>Parus major</i>	Bogatka	X**								0
59.	<i>Sitta europaea</i>	Kowalik	X**								0

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba stwierdzeń ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie*	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
				Ilość ogółem							
60.	<i>Certhia familiaris</i>	Pelzacz leśny	X**								0
61.	<i>Certhia brachydactyla</i>	Pelzacz ogrodowy	X**								0
62.	<i>Oriolus oriolus</i>	Wilga	X**								0
63.	<i>Garrulus glandarius</i>	Sójka	X**								0
64.	<i>Corvus corax</i>	Kruk	X**								0
65.	<i>Sturnus vulgaris</i>	Szpak	X**								0
66.	<i>Corvus monedula</i>	Kawka	X**								0
67.	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Gil	X**								0
68.	<i>Columba oenas</i>	Siniak	X**								0
69.	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy	1							1	0
70.	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna	X**								0
71.	<i>Streptopelia turtur</i>	Turkawka	X**								0
72.	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	X**								0
73.	<i>Sylvia curruca</i>	Piegża	X**								0
74.	<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik	X**								0
75.	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka	X**								0
76.	<i>Aythya nyroca</i>	Podgorzałka		T							brak
77.	<i>Athene noctua</i>	Pójdźka	X**								0
78.	<i>Ardea cinerea</i>	Czapla siwa		T							brak
79.	<i>Podiceps nigricollis</i>	Zausznik		T							brak
80.	<i>Melanitta fusca</i>	Uhła		T							brak
81.	<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała	X**								0
82.	<i>Jynx torquilla</i>	Krętogłów	X**								0
83.	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Kormoran		T							brak
84.	<i>Dendrocopos minor</i>	Dzięciołek	X**								0
85.	<i>Sylvia atricapilla</i>	Kapturka	X**								0
86.	<i>Turdus philomelos</i>	Śpiewak	X**								0
87.	<i>Turdus iliacus</i>	Drożdżik	X**								0
88.	<i>Turdus viscivorus</i>	Paszkot	X**								0
89.	<i>Pandion haliaetus</i>	Rybołów	X**								0
90.	<i>Mergus serraor</i>	Szlachar		T							brak
SSAKI											
1.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski	6							6	0
2.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	1	T							0
3.	<i>Mustela erminea</i>	Gronostaj	X**								0
4.	<i>Mustela nivalis</i>	Łasica	X**								0
5.	<i>Myotis bechsteinii</i>	Nocek Bechsteina	X**								0
6.	<i>Myotis dasycneme</i>	Nocek łydkowłosy	X**								0
7.	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży	X**								0
8.	<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek zachodni	X**								0
9.	<i>Sorex araneus</i>	Ryjówka aksamitna	X**								0
10.	<i>Sorex minutus</i>	Ryjówka malutka	X**								0
11.	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wiewiórka	X**								0
12.	<i>Erinaceus europaeus</i>	Jeż zachodni	X**								0

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba stwierdzeń ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie*	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
				Ilość ogółem							
13.	<i>Plecotus auritus</i>	Gacek brunatny	X**								0
14.	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Karlik drobny	X**								0
15.	<i>Eptesicus serotinus</i>	Mroczek późny	X**								0
16.	<i>Myotis daubentonii</i>	Nocek rudy	X**								0
17.	<i>Myotis nattereri</i>	Nocek Natterera	X**								0
18.	<i>Myotis mystacinus</i>	Nocek wąsatek	X**								0

¹⁾ + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

*pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi: PIEL, CW, CP, TW, TP; T – tak;

X** lokalizacja i liczba stanowisk nieokreślone, prawdopodobne występowanie i potencjalne stanowiska na podstawie preferencji środowiskowych gatunku.

Analizę wpływu zapisów *Planu* na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w miejscu orientacyjnej lokalizacji.

Przewidywany „brak” wpływu odnosi się do gatunków zinwentaryzowanych w wydzieleniach gruntów nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań.

Wpływ obojętny „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie cięcia pielęgnacyjne i cięcia rębne, nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji.

Wpływ dodatni „+” przypisano gatunkom, dla których jest informacja o ich lokalizacji; zaplanowano wskazanie o nie podjęciu działań gospodarczych co przyczyni się do polepszenia stanu ochrony siedlisk tych gatunków lub wskazania gospodarcze mają charakter ochrony czynnej – siedliskotwórczej.

Rozplanowanie poszczególnych działań gospodarczych na cały obszar Nadleśnictwa, a więc brak tak czasowej, jak i powierzchniowej koncentracji czynności gospodarczych w jednym miejscu, powoduje rozproszenie ryzyka negatywnego oddziaływania na siedliska i populacje zwierząt. Zaplanowane w poszczególnych pododdziałach czynności mają stosunkowo niewielki wpływ na populacje gatunków związanych z lasem. Prace związane z wykonaniem powyższych zabiegów trwają w konkretnym wydzieleniu najwyżej kilka do kilkunastu dni (okres uzależniony od rodzaju wykonywanej pracy oraz zastosowanej technologii prac). Sprzyja to także utrzymaniu populacji gatunków związanych z lasami. Mimo możliwego niekorzystnego wpływu zabiegów na pojedyncze stanowiska cennych gatunków, plan urządzenia lasu nie oddziałuje długookresowo negatywnie na stan całych populacji chronionych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk.

Plan urządzenia lasu nie zajmuje się planowaniem zabiegów gospodarczych na gruntach nieleśnych, tj. m. in. jeziorach, bagnach, użytkach ekologicznych, rolach, pastwiskach i zabudowaniach

Przewidywane rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planowanych zabiegów gospodarczych, zawarto w dalszym rozdziale *Prognozy*.

Zagadnienia ochrony zwierząt ujęto również w programie ochrony przyrody, gdzie przedstawiono zalecenia dla Nadleśnictwa związane m.in. z zachowaniem bogactwa gatunkowego. Spośród nich można wymienić:

- Należy przestrzegać obowiązujących regulacji prawnych obowiązujących w strefach ochrony całorocznej i okresowej (strefy ochronne wokół gniazd);

- Zabiegi gospodarcze, nie powodujące istotnych zmian w strefie ochrony okresowej należy wykonywać w okresie zimowym;

-Pozostawiać drzewa stanowiące potencjalne miejsca gniazdowania ptaków lub przebywania ssaków. Podejmować działania w celu rozwieszenia skrzynek lęgowych dla ptaków oraz schronów dla nietoperzy. Schrony dla nietoperzy należy koncentrować na skraju lasu, oraz w pobliżu skraju bagien, zrębów i upraw.

Taki sposób postępowania przyczyni się do ochrony potencjalnych miejsc bytowania różnych cennych gatunków zwierząt.

4.1.4. Oddziaływanie na grzyby i rośliny, w szczególności na gatunki chronione.

Analizę wpływu zapisów *Planu* na grzyby oraz rośliny chronione wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wydzieleniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Tab. 36 Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na grzyby i rośliny chronione, co do których odnotowano dokładną lokalizację – (dane w oparciu o waloryzację przyrodniczą nadleśnictwa)

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba wydzieleni							Przewidywany wpływ ¹⁾	
			Liczba wyłączeń ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie*	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		Brak wskazań
GRZYBY ZLICZENIZOWANE (POROSTY)											
1.	<i>Cladonia sp.</i>	Chrobotek	X							0	
2.	<i>Cetraria islandica</i>	Plucnica islandzka	2				2			0	
GRZYBY WIELKOOWOCNIKOWE											
1.	<i>Hericium coralloides</i>	Soplówka bukowa	3				1		2	0	
2.	<i>Hericium erinaceum</i>	Soplówka jeżowata								0	
MCHY											
1.	<i>Sphagnum sp.</i>	Torfowce sp.	X							0	
2.	<i>Hylocomium splendens</i>	Gajnik lśniący	X							0	
3.	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	X							0	
4.	<i>Pleurozium schreberi</i>	Rokietnik pospolity	X							0	
5.	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	X							0	
6.	<i>Scleropodium purum</i>	Brodawkowiec czysty	X							0	
7.	<i>Dicranum sp.</i>	Widłoząb sp.	X							0	
PAPROTNIKI											
1.	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	27				17	3	6	1	0

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba wydzieleni							Przewidywany wpływ ¹⁾	
			Liczba wyłączeń ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie*	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		Brak wskazań
2.	<i>Lycopodium clavatum</i>	Widłak goździsty	73			3	48	8	9	5	0
3.	<i>Diphasiastrum</i>	Widłak spłaszczony	1					1			0
4.	<i>Ophioglossum vulgatum</i>	Nasiężrzył pospolity	2	T						1	0
NASIENNE											
1.	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	3	T							brak
2.	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	3	T							brak
3.	<i>Carlina acaulis</i>	Dziewięciśli bezłodygowy	1						1		0
4.	<i>Listera ovata</i>	Listera jajowata	4	T			1			2	0
5.	<i>Helichrysum arenarium</i>	Kocanki piaskowe	5	T			4				0
6.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	1				1				0
7.	<i>Primula veris</i>	Pierwiosnka lekarska	2				1			1	0
8.	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	6				4			2	0
9.	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	1	T							brak
10.	<i>Platanthera bifolia</i>	Podkolan biały	1				1				0
11.	<i>Rhynchospora alba</i>	Przygiełka biała	1	T							brak
12.	<i>Cephalanthera rubra</i>	Buławnik czerwony	1							1	0
13.	<i>Sorbus torminalis</i>	Jarząb brekinia	1						1		0
14.	<i>Pyrola sp.</i>	Gruszczyca sp.	1				1				0
15.	<i>Orchis sp.</i>	Storczyk sp.	2				1			1	0
16.	<i>Hepatica nobilis</i>	Przylaszczka pospolita	1							1	0

¹⁾ + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

*pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi: PIEL, CW, CP, TW, TP

T – tak;

X – powszechne na gruntach Nadleśnictwa.

Symbol „brak” odnosi się do gatunków zinwentaryzowanych w wydzieleniach leśnych, w których nie planuje się działań gospodarczych oraz do stanowisk na gruntach nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań.

Symbol „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie cięcia pielęgnacyjne i cięcia rębne nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji.

Wpływ dodatni „+” przypisano gatunkom, dla których działania w ramach *Planu* określić można jako ochronę czynną – siedliskotwórczą.

Przewidywane rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planowanych zabiegów gospodarczych, zawarto w dalszym rozdziale *Prognozy*.

Zagadnienia ochrony roślin ujęto również w programie ochrony przyrody, gdzie przedstawiono zalecenia dla Nadleśnictwa związane m.in. z zachowaniem różnorodności ekosystemów. Spośród nich można wymienić:

- Propagowanie wymienionych gatunków roślin, ich wymagań ekologicznych, stwierdzonych stanowisk wśród pracowników służby leśnej w nadleśnictwie.

- Regularne monitorowanie stanowisk najcenniejszych i zagrożonych roślin na terenie nadleśnictwa oraz śledzenie rozwoju ich populacji.

- Wykonywanie jakichkolwiek zabiegów pielęgnacyjnych tak, by nie szkodziły one cennym elementom miejscowej flory. Należy stosować zasadę oszczędzania wszystkich osobników gatunków cennych na stanowiskach naturalnych.

Podczas projektowania szlaków zrywkowych (ciągów technologicznych) na etapie sporządzania szacunków brakarskich należy uwzględnić wszystkie elementy związane z ochroną przyrody. Stanowiska gatunków cennych zaznacza się na szkicu powierzchni manipulacyjnej objętej pozyskaniem i zrywką drewna. Przy użytkowaniu rębny pozostawia się biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu. Taki sposób przygotowywania powierzchni pozwoli ochronić nie tylko te gatunki, których stanowiska są znane i opisane w programie ochrony przyrody, ale przyczyni się również do zachowania nowych stanowisk roślin.

4.1.5. Oddziaływanie na wodę.

Jednym z podstawowych czynników decydujących o trwałości lasów, pozostających w zakresie wpływu *Planu* na gospodarkę leśną, jest ograniczenie procesów degradacji stosunków wodnych w lasach.

Kategorię ochronności podano w opisach taksacyjnych i zaznaczono na odpowiednich mapach tematycznych.

• W *Planie*, w drzewostanach położonych bezpośrednio przy ciekach i zbiornikach wodnych, w których istnieją warunki do odnowienia naturalnego, planowano rębnie złożone, natomiast na słabszych siedliskach, podczas stosowania rębni zupełnej, zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego.

Ponadto w Programie Ochrony Przyrody zaleca się:

• Poprawę stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa poprzez:

- utrzymanie naturalnego poziomu wód gruntowych;

- niepogarszanie lub ewentualne na miarę możliwości poprawianie stosunków wodnych na odwodnionych torfowiskach;

- utrzymywanie naturalnego charakteru brzegów bagien, jezior, cieków, rzek;

- zachowanie istniejących torfowisk i mokradeł.

• Wokół bagien, źródeł, wycieków i wysięków wód podziemnych oraz miejsc poboru wody przeznaczonej do spożycia zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego.

• Wyłączenie z użytkowania rębny drzewostanów na zabagnionych, trudno dostępnych siedliskach BMb, LMb oraz niektórych Ol, OIJ, Lł.

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Świebodzin nie zlokalizowano ujęć wody i stref ochronnych tych ujęć. Zadania z zakresu gospodarki leśnej określone przez *Plan* nie mają bezpośredniego wpływu na Zbiornik Wód Podziemnych nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska”.

4.1.6. Oddziaływanie na powietrze.

Rodzaj planowanych czynności i zadań gospodarczych ujętych w *Planie* pozwala stwierdzić, że dokument ten nie będzie miał znaczącego wpływu na powietrze. Najprawdopodobniej z uwagi na rosnącą stale zasobność drzewostanów N-ctwa wynikającą m. in. ze sposobu zagospodarowania zgodnie z planem urządzenia lasu wpływ ten będzie pozytywny.

4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Plan nie zawiera propozycji zadań gospodarczych mogących wpłynąć na przekształcenie rzeźby terenu oraz na zmianę powierzchniowych utworów geologicznych. Ponadto jednym z podstawowych czynników decydujących o trwałości lasów, pozostających w zakresie wpływu *Planu* na gospodarkę leśną, jest ograniczenie procesów degradacji gleb w lasach.

Kategorię ochronności podano w opisach taksacyjnych i zaznaczono na odpowiednich mapach tematycznych.

4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz.

Krajobraz leśny jest przestrzennym układem elementów przyrodniczych takich jak: roślinność (drzewa, krzewy, runo), rzeźba terenu, wody powierzchniowe oraz elementów będących wynikiem działalności człowieka: drogi, szlaki zrywkowe, linie energetyczne, infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, obiekty kultu religijnego, pomniki historii itp.

O walorach estetyczno-krajobrazowych lasu decydują: przebieg granicy polno-leśnej, różnicowanie architektury wnętrza lasu, występowanie cieków i zbiorników wodnych, cenne gatunki roślin i zwierząt.

Wpływ *Planu* na krajobraz przejawia się głównie w kształtowaniu przestrzeni przyrodniczej poprzez sporządzenie wykazu cięć użytków rębnych na najbliższe 10-lecie, a zwłaszcza w wyborze drzewostanów do wycięcia zrębami zupełnymi. W celu podniesienia estetyki powierzchni zrębowych podczas wykonywania planu cięć kierowano się postulatami zawartymi w Zasadach hodowli lasu (2012), w tym wytycznymi w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Postulaty te zawarto również w programie ochrony przyrody.

Stosowanie zrębów zupełnych wynika z charakteru drzewostanu objętego użytkowaniem rębny i dotyczy:

- drzewostanów przewidzianych do odnowienia gatunkami światłożądnymi, głównie na siedliskach borowych oraz olsach;
- drzewostanów, których natychmiastowe wycięcie podyktowane jest względami sanitarnymi.

W celu urozmaicenia przebiegu działek zrębowych wykorzystano naturalne granice wyłączeń taksacyjnych, takich jak drogi leśne, rowy, itp. W drzewostanach użytkowanych rębiami zupełnymi planowano do pozyskania 95% miąższości. W trakcie wykonawstwa prac pozostawia się resztę starodrzewu wraz z niższymi warstwami lasu (ok. 5%) w formie kęp lub grup drzew do naturalnej śmierci. W Programie Ochrony Przyrody zwraca się uwagę na kształtowanie strefy ekotonowej. W związku z powyższym zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego w bezpośrednim sąsiedztwie użytków rolnych, ważniejszych dróg publicznych, bagien, zbiorników i cieków. Ponadto należy dążyć do tego, aby strefy ekotonowe były maksymalnie wypełnione przez roślinność zielną, krzewy i drzewa w układzie pionowym i poziomym.

Do poprawy atrakcyjności krajobrazowej przyczyniają się także prace związane z dostosowaniem drzewostanów do warunków siedliskowych. Przebudowa litych drzewostanów

iglastych na lasy mieszane lub liściaste, urozmaicone pod względem składu gatunkowego, ma pozytywny wpływ na walory krajobrazowe.

Realizacja użytkowania rębego ma ponadto bezpośredni wpływ na strukturę wiekowo-przestrzenną. Planowane rozmieszczenie cięć przyczyni się do urozmaicenia kompleksów leśnych, dzięki czemu ograniczy się powstawanie monokultur jednowiekowych i jednogatunkowych.

4.1.9. Oddziaływanie na klimat.

Zaplanowane czynności i zadania gospodarcze ujęte w *Planie* nie będą miały znaczącego oddziaływania na klimat. Jednym z celów prowadzenia gospodarki leśnej jest zachowanie lasów i korzystnego ich wpływu na klimat. Najprawdopodobniej stałe powiększanie się zasobności drzewostanów N-ctwa wynikające m.in. ze sposobu zagospodarowania lasu przewidzianego w *Planie* oraz bieżący roczny przyrost miąższości mają pozytywny wpływ na klimat z uwagi na wiązanie dwutlenku węgla.

4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

Jednym z podstawowych zadań planu urządzenia lasu jest kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzonej jednostce, dzięki optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz ustalaniu możliwości lokalizacji cięć rębnych w wielkości przyjętej za optymalną. Tak prowadzona gospodarka leśna powinna pozostawić zasoby leśne dla przyszłych pokoleń w stanie optymalnym.

Na tej podstawie można przyjąć, że plan urządzenia lasu ma pozytywny wpływ na kształtowanie się zasobów naturalnych.

4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

Na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin występują następujące dobra kultury materialnej:

- drzewostany o charakterze parkowym;
- miejsca historyczne;
- miejsca pamięci;
- pomniki;
- cmentarze i mogiły;
- obiekty militarne;
- grodziska.

Tab. 37 Wykaz drzewostanów o charakterze parkowym

Lp.	I-ctwo; oddział	Pow. [ha]	Opis ogólny, gatunki, walory	Zabiegi
1.	Bukowiec 55 j	1,12	Drzewostan wykształcony na siedlisku Lśw, o składzie: 4Lp 120 lat, 3Bk 160 lat, 2Db sz 160 lat, 1Db cz 120 lat.	Brak wskazówek
2.	Bucze 320 c	2,07	Drzewostan wykształcony na siedlisku Lśw, o składzie: 7 So 115 lat, 1 Db sz 115 lat 1 Św 115 lat, 1 Db sz 82 lata. Występowanie kasztana jadalnego.	Brak wskazówek
3.	Bucze 320 d	1,17	Drzewostan wykształcony na siedlisku LMśw, o składzie: 7 Db sz 115 lat, 3 Db sz 82 lata. Występowanie kasztana jadalnego.	Brak wskazówek
4.	Bucze 339 p	2,50	Zespół pałacowo – parkowy wpisany do rejestru zabytków.	Brak wskazówek
5.	Bucze 339 r	0,37	Zespół pałacowo – parkowy wpisany do rejestru zabytków.	Brak wskazówek
6.	Bucze 339 s	0,42	Zespół pałacowo – parkowy wpisany do rejestru zabytków.	Brak wskazówek
7.	Chociule 320 a	2,95	Siedlisko Lśw, drzewostan 110 – letni z Dg, So, Db cz, Md, Św, Wz 150 lat. Występowanie kasztana jadalnego.	Brak wskazówek
Razem		10,60		

Tab. 38 Wykaz obiektów kultury materialnej

Lp.	Nazwa obiektu	I-ctwo oddz.	Ogólny opis obiektu, rok powstania, walory	Uwagi
1	Wieża	Bucze 340 a	Wieża z 1880 roku	
2	Miejsce pamięci	Dolina 162 i; 188 c	Tablica pamiątkowa – miejsce wypadku helikoptera US ARMY w 2001 roku	
3	Grodzisko	Dolina 13 c	Grodzisko z XIII-XIV w., osada (kultura łużycka)	Rejestr zabytków L-25/C
4	Stanowisko archeologiczne	Dolina 13 g, h	Cmentarz historyczny, osada	AZP 53-12
5	Cmentarz	Bucze 320 b		
6	Grodzisko	Krzczkowo 256 i	Grodzisko Niesulice	Rejestr zabytków L-8/C
7	Miejsce pamięci	Myszęcín 314 f	Cmentarz ofiar karnego obozu pracy „Bratz” z okresu II wojny światowej	
8	Grodzisko	Niedźwiedź 121 a, b	Osada obronna na wyspie na Jeziorze Niesłysz	Rejestr zabytków L-87/C
9	Stanowisko archeologiczne	Niedźwiedź 121 c, d	Ślady osadnictwa na wyspie na Jeziorze Niesłysz	AZP 55-13/16
10	Kurhany	Ołobok 96 b	Cmentarzysko kurhanowe	AZP 56-13/3
11	Stanowisko archeologiczne	Łągów 58 f;	Cmentarzysko (kultura łużycka)	AZP 52-12/4
12	Stanowisko archeologiczne	Łągów 87 j, k	Osada wczesnośredniowieczna	AZP 53-12/5
13	Stanowisko archeologiczne	Dolina 10 g	Cmentarzysko (kultura łużycka)	AZP 53-12/8
14	Stanowisko archeologiczne	Dolina 12 c		
15	Obiekt militarny	Dolina 219 j	Bunkry	
16	Obiekt militarny	Bucze 333 f; 337 a	Bunkry	
17	Drzewostan parkowy	Bucze 339 p, r, s	Fragment zespołu pałacowo - parkowego	Rejestr zabytków L-421/A
18	Cmentarz	Niedźwiedź 53 n	W cz. NE cmentarz historyczny	
19	Obiekt militarny	Chociule 229 f; 308 j	Bunkier	
20	Obiekt militarny	Międzylesie 275 a; 289 o; 301 n	Bunkier	
21	Grodzisko	Myszęcín 328 c		AZP 55-15
22	Stanowisko archeologiczne	Jordanowo 12 d	Cmentarzysko (kultura łużycka)	AZP 53-14/23
23	Stanowisko archeologiczne	Jordanowo 13 w, x; 14 h; 82 g; 86 r		
24	Miejsce pamięci	Lubrza 117 a	Głaz upamiętniający 50 – lecie KŁ „Knieja”	
25	Obiekt militarny	Staropole 17 g; 19 o; 22 c; 29 f; 30 g; 31 c; 4 a; 6 a, b, j; 7 s; 8 k	Bunkry	Rejestr zabytków L-460/A
26	Stanowisko archeologiczne	Staropole 19 a; 31 i		
27	Obiekt militarny	Staropole 23 k; 3 d; 31 d; 4 i; 56 d; 6 d; 7 a	Bunkry	
28	Obiekt militarny	Staropole 25 a; 30 k	Obiekt hydrotechniczny	Rejestr zabytków L-460/A
29	Obiekt militarny	Staropole 4 f; 5 f	Zapora przeciwpancerna „Zęby smoka”	Rejestr zabytków L-460/A
30	Obiekt militarny	Staropole 7 m	Obiekt bojowy	Rejestr zabytków L-460/A
31	Stanowisko archeologiczne	Krzczkowo 232 d	Cmentarzysko wczesnośredniowieczne	AZP 55-13/15
32	Obiekt militarny	Krzczkowo 337 g, t	Bunkry	

Na etapie wykonania należy pozostawić te miejsca w stanie nienaruszonym. Przy stanowiskach w drzewostanach, w których zaplanowano zabiegi gospodarcze wskazane jest zachować szczególną ostrożność podczas prowadzenia prac, pozostawiając kępę starodrzewu z obiektem bez zabiegu. Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów oraz rębnie nie mają wpływu na stan i zachowanie cennych zasobów kultury materialnej. Czynności związane z przeprowadzeniem użytkowania rębego mogą wpływać negatywnie naruszając pokrywą gleby. W dalszym rozdziale Prognozy podano rozwiązania mające na celu ograniczenie wpływu planowanych zadań gospodarczych zawartych w *Planie*.

Krótką charakterystykę powyższych miejsc, szczegółowe dane w zakresie ich ochrony zamieszczono w programie ochrony przyrody oraz zaznaczono wyżej wymienione obiekty na odpowiednich mapach tematycznych, co przyczyni się do utrwalenia wiedzy o występowaniu tego rodzaju dziedzictwa kulturowego na gruntach Nadleśnictwa.

4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko.

Syntetyczne zebranie ocen cząstkowych określonych dla poszczególnych elementów zawarte w poprzednich rozdziałach, pozwala na zbiorcze zestawienie wyników i dokonanie ogólnej oceny przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko. Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie wynika wprost ze średniej ocen cząstkowych, ale jest subiektywną oceną popartą wiedzą ekspercką autora Prognozy.

Macierz oddziaływania planu urzędzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa zawarta jest w tabeli A części tabelarycznej prognozy.

Ogólna analiza oddziaływania ustaleń *Planu* pozwala stwierdzić, że **nie wpływa on znacząco negatywnie na środowisko** i poszczególne jego elementy, a bardzo prawdopodobne jest że w wielu aspektach tego środowiska wpływ ten musi być i będzie korzystny. Niektóre planowane zadania mogą w trakcie realizacji oddziaływać okresowo negatywnie, krótkoterminowo i w tych przypadkach zaproponowano sposoby wyeliminowania lub ograniczenia tego rodzaju wpływu. Jednak oddziaływanie łączne planowanych zadań gospodarczych nie będzie negatywne dla któregośkolwiek elementu środowiska.

4.2. Oddziaływanie *Planu* na specjalne obszary ochrony siedlisk.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin znajdują się cztery obszary specjalnej ochrony siedlisk (SOO):

- **Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje **2 320,58** ha, z czego 82 % (**1 910,64** ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym **33,09** ha stanowią wydzielienia nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tab. 39 Analiza wpływu Planu na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym, kolorem czerwonym wyróżniono siedliska o znaczeniu priorytetowym)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki	A	-	-	Nie dotyczy
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	-	-	Nie dotyczy
3.	3160	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	C	-	-	Nie dotyczy
4.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	Nie dotyczy
5.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-	Nie dotyczy
6.	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	A	-	-	Nie dotyczy
7.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	A	1	0,69	<i>Plan nie zawiera wskazań gospodarczych dla siedliska. Ogólne wskazania dotyczące ochrony zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby postępowania w celu zachowania i utrzymania właściwego stanu siedliska.</i>
8.	9110	Kwaśne buczyny	B	83	375,48	Powierzchnie bez zabiegów obejmują 32 wydzielania (140,87 ha). Rębnie złożone dotyczą 16 wydzieleń (53,03 ha). Użytkowanie przedrębne zaplanowano na powierzchni 136,12 ha. Odnowienia zaplanowano na pow. 24,44 ha.
9.	9130	Żyzne buczyny	B	10	79,88	Powierzchnie bez zabiegów obejmują 8 wydzieleń (57,00 ha). Rębnie złożone dotyczą 2 wydzieleń (22,88 ha). Odnowienia zaplanowano na pow. 8,59 ha.

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
10.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	44	125,29	Powierzchnie bez zabiegów obejmują 17 wydzieleń (34,69 ha). Rębnie złożone dotyczą 6 wydzieleń (23,07 ha). Użytkowanie przedębne zaplanowano na powierzchni 61,45 ha. Odnowienia zaplanowano na pow. 7,62 ha.
11.	91D0	Bory i lasy bagienne	C	1	2,73	<i>Plan</i> nie zawiera wskazań gospodarczych dla siedliska. Ogólne wskazania dotyczące ochrony zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby postępowania w celu zachowania i utrzymania właściwego stanu siedliska.
12.	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	C	14	10,02	Powierzchnie bez zabiegów obejmują 13 wydzieleń (7,80 ha). Użytkowanie przedębne zaplanowano na pow. 2,22 ha.

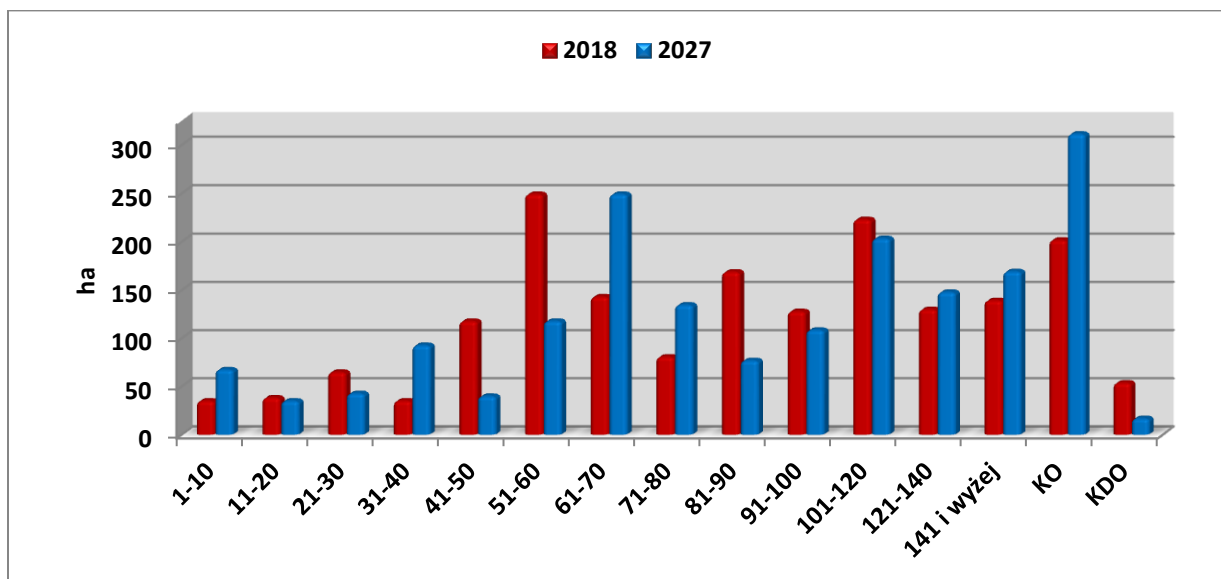
- Gatunki zwierząt.

Tab. 40 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Buczyny Łągowsko-Sulęcińskie PLH080008.

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Plazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1166 Traszka grzebieniasta C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Do rozrodu traszki niezbędne są niewielkie zbiorniki wodne w otoczeniu silnie wilgotnych siedlisk w których bytuje	Zalecenia wynikające z planu zadań ochronnych dla obszaru opisane w POP pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk.
Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
5339 Różanka C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	<i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1355 Wydra C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	<i>Plan nie ma wpływu na zbiorniki wodne, w których bytuje wydra.</i>

Struktura wiekowa:

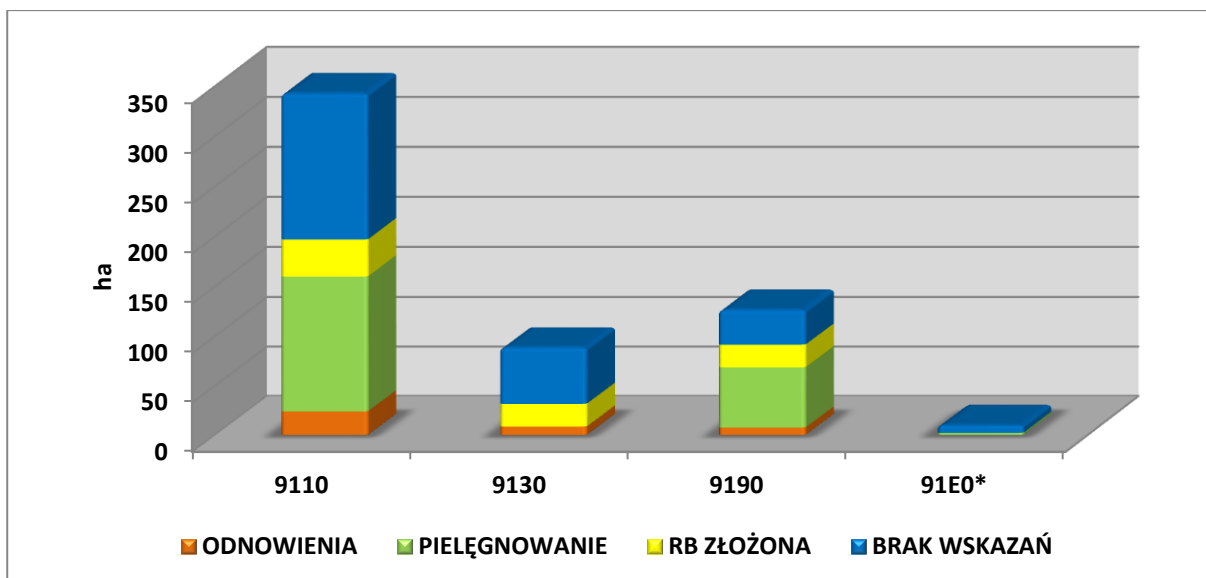

Ryc. 47 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH080008 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin (dane na podstawie materiałów do planu zadań ochronnych Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008) stwierdzono występowanie następujących gatunków zwierząt: traszki grzebieniastej (płazy), kozy, piskorza, różanki (ryby). Z uwagi na charakterystykę ekosystemów zajmowanych przez obszar prawdopodobne jest także występowanie wydry, bobra europejskiego i nocka dużego oraz kumaka nizinnego (gatunki wymienione w SDF).

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziełów dotyczą 1 423,45 ha.

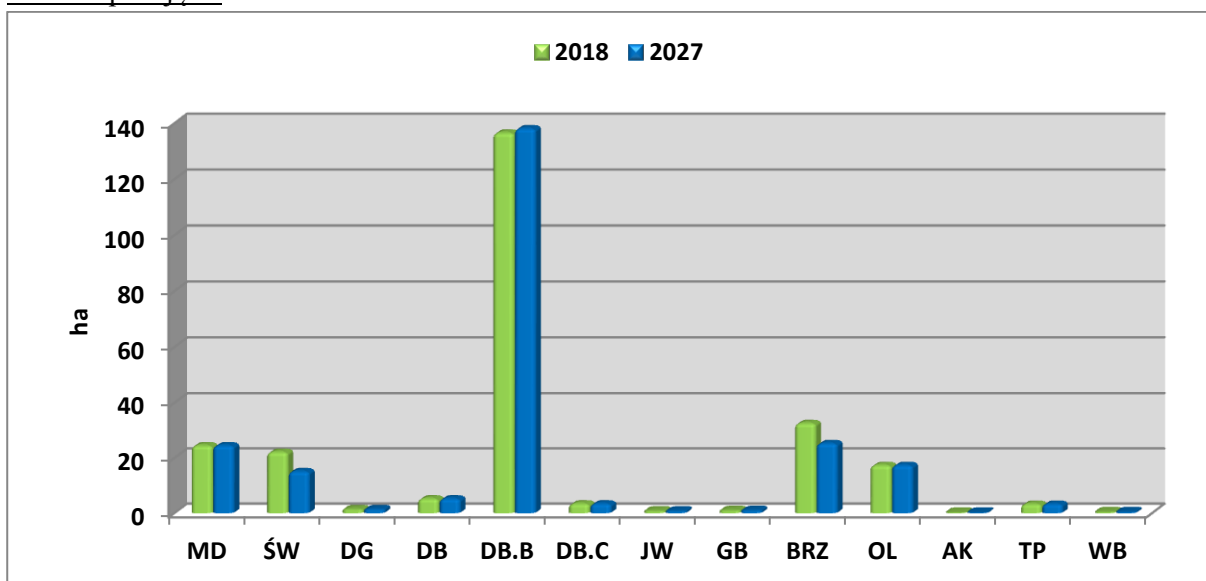

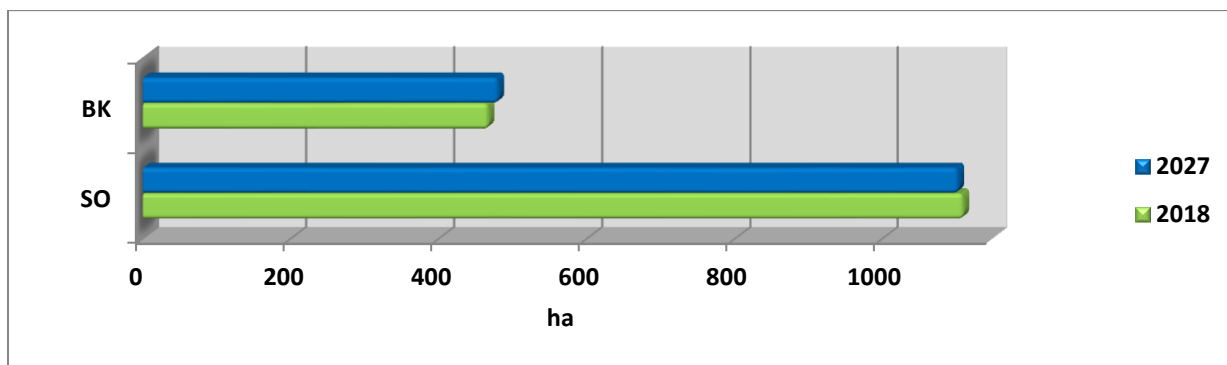
Ryc. 48 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze - przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* będzie miał pozytywny wpływ, a tym samym **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO Buczyny Łagowsko – Sulęcińskie PLH080008.

Gatunki panujące:

Ryc. 49 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH080008 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Tab. 41 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie zgodnie z Planem Zadań Ochronnych Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
1	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	Usunięcie nalotu drzew i krzewów w wieku do 20 lat z powierzchni torfowiska. Zadanie należy wykonać w okresie zimowym, co najmniej dwukrotnie w okresie obowiązywania zadań ochronnych. Każdorazowo usuniętą biomasa należy zebrać i wywieźć poza obszar torfowiska i rezerwatu przyrody.	Obręb Łągów 213 n	Miejscowy Nadleśniczy
2	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	Zabezpieczenie parkingów, miejsc postoju pojazdów oraz miejsc biwakowania i rekreacji, a także bieżące utrzymywanie czystości ww. terenów poprzez zapewnienie zbioru odpadów (śmieci) oraz ich systematyczny wywóz.	Opisane lokalizacje do 100 m od zbiorników wodnych stanowiących siedlisko przyrodnicze ***	Miejscowy Nadleśniczy

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
		Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów (z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia) graniczących z siedliskiem przyrodniczym w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) lub pozostawienie całych nie użytkowanych rębniami wydzielen. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Drzewostany graniczące w zarządzie PGL LP *	Miejscowy Nadleśniczy
3	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów graniczących z siedliskiem przyrodniczym w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) lub pozostawienie całych nie użytkowanych rębniami wydzielen. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Drzewostany graniczące w zarządzie PGL LP **	Miejscowy Nadleśniczy
4	9110 Kwaśne buczyny	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłęskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Obręb Łagów 21 j; 25 h, k	Miejscowy Nadleśniczy
		Pozostawanie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłęskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Promować odnowienie naturalne oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, modrzewia europejskiego i daglezi zielonej.	Wszystkie płaty siedliska – zgodnie z Tab. 25	Miejscowy Nadleśniczy
5	9130 Żyzne buczyny	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłęskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Obręb Łagów 21 a; 24 c, m; 5 c	Miejscowy Nadleśniczy

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
		Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłęskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Promować odnowienie naturalne oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew, a szczególności: dębu czerwonego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, modrzewia europejskiego i daglezi zielonej.	Wszystkie płaty siedliska - zgodnie z Tab. 25	Miejscowy Nadleśniczy
6	9190 Kwaśne dąbrowy	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłęskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni. Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłęskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Promować odnowienie naturalne oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew, a szczególności: dębu czerwonego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, modrzewia europejskiego i daglezi zielonej.	Obręb Łągów 241 g; 242 g	Miejscowy Nadleśniczy
		Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłęskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Promować odnowienie naturalne oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew, a szczególności: dębu czerwonego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, modrzewia europejskiego i daglezi zielonej.	Wszystkie płaty siedliska - zgodnie z Tab. 25	Miejscowy Nadleśniczy
7	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz olsy źródliskowe	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłęskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni. Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłęskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu.	Obręb Łągów 7 f, k; 8 c, d, l	Miejscowy Nadleśniczy
		Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłęskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu.	Wszystkie płaty siedliska - zgodnie z Tab. 25	Miejscowy Nadleśniczy

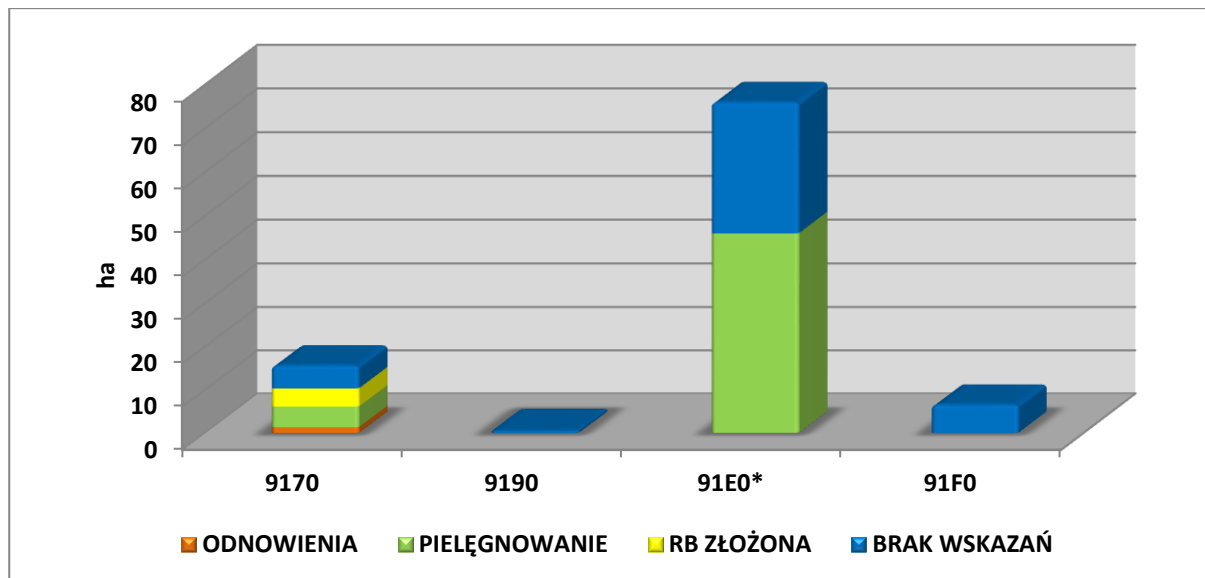
* Obręb Łągów – **L-ctwo 01** oddz. 21 a, b, i÷m; 23 j, p, w; 24 a, f, h, j, k, o, s, t, w; 25 a, b, d÷h, j÷m; 8 c÷f, l, m; **L-ctwo 02** oddz. 237 f, g; 238 k; 239 b, f, g; 240 d÷h; 241 g, i; 242 g; 258 a, i, j; 259 a, b; 260 a; 261 a, c÷f;

87 j, k; **L-ctwo 03** oddz. 10 j, m; 11 h, i, j, m, n, x; 12 c, d, g÷k, m÷o; 13 a, b, c, f, g, m; 140 a, c, f, i; 190 l÷n; 218 a, b, d; 219 a, b, g, j÷n; 9 l, m, o, r.

** Obręb Łągów **L-ctwo 02** oddz. 238 f; 239 a, c, d; 241 b÷h; **L-ctwo 03** oddz. 212 n, o; 213 n÷p.

*** Obręb Łągów **L-ctwo 01** oddz. 24 t; 25 f, h; **L-ctwo 03** oddz. 13 c, h, k, m; 140 c, d.

- **Dolina Leniwej Obry PLH080001**

Ryc. 50 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze - przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje **1 294,26 ha**, z czego 50 % (**653,82 ha**) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym **5,51 ha** stanowią wydzielienia nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą 575,78 ha.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tab. 42 Analiza wpływu Planu na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym, kolorem czerwonym wyróżniono siedliska o znaczeniu priorytetowym)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	1	1,47	Plan nie zawiera wskazań gospodarczych dla siedliska. Ogólne wskazania dotyczące ochrony zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby postępowania w celu zachowania i utrzymania właściwego stanu siedliska.
2.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	B	-	-	Nie dotyczy
3.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	A	-	-	Nie dotyczy
4.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	B	-	-	Nie dotyczy
5.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	C	-	-	Nie dotyczy
6.	9110	Kwaśne buczyny	C	-	-	Nie dotyczy
7.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	6	16,98	Powierzchnie bez zabiegów obejmują 2 wydzielania (5,33 ha). Rębnie złożone dotyczą 1 wydzielania (4,25 ha). Użytkowanie przedrębne zaplanowano na powierzchni 4,76 ha. Odnowienia zaplanowano na pow. 1,28 ha.
8.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	1	0,64	Powierzchnia siedliska bez wskazań gospodarczych
9.	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	29	75,82	Powierzchnie bez zabiegów obejmują 19 wydzieleń (29,95 ha). Użytkowanie przedrębne zaplanowano na powierzchni 45,87 ha.

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	
10.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	B	3	6,48	Powierzchnia siedliska bez wskazań gospodarczych
11.	91T0	Śródlądowy bór chrobotkowy	C	-	-	Nie dotyczy
12.	91D0	Bory i lasy bagienne	C	-	-	Nie dotyczy

- Gatunki zwierząt.

Tab. 43 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1145 Piskorz C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Plan nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
Plazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1188 Kumak nizinny C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Zalecenia opisane w POP pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk.
Bezkręgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1060 Czerwończyk nieparek C	Gatunek związany z wilgotnymi siedliskami, preferuje podmokłe łąki oraz torfowiska	Zalecenia opisane w POP pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1337 Bóbr europejski B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Plan nie ma wpływu na zbiorniki wodne, w których bytuje bóbr, zalecenia opisane w POP pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk.
1355	Gatunek związany ze środowiskiem	Plan nie ma wpływu na zbiorniki wodne, w których bytuje wydra, zalecenia opisane w POP

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
Wydra B	wodnym	pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk.

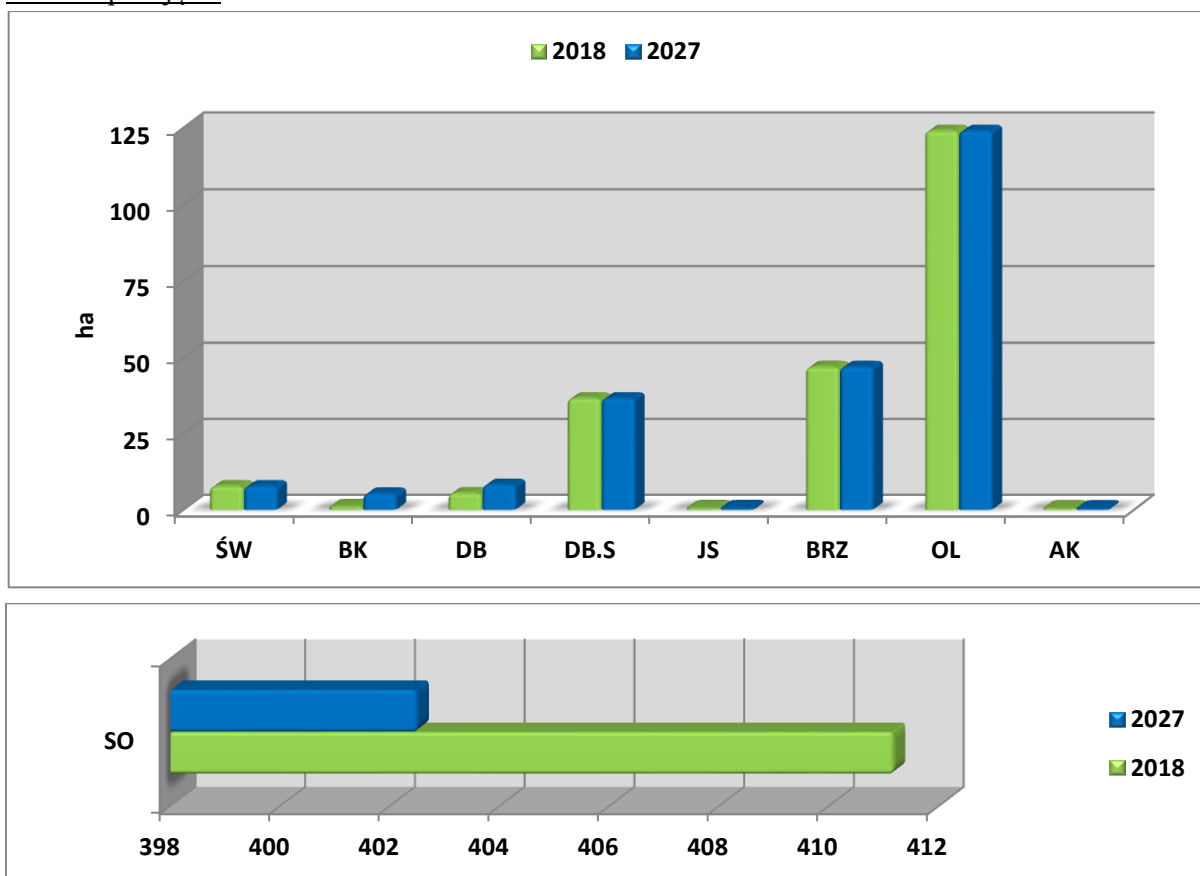
- **Gatunki roślin.**

Tab. 44 Zestawienie gatunków roślin stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Rośliny wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1832 Kaldezia dziewięciornikowata A	Występuje nad brzegami jezior w strefie szuwarów	<i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.*

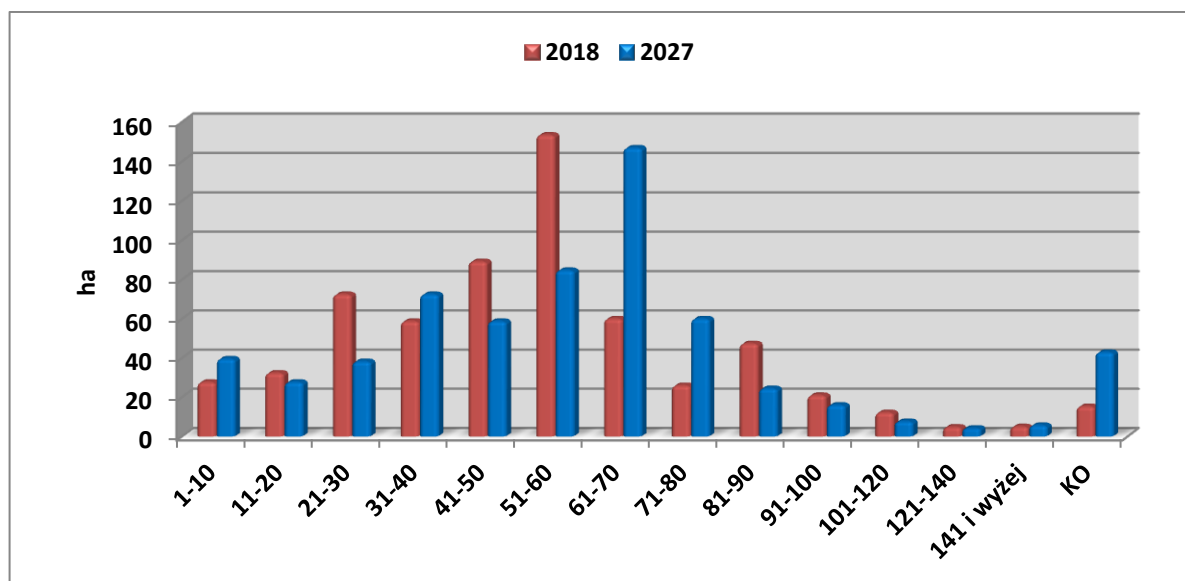
* brak potencjalnych stanowisk występowania na gruntach Nadleśnictwa

Gatunki panujące:

Ryc. 51 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH080001 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu

Struktura wiekowa:

Ryc. 52 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH080001 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin z uwagi na charakterystykę ekosystemów zajmowanych przez obszar prawdopodobne jest występowanie wydry, bobra europejskiego oraz kumaka nizinnego (gatunki wymienione SDF).

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* będzie miał pozytywny wpływ, a tym samym **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001.

Tab. 45 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie zgodnie z Planem Zadań Ochronnych Dolina Leniwej Obry PLH080001

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
1	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Wyłączyć z użytkowania rębego płaty siedliska przyrodniczego zlokalizowane we wskazanym obszarze.	Obręb Świebodzin 280 a; 301 f	Miejscowy Nadleśniczy

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
2	<p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny</p> <p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz olsy źródłiskowe</p> <p>91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe</p>	W drzewostanach użytkowanych rębnie pozostawiać drzewostan w formie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu.	Wszystkie płaty siedliska - zgodnie z Tab. 29	
3	<p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz olsy źródłiskowe</p>	Wyłączyć z użytkowania rębego płaty siedliska przyrodniczego zlokalizowane we wskazanym obszarze.	Obręb Świebodzin 279 b	

- **Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje **585,61** ha w tym (**577,50** ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, z czego **0,73** ha stanowią wydzielienia nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziełów dotyczą 538,65 ha.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tab. 46 Analiza wpływu Planu na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	
1.	9110	Kwaśne buczyny	B	5	9,41	Powierzchnie bez zabiegów obejmują 3 wydzielania (4,28 ha). Użytkowanie przedrębne zaplanowano na powierzchni 2,13 ha. Odnowienia zaplanowano na pow. 1,5 ha.
2.	9130	Żyzne buczyny	B	-	-	Nie dotyczy
3.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	1	2,04	Na powierzchni siedliska nie zaplanowano wskazań gospodarczych
4.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	26	125,36	Powierzchnie bez zabiegów obejmują 1 wydzielanie (4,75 ha). Rębnie złożone dotyczą 3 wydzieleń (12,66 ha). Użytkowanie przedrębne zaplanowano na powierzchni 100,70 ha. Odnowienia zaplanowano na pow. 8,90 ha.

- **Gatunki zwierząt.**

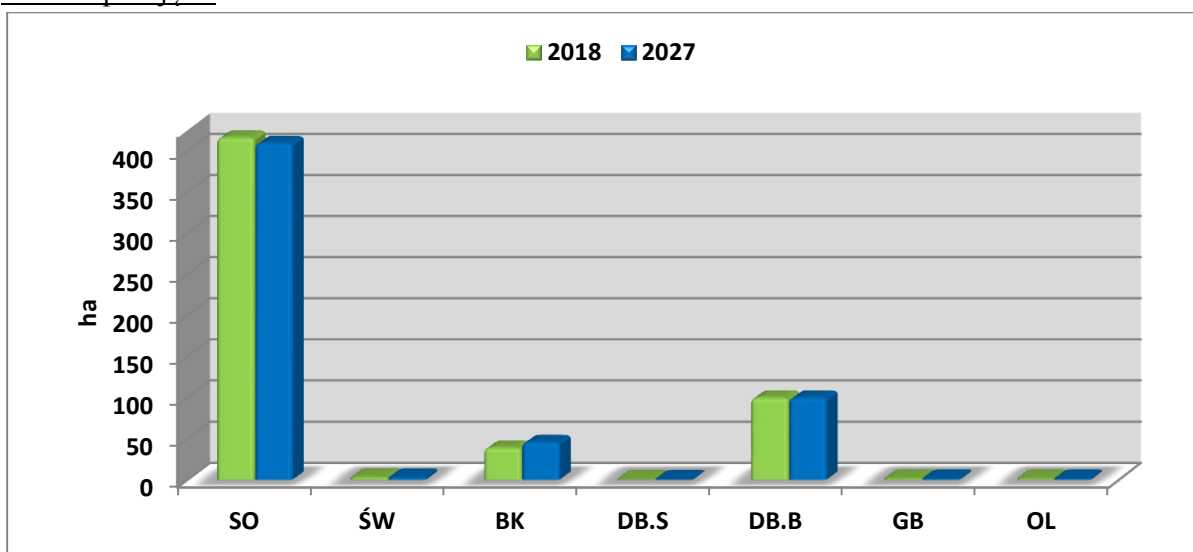
Tab. 47 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym)

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Bezkęrowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1083 Jelonek rogacz B	Gatunek leśny preferuje naturalne drzewostany zwykle dąbrowy i grądy	Zalecenia opisane w POP pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk.

Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątą istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1352 Wilk B	Gatunek związany ze środowiskiem leśnym	Zalecenia opisane w POP pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk.

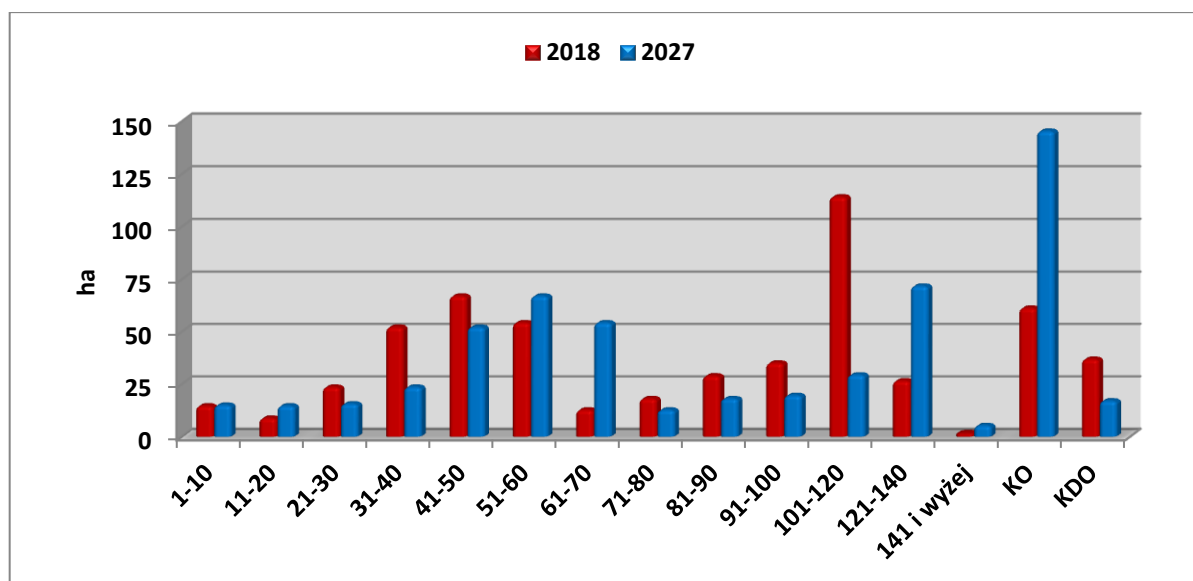
W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin na obszarze stwierdzono występowanie jelonka rogacza.

Gatunki panujące:

Ryc. 53 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH080042 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

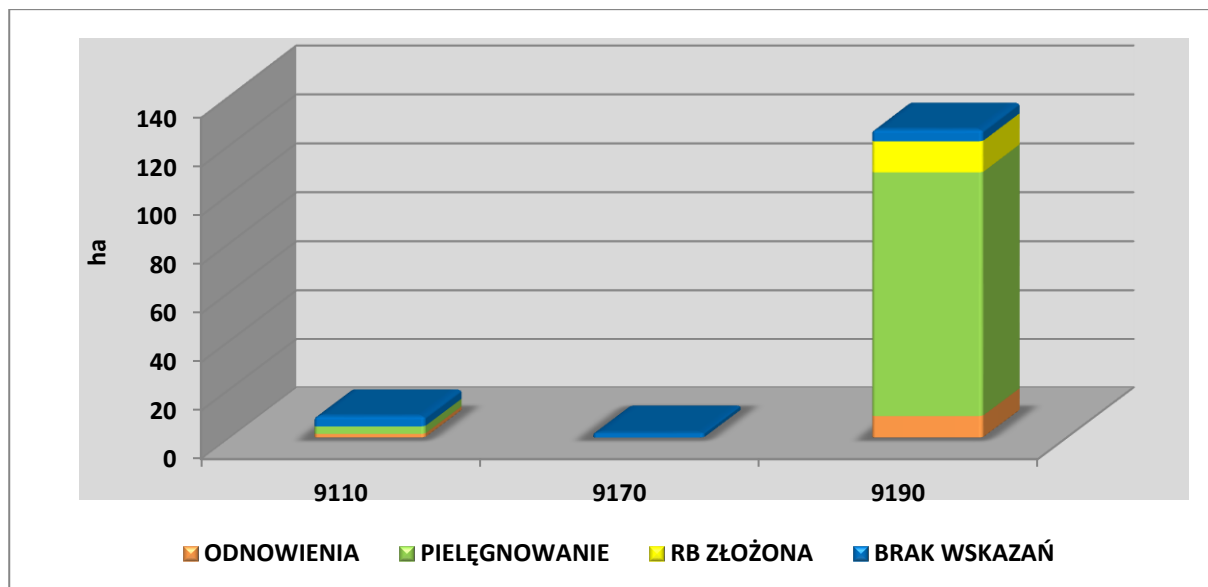
Struktura wiekowa:

Ryc. 54 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH080042 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B,C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* będzie miał pozytywny wpływ, a tym samym **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.

Ryc. 55 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze - przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

- **Nietoperek PLH080003.**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje **932,71** ha, z czego 25 % (**231,31** ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym **7,10** ha stanowią wydzielania nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziałów dotyczą 186,33 ha.

Przedmioty ochrony:

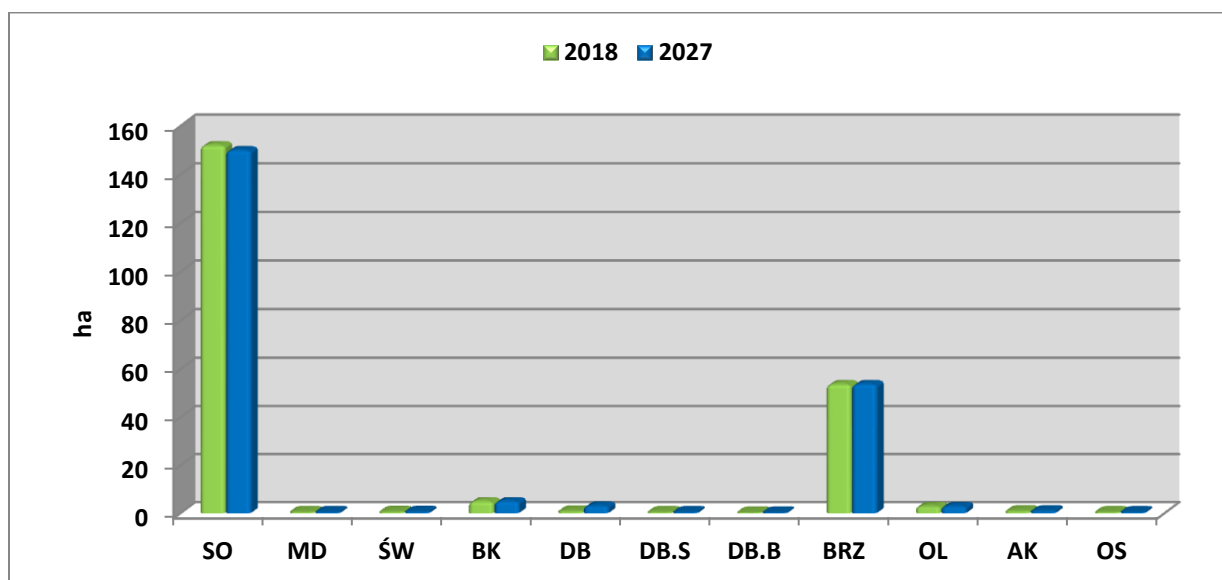
Przedmiotem ochrony w obszarze są gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

- **Gatunki zwierząt.**

Tab. 48 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Nietoperek PLH080003

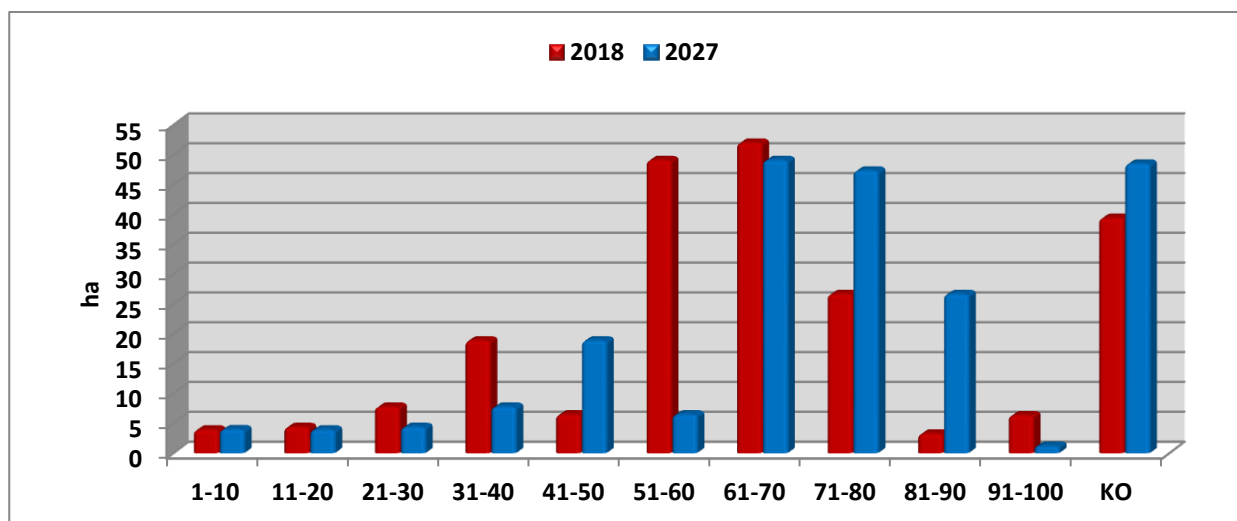
Kod, nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG		
1308 Mopek zachodni A	Gatunek związany z lasami preferuje stare drzewostany	Zalecenia opisane w <i>Planie</i> pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk
1323 Nocek Bechsteina A	Gatunek związany z lasami preferuje stare drzewostany liściaste	Zalecenia opisane w <i>Planie</i> pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk
1318 Nocek łydkowłosy A	Preferuje obszary obfitujące w zbiorniki i ciekiny wodne	
1324 Nocek duży A	Gatunek związany z lasami	Zalecenia opisane w <i>Planie</i> pozytywnie wpłyną na ochronę potencjalnych siedlisk

Gatunki panujące:

Ryc. 56 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH080003 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Struktura wiekowa:

Ryc. 57 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH080003 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* nie oddziałuje, a tym samym **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO Nietoperek PLH080003.

4.4. Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów Natura 2000.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody określenie „integralność obszaru Natura 2000” oznacza: „spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000”.

Na podstawie przedstawionych w *Prognozie* analiz można ocenić wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000, które są zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa.

4.4.1. Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów SOO.

Celem wyznaczenia obszarów siedliskowych jest skuteczna ochrona zagrożonych ekosystemów, poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Przedmiotem ochrony są siedliska oraz gatunki, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 (dla których w Standardowym Formularzu Danych, tzw. SDF wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C).

Najważniejszym elementem *Planu*, który może mieć wpływ na stan zachowania siedlisk oraz istniejących lub potencjalnych miejsc bytowania zwierząt są przedsięwzięcia dotyczące użytkowania drzewostanów.

Na podstawie analiz uzasadniono, że planowane zabiegi na siedliskach leśnych przyczynią się do poprawy parametrów struktury i funkcji, a zatem do poprawy stanu siedliska.

Celem przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych jest uzyskanie najodpowiedniejszych dla danych warunków siedliskowych składów gatunkowych poprzez eliminowanie gatunków niepożądanych.

Planowane użytkowanie rębniami złożonymi ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Rodzaje rębni dobrano w sposób najbardziej zbliżony do

naturalnych procesów rozwojowych drzewostanów w danych warunkach siedliskowych. Użytkowanie rębne nie spowoduje zaniku określonego typu siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni. Z użytkowania wyłączone część drzewostanów, które potencjalnie mogą stanowić lub stanowią powierzchnie referencyjne.

Objęcie szczególną troską siedlisk nieleśnych, głównie poprzez zapisy w programie ochrony przyrody, powinno się przyczynić do zachowania tych siedlisk w odpowiednim stanie.

Na podstawie zamieszczonych informacji oraz prognoz odnośnie zakresu zmian, które mogą wyniknąć podczas realizacji zadań gospodarczych można ustalić, że *Plan* będzie miał pozytywny wpływ, a tym samym **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność obszaru SOO.**

5. Rozwiązania i wnioski do planu.

5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań *Planu* na środowisko.

Propozycje ograniczenia negatywnego wpływu zabiegów zawartych w *Planie*:

Dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych i modyfikacja TD:

Dla siedlisk przyrodniczych z I Załącznika Dyrektywy Siedliskowej, w obszarach Natura 2000 przyjęto typy drzewostanów oraz orientacyjne składy upraw na podstawie zapisów w cz. B pkt 3 protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie opracowania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świebodzin z dnia 22 października 2015 roku.

Ponadto wszystkie drzewostany w obszarach ochrony siedlisk Natura 2000 na których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze w stanie zachowania A zaliczono do gospodarstwa specjalnego.

Typy drzewostanów jako ramowe, hodowlane cele gospodarowania przypisane są do poszczególnych typów siedliskowych lasu. W konkretnym drzewostanie typy drzewostanu niejednokrotnie były modyfikowane w zależności od występujących mikrosiedlisk, stopnia uwilgotnienia, stanu siedliska, rzeczywistego składu gatunkowego drzewostanu oraz siedliska przyrodniczego. Modyfikację typu drzewostanu wprowadzano w sytuacjach tego wymagających.

Ochrona stanowisk zwierząt chronionych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej bielika.	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.01 – 31.07) i wszelkie prace zaleca się prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej kani rudej.	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.03 – 31.08) i wszelkie prace zaleca się prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej orlika krzykliwego.	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.03 – 31.08) i wszelkie prace zaleca się prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

W strefach ochrony całorocznej zapisy *Planu* nie przewidują wykonywania zabiegów gospodarczych. W strefach ochrony okresowej zaplanowane zabiegi będą wykonywane z zachowaniem terminów ochrony dla poszczególnych gatunków ptaków.

Brak wskazań lub wykonywanie zadań jedynie w terminach przewidzianych przepisami wpłynie pozytywnie na ochronę miejsc gniazdowania.

Ochrona stanowisk grzybów i roślin chronionych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu 1	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu 2
Użytkowanie przedrębne i rębne w drzewostanach ze stanowiskami widlaka .	Przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych oraz podczas wykonywania cięć pielęgnacyjnych omijać stanowiska gatunków cennych. W trakcie użytkowania rębne go pozostawiać fragmenty drzewostanu z zachowanymi wszystkimi warstwami lasu.

Ochrona obiektów kulturowych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu 1	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu 2
Wykonywanie zabiegów w drzewostanach ze stanowiskami obiektów kulturowych	Przed wykonaniem zadań konieczne jest uzyskanie opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w zakresie lokalizacji stanowisk archeologicznych i dalszego prowadzenia prac. Pozostawić bez zabiegu część drzewostanów z obiektem lub w bezpośrednim sąsiedztwie

5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w planie, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru.

Przy określaniu zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa kierowano się przepisami oraz zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, (tekst jednolity:Dz. U. z 2017 r., poz. 788),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205),
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232),
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r., nr 67 poz. 337),

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1302),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),
- obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. z 2005 r., nr 60 poz. 533),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2005 r., nr 25 poz. 133),
- instrukcji urządzania lasu, CILP Warszawa 2012 r.,
- zasadach hodowli lasu, CILP Warszawa 2012 r.,
- instrukcji ochrony lasu, CILP Warszawa 2012 r.,
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej, CILP Warszawa 2012 r.,
- wytycznymi KZP i NTG.

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (podział na ostępy);

- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urzędniowych w Nadleśnictwie Świebodzin. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji z udziałem społeczeństwa oraz zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.),
- wytycznych KZP.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych oraz ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony zagrożonych i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych.

Na tej podstawie, zdaniem wykonawcy, przedstawiona wersja *Planu* zawiera optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania.

Spis rycin:

Ryc. 1 Warunki termiczne oraz opady dla stacji meteorologicznej w Zielonej Górze.	33
Ryc. 2 Powierzchnia wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w Nadleśnictwie Świebodzin.	34
Ryc. 3 Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Świebodzin.	35
Ryc. 4 Budowa pionowa w Nadleśnictwie Świebodzin.	35
Ryc. 5 Typy siedliskowe lasu w Obrębie Łagów.	36
Ryc. 6 Typy siedliskowe lasu w Obrębie Ołobok.	36
Ryc. 7 Typy siedliskowe lasu w Obrębie Świebodzin.	36
Ryc. 8 Stan siedlisk w Nadleśnictwie Świebodzin.	37
Ryc. 9 Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem.	37
Ryc. 10 Borowacenie w Nadleśnictwie Świebodzin.	38
Ryc. 11 Gatunki obce w składzie drzewostanów Nadleśnictwa Świebodzin.	39
Ryc. 12 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”.	41
Ryc. 13 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Buczyna Łagowska”.	42
Ryc. 14 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Pawski Ług”.	43
Ryc. 15 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Dębowy Ostrów”.	44
Ryc. 16 Lokalizacja rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”.	45
Ryc. 17 Lokalizacja Parków Krajobrazowych na gruntach Nadleśnictwa.	47
Ryc. 18 Położenie obszarów chronionego krajobrazu: Dolina Jeziornej Strugi – 8B; Pojezierze Lubniewicko – Sulęcińskie – 9; Rynna Paklicy i Ołoboku – 13; Puszcza nad Pliszką – 16; Rynny Obrzycko – Obrzańskie - 17.	48
Ryc. 19 Położenie zbiorcze obszarów Natura 2000 SOO w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.	51
Ryc. 20 Położenie obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.	52
Ryc. 21 Klasy siedlisk (% pokrycia) – Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008 (wg SDF).	53
Ryc. 22 Położenie obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.	54
Ryc. 23 Klasy siedlisk (% pokrycia) – Dolina Leniwej Obry PLH080001 (wg SDF).	55
Ryc. 24 Klasy siedlisk (% pokrycia) – Nietoperek PLH080003 (wg SDF).	56
Ryc. 25 Położenie obszaru Natura 2000 Nietoperek PLH080003 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.	57
Ryc. 26 Położenie obszaru Natura 2000 Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.	58
Ryc. 27 Klasy siedlisk (% pokrycia) – Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (wg SDF).	59
Ryc. 28 Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na gruntach N-ctwa, Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008.	68
Ryc. 29 Zestawienie powierzchni klas wieku na gruntach N-ctwa, Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008.	68
Ryc. 30 Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na gruntach N-ctwa, Dolina Leniwej Obry PLH080001.	74
Ryc. 31 Zestawienie powierzchni klas wieku na gruntach N-ctwa, Dolina Leniwej Obry PLH080001.	74
Ryc. 32 Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na gruntach N-ctwa, Nietoperek PLH080003.	78
Ryc. 33 Zestawienie powierzchni klas wieku na gruntach N-ctwa, Nietoperek PLH080003.	78
Ryc. 34 Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych na gruntach N-ctwa, Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.	79
Ryc. 35 Zestawienie powierzchni klas wieku na gruntach N-ctwa, Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.	80
Ryc. 36 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.	84
Ryc. 37 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.	85
Ryc. 38 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.	86

Ryc. 39 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.....	86
Ryc. 40 Struktura wiekowa drzewostanów z początku i na koniec obowiązywania obecnego planu.....	87
Ryc. 41 Struktura wiekowa drzewostanów z początku i na koniec obowiązywania obecnego planu.....	87
Ryc. 42 Struktura wiekowa drzewostanów z początku i na koniec obowiązywania obecnego planu.....	88
Ryc. 43 Struktura wiekowa drzewostanów z początku i na koniec obowiązywania obecnego planu.....	88
Ryc. 44 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na leśnych siedliskach przyrodniczych na początku i na końcu okresu obowiązywania obecnego planu.....	90
Ryc. 45 Struktura wiekowa drzewostanów na leśnych siedliskach przyrodniczych na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	90
Ryc. 46 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze.....	92
Ryc. 47 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH080008 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	109
Ryc. 48 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze - przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.....	110
Ryc. 49 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH080008 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	111
Ryc. 50 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze - przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.....	114
Ryc. 51 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH080001 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	117
Ryc. 52 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH080001 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	118
Ryc. 53 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH080042 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	121
Ryc. 54 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH080042 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	121
Ryc. 55 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze - przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.....	122
Ryc. 56 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH080003 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	123
Ryc. 57 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH080003 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.....	124

Spis tabel:

Tab. 1 Zestawienie zbiorcze powierzchni obszarów Natura 2000 w Nadleśnictwie Świebodzin.....	7
Tab. 2 Przedstawienie stopnia szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń <i>Planu</i>	17
Tab. 3 Zestawienie powierzchni rezerwatów, lasów ochronnych i gospodarczych.....	29
Tab. 4 Warunki termiczne dla stacji meteorologicznej w Zielonej Górze.....	32
Tab. 5 Opady dla stacji meteorologicznej w Zielonej Górze.....	33
Tab. 6 Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa.....	39
Tab. 7 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Nad Jeziorem Trześcińskim”.....	40
Tab. 8 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Buczyna Łagowska”....	42
Tab. 9 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Pawski Ług”.....	43
Tab. 10 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Dębowy Ostrów”.....	44
Tab. 11 Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat „Pniewski Ług”.....	45
Tab. 12 Zestawienie powierzchni Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy.....	46
Tab. 13 Zestawienie powierzchni Obszarów Chronionego Krajobrazu.....	49

Tab. 14 Zestawienie powierzchni Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008.....	52
Tab. 15 Zestawienie powierzchni Dolina Leniwej Obry PLH080001	54
Tab. 16 Zestawienie powierzchni Nietoperek PLH080003	56
Tab. 17 Zestawienie powierzchni Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042	59
Tab. 18 Wykaz gatunków grzybów podlegających ochronie gatunkowej występujących na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin.....	60
Tab. 19 Wykaz gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej oraz rzadkich z terenu RDLP Zielona Góra występujących na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin.....	60
Tab. 20 Gatunki zwierząt podlegające ochronie gatunkowej występujące lub zaobserwowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin	62
Tab. 21 Zestawienie powierzchni ochrony strefowej w Nadleśnictwie Świebodzin	66
Tab. 22 Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na formy ochrony przyrody	66
Tab. 23 Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony - SOO Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008	69
Tab. 24 Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony - SOO Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008	69
Tab. 25 Lokalizacja siedlisk przyrodniczych dla obszaru SOO Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008 ..	70
Tab. 26 Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony - SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001.....	75
Tab. 27 Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony - SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001	75
Tab. 28 Gatunki roślin stanowiące przedmioty ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001	76
Tab. 29 Lokalizacja siedlisk przyrodniczych dla obszaru SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001	76
Tab. 30 Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony - SOO Nietoperek PLH080003.....	78
Tab. 31 Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony - SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.....	80
Tab. 32 Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony - SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.....	81
Tab. 33 Lokalizacja siedlisk przyrodniczych dla obszaru SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.....	81
Tab. 34 Rodzaje zadań z zakresu użytkowania w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze.	91
Tab. 35 Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na gatunki zwierząt chronionych występujące na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin	95
Tab. 36 Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na grzyby i rośliny chronione, co do których odnotowano dokładną lokalizację.....	100
Tab. 37 Wykaz drzewostanów o charakterze parkowym.....	104
Tab. 38 Wykaz obiektów kultury materialnej.....	105
Tab. 39 Analiza wpływu <i>Planu</i> na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008	107
Tab. 40 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008.	108
Tab. 41 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie zgodnie z Planem Zadań Ochronnych Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008	111
Tab. 42 Analiza wpływu <i>Planu</i> na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001.....	115
Tab. 43 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001.....	116
Tab. 44 Zestawienie gatunków roślin stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Leniwej Obry PLH080001.....	117
Tab. 45 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie zgodnie z Planem Zadań Ochronnych Dolina Leniwej Obry PLH080001	118
Tab. 46 Analiza wpływu <i>Planu</i> na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042	120

Tab. 47 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042	120
Tab. 48 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Nietoperek PLH080003 ..	123

Załącznik nr 1

Kopia pisma Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim.

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W GORZOWIE WLKP.

66-400 Gorzów Wlkp., ul. Mickiewicza 12b
tel. (95) 722-60-57, fax (95) 722-46-52
www.wsse.gorzow.pl
e-mail: wsse@wsse.gorzow.pl
NIP: 599-10-23-564

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY W GORZOWIE WLKP.

NZ.9022.552.2017.KJ

Gorzów Wlkp., 21 grudnia 2017 r.

**Dyrektor Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych
w Zielonej Górze
ul. K. Wielkiego 24a
65-950 Zielona Góra**

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. działając na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz.U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 20 listopada 2017 r., znak: ZS.6003.13.2017 w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027” wraz z Prognozą na środowisko,

opiniuje pozytywnie

przedłożony projekt dokumentu pn. „Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027” wraz z Prognozą na środowisko w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Uzasadnienie:

Dnia 22 listopada 2017 r. do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. wpłynął wniosek Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 20 listopada 2017 r., znak: ZS.6003.13.2017 w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027” wraz z Prognozą na środowisko.

Do wniosku dołączono ww. projekt dokumentu, elaborat, mapy, opisy taksacyjne, wykazy taksacyjne oraz Prognozę oddziaływania na środowisko (Gorzów Wlkp., 2017 r.).

Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świebodzin sporządzony został na okres 01.01.2018–31.12.2027 i stanowi podstawowy dokument gospodarki leśnej w przedmiotowym Nadleśnictwie, należącym do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

Nadleśnictwo Świebodzin o powierzchni 23996,01 ha składa się z trzech obrębów: Łągów, Ołobok i Świebodzin. Ich powierzchnia wynosi odpowiednio: 8700,65 ha, 7271,51 ha i 8023,85 ha. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Świebodzin został ustalony Zarządzeniem nr 91 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r.

Grunty Nadleśnictwa Świebodzin leżą w zasięgu granic jednego województwa, dwóch powiatów oraz siedmiu gmin.

W Nadleśnictwie Świebodzin nie zauważa się zagrożenia wynikającego z urbanizacji terenu, ani też z niewłaściwej gospodarki odpadami. Brak jest też znaczących kopalni kruszyw naturalnych. W okolicy Buczyny, Rusinowa, Lubrzy, Glińska i Rzeczycy działały kopalnie węgla brunatnego, obecnie eksploatowane jest odkrywkowo złożo węgla, nieopodal Sieniawy. W wyniku prowadzonej eksploatacji dochodzi do deformacji powierzchni w postaci lejów, dołów i progów (Obręb Łągów). Rekultywacja niedawno eksploatowanych terenów prowadzona jest przez kopalnie i zalesiana przez Nadleśnictwo (w latach 1998-2007 zalesiono ok. 100 ha gruntów pokopalnianych, część z nich (6,48 ha) pozostawiono do naturalnej sukcesji, obecnie już drzewostan). Poza tym krajobraz nie ulega widocznemu przekształceniu.

Za główny cel Planu przyjęto wzmoczone działania zmierzające do kształtowania zróżnicowanej, bogatej struktury zarówno wiekowej jak i gatunkowej lasów i ich wykorzystywanie w sposób zapewniający wzbogacanie i trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji bez szkody dla innych ekosystemów. Zapewnienie trwałości ekologicznie zrównoważonego lasu, przywrócenie i zachowanie ciągłości jego wielofunkcyjnej roli uwzględniono w planowaniu we wszystkich dziedzinach gospodarki leśnej.

Poprzez cele krótkookresowe i perspektywiczne w planie zawarto szczególne działania zdążające do przywracania lasom charakteru naturalnego, (odpornego na działanie szkodliwych czynników), do stopniowego doprowadzenia ich składów gatunkowych do potencjalnych możliwości produkcyjnych siedlisk. Plan zagospodarowania lasu zmierza do zachowania zasobów leśnych i trwałości lasu, rozmiar użytkowania nakierowany jest na wymianę pokoleń i pielęgnację młodych przy pełnym zachowaniu walorów przyrodniczych i funkcji społecznych jakie spełniają lasy Nadleśnictwa Świebodzin.

Ważnym czynnikiem proekologicznych działań gospodarczych, podwyższających wartość wielorakich funkcji pełnionych przez lasy Nadleśnictwa, sprzyjających zrównoważonej gospodarce w lesie jest zaprojektowanie, tam gdzie to jest możliwe, rębni II i III, co zdecydowanie przyczyni się do wymiany pokoleń bardziej przyjaznej dla środowiska. Znaczną uwagę zwraca się na intensywną ochronę zasobów leśnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i minimalizacji szkód powodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

Jednym z priorytetowych celów jest ochrona walorów przyrodniczych, którą po dokładnym rozpoznaniu, realizuje się między innymi poprzez zachowanie cennych starodrzewi, pojedynczych i grup drzew o wymiarach pomnikowych, drzewostanów o cechach naturalnych oraz siedlisk chronionych, siedlisk silnie wilgotnych i bagiennych z całym bogactwem florystycznym i faunistycznym.

W planie tym określono również działania zmierzające do ukierunkowanego udostępnienia lasów do celów turystycznych, rekreacyjnych i edukacyjnych.

Do głównych celów i zadań zarządzania lasu, zgodnie z *Instrukcją zarządzania lasu* z 2011 r. należą:

- inwentaryzacja i ocena stanu lasu, w tym gleb, siedlisk i drzewostanów oraz określenie i kształtowanie naturalnych relacji między nimi;
- rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach oraz opracowanie programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa;
- rozpoznanie funkcji lasu w powiązaniu z zagospodarowaniem przestrzennym;
- dokonanie podziału lasów – wg pełnionych funkcji i przyjętych celów gospodarowania – na gospodarstwa (w tym: specjalne, lasów ochronnych oraz lasów wielofunkcyjnych z dominującą funkcją produkcyjną, zwanych dalej lasami gospodarczymi), z wyróżnieniem drzewostanów do

przebudowy, na potrzeby regulacji użytkowania głównego, optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz realizacji długookresowych i średniookresowych celów hodowlanych;

- określenie długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach;
- projektowanie pożądanej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej lasu oraz budowy piętrowej drzewostanów;
- kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzanej jednostce;
- ustalenie etatów cięć użytkowania rębego i przedrębego;
- ustalenie możliwości lokalizacji etatu cięć użytkowania rębego w wielkości przyjętej za optymalną;
- ustalenie zadań gospodarczych na dziesięciolecie i określenie sposobów ich realizacji;
- określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- ustalenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;
- określenie potrzeb w zakresie remontów i budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji (bez szczegółowych projektów);
- zobrazowanie przestrzenne (wizualizacja) urządzanego obiektu, funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz zadań gospodarki leśnej;
- sporządzenie ogólnego opisu lasów, w tym danych dotyczących: warunków przyrodniczych i ekonomicznych, analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, celów i zasad gospodarki przyszłej, projektowanych sposobów realizacji gospodarki leśnej, zadań na najbliższe dziesięciolecie oraz programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa.

Zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, którymi kierowano się podczas opracowywania Planu to:

- zwiększenie zasobów leśnych poprzez planowanie pozyskania drewna w zależności od przyrostu mądrości, racjonalne użytkowanie nie przewyższające możliwości produkcyjnych siedliska;
- zwiększenie odporności ekosystemów leśnych poprzez popieranie różnorodności genowej, gatunkowej i strukturalnej, wykorzystywanie procesów naturalnych i dostosowywanie gatunków do warunków siedliskowych;
- zapewnienie odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych tak w okresie bieżącym, jak i w przyszłości, przy zachowaniu pozytywnego wpływu na środowisko oraz minimalizowaniu możliwego negatywnego oddziaływania;
- popieranie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych przez preferowanie odnowień naturalnych, wprowadzanie gatunków rodzimych, ochronę cennych biotopów;
- zachowanie funkcji ochronnych lasów;
- utrzymanie innych funkcji społeczno-ekonomicznych.

Celem prognozy jest wskazanie korzyści i ewentualnych zagrożeń związanych z realizacją projektu planu urządzenia lasu, wpływu projektu na środowisko, a zwłaszcza gatunki roślin i zwierząt a zwłaszcza obszary Natura 2000, będące obiektami chronionymi oraz zdrowie i życie ludzi.

Z analizy Prognozy wynika, że:

- ✓ Realizacja zadań zawartych w Planie nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych;

- ✓ W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 144 Dolina kopalna Wielkopolska, zadania z zakresu gospodarki leśnej określone przez Plan nie mają bezpośredniego wpływu na ww. zbiornik;
- ✓ Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona według planu urządzenia lasu będzie miała pozytywny wpływ, a tym samym nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko;
- ✓ Plan urządzenia lasu nie zawiera więc elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie infrastruktury technicznej. Należy jednak wskazać, że w Planie znajdują się ramowe wytyczne w zakresie modernizacji budynków i budowy dróg;
- ✓ Plan urządzenia lasu nie zawiera propozycji zadań mających znaczący wpływ na zdrowie i życie ludzi. Zapisy Planu, a w szczególności programu ochrony przyrody, mogą być przydatne w celu projektowania miejsc turystyczno-rekreacyjnych, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, oznaczania osobliwości przyrodniczych, edukacji przyrodniczo-leśnej, itp.;
- ✓ w Programie Ochrony Przyrody zaleca się m.in. poprawę stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa poprzez utrzymanie naturalnego poziomu wód gruntowych czy niepogarszanie lub ewentualne na miarę możliwości poprawianie stosunków wodnych na odwodnionych torfowiskach;
- ✓ Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Świebodzin nie zlokalizowano ujęć wody i stref ochronnych tych ujęć.

Biorąc pod uwagę skalę i rodzaj przewidzianych w przedłożonym dokumencie przedsięwzięć Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. stwierdza, że przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska oraz zastosowaniu rozwiązań zapobiegających i ograniczających potencjalne niekorzystne oddziaływanie na środowisko, realizacja zapisów przedmiotowego dokumentu, nie spowoduje zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi.

Dodatkowo, Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wskazuje, że na etapie realizacji planowanych zamierzeń, **należy uwzględnić** położenie przedmiotowego terenu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 oraz związane z tym **nakazy, zakazy i ograniczenia**.

Mając na uwadze powyższe Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. **opiniuje pozytywnie** przedłożony projekt dokumentu pn.: „Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027” wraz z Prognozą na środowisko.

Z-ca Lubuskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego
w Gorzowie Wlkp.
mgr inż. Jolanta Musiała

Część tabelaryczna

Tabela A. Przewidywane oddziaływanie planu urządzenia lasu na środowisko.

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Różnorodność biologiczna	brak	+3	+2	+3	-1	+3
2.	Ludzie	brak	+1	0	0	0	+1
3.	Zwierzęta	brak	+2	0	0	-1	0
4.	Rośliny	brak	+1	+1	+1	-1	+1
5.	Woda	brak	+1	0	0	-1	0
6.	Powietrze	brak	+3	+3	0	-1	+3
7.	Powierzchnia ziemi	brak	+3	0	0	-1	0
8.	Krajobraz	brak	+2	0	0	-1	0
9.	Klimat	brak	+3	+3	0	0	+3
10.	Zasoby naturalne	brak	+3	+2	+2	-1	+3
11.	Zabytki	brak	0	0	0	0	0
12.	Dobra materialne	brak	0	0	0	0	0
13.	Łączna ocena oddziaływania planu	brak	+3	+2	+2	-1	+2

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego).

Tabela B. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Tabela zbiorcza obszarów Natura 2000 według przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych.

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska /strefy w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha] / [%]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008										
1.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	A	1	0,69	0,69	-	-	-	-
2.	9110	Kwaśne buczyny	B	83	375,48	140,87	24,44 / [6,4%]	136,12 / [36,2%]	53,03 / [14,1%]	-
3.	9130	Żyzne buczyny	B	10	79,88	57,00	8,59 / [10,7%]	-	22,88 / [28,7%]	-
4.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	44	125,29	34,69	7,62 / [6,1%]	61,45 / [49,2%]	23,07 / [18,4%]	-
5.	91D0	Bory i lasy bagienne	C	1	2,73	2,73	-	-	-	-
6.	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	C	14	10,02	7,80	-	2,22 / [22,1%]	-	-
7.	1166	Traszka grzebieniasta	A	2	4,40	-	-	-	4,40	-
Dolina Leniwej Obry PLH080001										
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	1	1,47	1,47	-	-	-	-
2.	9170	Grąd środkowoeuropejski	B	6	16,98	5,33	1,28 / [7,5%]	4,76 / [28,0%]	4,25 / [25,0%]	-
3.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	1	0,64	0,64	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska /strefy w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha] / [%]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
						ha				
4.	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	29	75,82	29,95	-	45,87 / [60,5%]	-	-
5.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	B	3	6,48	6,48	-	-	-	-
Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042										
1.	9110	Kwaśne buczyny	B	5	9,41	4,28	1,5 / [15,9%]	2,13 / [22,6%]	-	-
2.	9170	Grąd środkowoeuropejski	B	1	2,04	2,04	-	-	-	-
3.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	26	125,36	4,75	8,9 / [7,1%]	100,70 / [80,8%]	12,66 / [10,1%]	-
4.	1083	Jelonek rogacz	B	1	5,02	-	-	-	5,02	-
Nietoperek PLH080003										
1.	1308	Mopek zachodni	A	-	-	-	-	-	-	-
2.	1323	Nocek Bechsteina	A	-	-	-	-	-	-	-
3.	1318	Nocek łydkowłosy	A	-	-	-	-	-	-	-
4.	1324	Nocek duży	A	-	-	-	-	-	-	-

Tabela C. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Nadleśnictwo Świebodzin

Obszar Natura 2000 **Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska 7140 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	0	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Kwaśne buczyny 9110 B	1	brak	0	0	-1	brak	+2	
		2	brak	+3	+2	0	brak		
		3	brak	0	0	-2	brak		
3.	Żyzne buczyny 9130 B	1	brak	0	brak	-1	brak	+2	
		2	brak	+3	brak	0	brak		
		3	brak	0	brak	-2	brak		
4.	Kwaśne dąbrowy 9190 B	1	brak	0	0	-1	brak	+2	
		2	brak	+3	+2	0	brak		
		3	brak	0	0	-2	brak		
5.	Bory i lasy bagienne 91D0 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	0	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0 C	1	brak	0	0	brak	brak	+2	
		2	brak	+3	+2	brak	brak		
		3	brak	0	0	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się- ocenia się : zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszanie się jako (-)

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela C. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Nadleśnictwo Świebodzin

Obszar Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	0	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Grąd środkowoeuropejski 9170 B	1	brak	0	0	-1	brak	+2	
		2	brak	+3	+2	0	brak		
		3	brak	0	0	-2	brak		
3.	Kwaśne dąbrowy 9190 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	0	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i	1	brak	brak	0	brak	brak	+2	
		2	brak	brak	+2	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
	jesionowe 91E0 B	3	brak	brak	0	brak	brak		
5.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	0	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się- ocenia się : zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszanie się jako (-)

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela C. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Nadleśnictwo Świebodzin

Obszar Natura 2000 Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Kwaśne buczyny 9110 B	1	brak	0	0	brak	brak	+2	
		2	brak	+3	+2	brak	brak		
		3	brak	0	0	brak	brak		
2.	Grąd środkowoeuropejski 9170 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	0	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Kwaśne dąbrowy 9190 B	1	brak	0	0	-1	brak	+2	
		2	brak	+3	+2	0	brak		
		3	brak	0	0	-2	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się- ocenia się : zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszanie się jako (-)

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Nadleśnictwo Świebodzin

Obszar Natura 2000 **Buczyny Łagowsko - Sulęcińskie PLH080008**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na przedmiot ochrony	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Traszka grzebieniasta 1166 A	1	brak	brak	brak	0	brak	0	
		2	brak	brak	brak	0	brak		
		3	brak	brak	brak	0	brak		
2.	Wydra 1355 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Różanka 5339 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Nadleśnictwo Świebodzin

Obszar Natura 2000 **Dolina Leniwej Obry PLH080001**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na przedmiot ochrony	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Piskorz 1145 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Kumak nizinny 1188 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Czerwończyk nieparek 1060 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	Bóbr europejski 1337 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	Wydra 1355 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Nadleśnictwo Świebodzin

Obszar Natura 2000 **Nietoperek PLH080003**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na przedmiot ochrony	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Mopek zachodni 1308 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Nocek Bechsteina 1323 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Nocek łydkowłosy 1318 A	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	0	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		
4.	Nocek duży 1324 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Nadleśnictwo Świebodzin

Obszar Natura 2000 Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Lp.	Nazwa i kod gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na przedmiot ochrony	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Jelonek rogacz 1083 B	1	brak	brak	brak	0	brak	0	
		2	brak	brak	brak	0	brak		
		3	brak	brak	brak	0	brak		
2.	Wilk 1352 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

